

Speciaal verslag

Steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de digitale transitie in de EU-lidstaten

Een gemiste kans om met strategische focus in te
spelen op digitale behoeften

EUROPESE
REKENKAMER

Inhoud

	Paragraaf
Samenvatting	I-VI
Inleiding	01-11
De belangrijkste kenmerken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit	01-06
Overzicht van de EU-strategie voor digitale transitie	07
De index van de digitale economie en samenleving	08-09
Landspecifieke aanbevelingen over de digitale transitie en de nationale hervormingsprogramma's	10-11
Reikwijdte en aanpak van de controle	12-17
Opmerkingen	18-75
Hoewel de digitale tagging correct was, is de RRF-financiering onvoldoende gericht op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften in de lidstaten	18-35
Digitale tagging van RRF-maatregelen was over het algemeen correct en overtrof het minimumvereiste van 20 %	19-23
De lidstaten zijn uit hoofde van de RRF-verordening niet verplicht om de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften aan te pakken	24-32
De lidstaten hebben weinig digitale meerlandenprojecten in hun nationale RRP's opgenomen	33-35
Frequente vertragingen bij de uitvoering van in de steekproef opgenomen digitale maatregelen en onduidelijkheid over hoe resultaten bijdragen aan de digitale transitie	36-62
Bij meer dan de helft van de geselecteerde digitale maatregelen traden vertragingen op	38-40
Vertragingen bij de uitvoering komen vaker voor dan in de gewijzigde plannen wordt weergegeven	41-45
Voor sommige digitale maatregelen in onze steekproef lagen de geraamde kosten aanzienlijk hoger dan de werkelijke kosten	46-47
Het is onduidelijk in hoeverre de resultaten van de voltooide maatregelen in onze steekproef bijdragen aan de digitale transitie	48-55
Bijna een derde van de definitieve mijlpalen heeft geen betrekking op de voltooiing van de maatregel of is niet ambitieus genoeg	56-62

De RRF-bijdrage aan de digitale transitie in de lidstaten is niet goed gemeten 63-75

De vier gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF zijn te breed en niet goed afgestemd op de doelstellingen van het digitale beleid van de EU 64-73

De verslaglegging door de lidstaten is inconsistent en onnauwkeurig, waardoor het nut van de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF wordt ondermijnd 74-75

Conclusies en aanbevelingen 76-83

Bijlagen

Bijlage I — EU-financiering voor digitalisering in de periode 2021-2027

Bijlage II — Chronologie van de initiatieven van de EU voor digitale transitie

Bijlage III — Belangrijkste informatie over de ERK-enquêtes onder de lidstaten

Bijlage IV — Analyse van het uitvoeringspercentage van mijlpalen en streefdoelen: onze methodologie

Bijlage V — Geplande voltooiing van digitale hervormingen in oorspronkelijke versus gewijzigde RRP's

Bijlage VI — Geplande voltooiing van digitale investeringen in oorspronkelijke versus gewijzigde RRP's

Bijlage VII — Beoordeling van de output en resultaten van de in de steekproef opgenomen maatregelen

Afkortingen

Verklarende woordenlijst

Antwoorden van de Commissie

Tijdslijn

Controleteam

Samenvatting

I In februari 2021 heeft de EU de RRF ingesteld met een oorspronkelijke begroting van maximaal 724 miljard EUR om zowel de economische gevolgen van de COVID-19-pandemie te verzachten als de economieën van de lidstaten veerkrachtiger te maken. Eind 2024 had de Commissie 650 miljard EUR vastgelegd (359 miljard EUR aan subsidies en 291 miljard EUR aan leningen). Een belangrijke doelstelling van de RRF is om doeltreffend bij te dragen aan de digitale transitie in de EU-lidstaten, naast de groene transitie, door hen te verplichten ten minste 20 % van de totale begroting van hun herstel- en veerkrachtplannen toe te wijzen aan digitale hervormingen en investeringen.

II Wij gingen na of de RRF doeltreffend bijdraagt aan de digitale transitie. We hebben met name onderzocht of het rechtskader ervan in overeenstemming was met de EU-strategie voor de digitale transitie. Zo wordt gegarandeerd dat de in de nationale herstel- en veerkrachtplannen opgenomen digitale maatregelen inspelen op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften. Voor een steekproef van maatregelen beoordeelden wij de uitvoering ervan en of deze de verwachte resultaten opleveren. Wij evalueerden ook of het prestatiekader van de RRF een solide basis biedt voor het meten van de bijdrage ervan aan de digitale transitie door gebruik te maken van passende indicatoren om de vooruitgang te volgen.

III We hebben deze controle uitgevoerd omdat de digitale transitie een van de hoofdprioriteiten van de Europese Commissie is en samen met de groene transitie deel uitmaakt van de dubbele transitie die door de RRF wordt nagestreefd. Daarnaast is de RRF momenteel het grootste EU-financieringsinstrument ter ondersteuning van deze doelstelling. Wij verwachten dat de resultaten van ons werk er niet alleen voor zullen zorgen dat EU-fondsen doeltreffender worden ingezet om de digitale transitie te bevorderen, maar dat zij ook zullen bijdragen aan het debat over de opzet van toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen.

IV Over het geheel genomen concluderen we dat de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie een gemiste kans was om doeltreffend in te spelen op de belangrijkste digitale behoeften van de lidstaten. De lidstaten en de Commissie pasten de in de RRF-verordening uiteengezette methodologie voor digitale tagging correct toe en alle lidstaten haalden of overtroffen zelfs de drempel van 20 % om hun RRF-financiering toe te wijzen aan digitale hervormingen en investeringen op basis van hun kostenramingen. Het ontbrak echter aan strategische focus, aangezien de lidstaten niet verplicht waren om prioriteit te geven aan de toewijzing van deze middelen aan maatregelen die gericht zijn op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften. Als gevolg daarvan wezen sommige lidstaten een kleiner deel van hun RRF-financiering toe aan gebieden waar ze ondermaats presteerden, waardoor de RRF minder doeltreffend kon bijdragen aan de digitale transitie.

V We constateerden ook dat het prestatiekader en de indicatoren die werden gebruikt om de vooruitgang te volgen niet goed waren afgestemd op die van de digitale strategie van de EU. Hierdoor was het moeilijker om de werkelijke bijdrage van deze hervormingen en investeringen aan de digitale transitie te meten. Als gevolg daarvan wordt het potentieel van de RRF als aanjager van de digitale transitie van de EU mogelijk niet volledig benut. Ook stelden we zowel tekortkomingen in de definitieve mijlpalen en streefdoelen als een gebrek aan geschikte resultaatindicatoren vast. In totaal was meer dan een derde van de definitieve mijlpalen en streefdoelen voor de digitale maatregelen in onze steekproef ofwel ontoereikend om de succesvolle voltooiing ervan te beoordelen, ofwel niet ambitieus genoeg. Als gevolg daarvan bestaat het risico dat EU-financiering volledig wordt uitbetaald voor mijlpalen en streefdoelen waarmee gedeeltelijk behaalde of tussentijdse resultaten worden gemeten, zonder hierbij te waarborgen dat de onderliggende projecten aan het einde van de uitvoeringsperiode van de RRF zullen zijn voltooid. Wij hadden bij een eerdere controle al op dit risico gewezen. Tot slot konden we, op basis van aanvullende informatie die we tijdens onze controle hadden verzameld, de resultaten beoordelen van 5 van de 15 maatregelen in onze steekproef die door de lidstaten als voltooid waren opgegeven.

VI Op basis van onze bevindingen bevelen wij de Commissie, wanneer zij toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen voorstelt, aan om ervoor te zorgen dat:

- o de financieringsregelingen inspelen op de belangrijkste digitale behoeften;

- o er een adequaat prestatiekader wordt ontwikkeld dat is afgestemd op de doelstellingen van het digitaal beleid van de EU, en
- o de definitieve mijlpalen en streefdoelen voor de maatregelen voldoende ambitieus zijn en de volledige voltooiing van de maatregelen garanderen.

Inleiding

De belangrijkste kenmerken van de herstel- en veerkrachtfaciliteit

01 In december 2020 heeft de Europese Unie [NextGenerationEU](#) goedgekeurd. Dit is een tijdelijk instrument dat de lidstaten moet helpen bij het beperken van de sociaal-economische gevolgen van de crisis als gevolg van de COVID-19-pandemie, bij het duurzamer en veerkrachtiger maken van hun economieën en samenlevingen en bij het beter voorbereiden van de lidstaten op de uitdagingen en mogelijkheden van de groene en de digitale transitie. De doelstelling is daarom tweeledig: het herstel van de pandemie bevorderen en de veerkracht bij toekomstige crises verbeteren.

02 Het belangrijkste instrument van NextGenerationEU is de [herstel- en veerkrachtfaciliteit](#), die op 19 februari 2021 in werking is getreden bij Verordening (EU) 2021/241 (“de RRF-verordening”). De RRF beschikte oorspronkelijk over 723,8 miljard EUR (in lopende prijzen) en was gestructureerd in de vorm van subsidies (338 miljard EUR) en leningen (tot 385,8 miljard EUR). Als reactie op de wereldwijde energiecrisis werden in februari 2024 de subsidies verhoogd tot 357 miljard EUR door de wijzigingsverordening REPowerEU¹. Eind 2024 had de Commissie 650 miljard EUR vastgelegd, inclusief het volledige bedrag aan subsidies en 291 miljard EUR aan leningen. Elke lidstaat komt in aanmerking voor een bepaald bedrag aan steun, gebaseerd op een formule (“verdeelsleutel”) voor subsidies en een plafond voor leningen².

03 De RRF wordt uitgevoerd onder direct beheer³, waarbij de Commissie rechtstreeks verantwoordelijk is voor de belangrijke stappen in de uitvoering van de faciliteit. De lidstaten zijn de begunstigden en leners van fondsen.

¹ [Verordening \(EU\) 2023/435](#).

² Artikel 11 en artikel 14, lid 5, van de [RRF-verordening](#).

³ *Ibid.*, artikel 8.

04 Om steun uit de RRF te ontvangen, moesten de lidstaten hun **herstel- en veerkrachtplannen (recovery and resilience plans — RRP's)** indienen, met inbegrip van maatregelen (hervormingen en investeringen), een tijdschema voor de voltooiing van de maatregelen, alsook mijlpalen en streefdoelen. De Commissie heeft de nationale RRP's⁴ beoordeeld en de Raad heeft deze vervolgens goedgekeurd in de vorm van **uitvoeringsbesluiten van de Raad**⁵. Vervolgens heeft de Commissie financierings- en leningsovereenkomsten ondertekend en met elke lidstaat **operationele regelingen** getroffen die betrekking hadden op technische aspecten (bijv. een indicatief betalingschema, extra tussenstappen om de mijlpalen en streefdoelen te bereiken en het recht van de Commissie op toegang tot gegevens ter ondersteuning van betalingsverzoeken). De lidstaten kunnen hun RRP's wijzigen⁶, wat een aanpassing vereist van zowel het uitvoeringsbesluit van de Raad als de operationele regelingen. Tot dusver hebben alle lidstaten ten minste één wijziging doorgevoerd.

05 De RRF is een instrument dat is gebaseerd op **“financiering die niet gekoppeld is aan kosten”**⁷, met betalingen op basis van de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen door de lidstaten. De faciliteit ondersteunt 52 beleidsterreinen die zijn ondergebracht in zes “pijlers”⁸, waaronder de pijler digitale transformatie (zie **figuur 1**). Elk RRP moet bijdragen aan de **digitale transitie**, waarbij **ten minste 20 % van de middelen wordt toegewezen** aan digitale doelstellingen, overeenkomstig de RRF-verordening⁹.

⁴ [Speciaal verslag 21/2022](#): “De beoordeling door de Commissie van de nationale herstel- en veerkrachtplannen — In het algemeen adequaat, maar er blijven uitvoeringsrisico's”.

⁵ Artikel 20 van de [RRF-verordening](#).

⁶ *Ibid.*, artikel 21.

⁷ *Ibid.*, overweging 18 en artikel 125, lid 1, punt a), ii), van [Verordening \(EU, Euratom\) 2018/1046](#).

⁸ Artikel 3 van de [RRF-verordening](#).

⁹ *Ibid.*, artikel 4, lid 1, artikel 18, lid 4, punt f), artikel 19, lid 3, punt f), en overweging 42.

Figuur 1 — De zes pijlers van de RRF

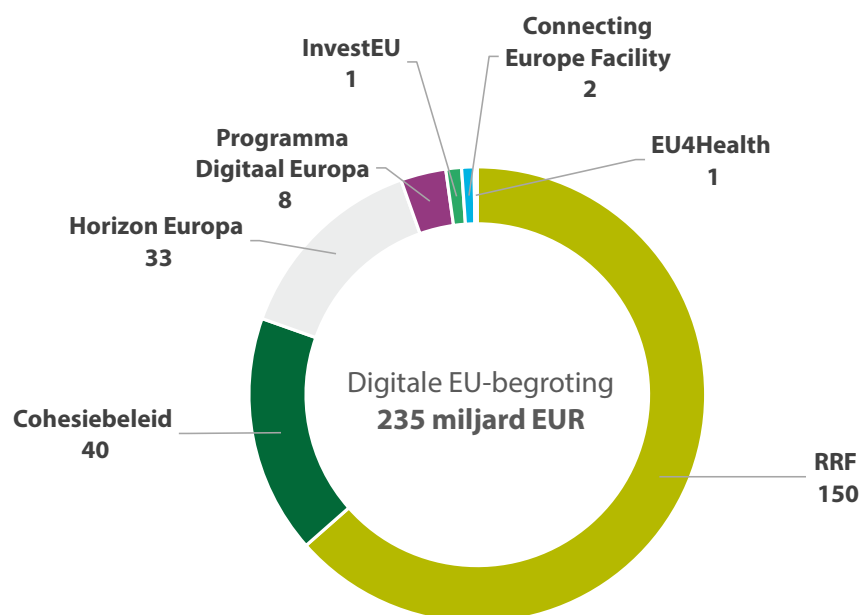

Bron: ERK, op basis van het scorebord voor herstel en veerkracht van de Commissie.

06 De RRF is momenteel het grootste EU-financieringsinstrument ter ondersteuning van de digitale transitie van de EU, met een totale financiering op basis van geraamde kosten van bijna 150 miljard EUR, ofwel ongeveer 26 % van het totale vastgelegde RRF-bedrag (exclusief REPowerEU)¹⁰. Dit is bijna twee derde van de totale EU-financiering voor de digitale transitie, die voor de periode 2021-2027 ongeveer 235 miljard EUR bedraagt (zie [figuur 2](#) en [bijlage I](#)).

¹⁰ Ibid., artikel 21 ter.

Figuur 2 — EU-financiering voor de digitale transitie in de periode 2021-2027 (in miljard EUR)

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Europese Commissie, met inbegrip van het open gegevensplatform over het cohesiebeleid.

Overzicht van de EU-strategie voor digitale transitie

07 De EU-strategie voor digitale transitie wordt gekenmerkt door een reeks initiatieven die een weerspiegeling zijn van de prioriteiten voor digitalisering en de doelstellingen die zich in de loop der jaren hebben ontwikkeld. De belangrijkste initiatieven in het kader van de huidige strategie voor digitale transitie zijn onder meer (zie *bijlage II* voor een uitgebreide lijst):

- o **Index van de digitale economie en samenleving (Digital Economy and Society Index — DESI):** de Europese Commissie monitort sinds 2014 de digitale vooruitgang van de lidstaten via de DESI-verslagen¹¹. De DESI is een dashboard met indicatoren waarmee de algemene digitale prestaties op EU-niveau worden gemonitord en de vooruitgang van de lidstaten wordt bijgehouden. Met behulp van dit dashboard kunnen de lidstaten gebieden voor prioritaire actie vaststellen.

¹¹ Website van de Europese Commissie: [De index van de digitale economie en samenleving \(DESI\)](#).

- o **De digitale toekomst van Europa vormgeven:** In 2020 heeft de Europese Commissie een vijfjarige digitale agenda gepubliceerd met als titel “[De digitale toekomst van Europa vormgeven](#)”¹². In deze agenda zijn strategische doelstellingen en kernacties voor de digitale transitie op EU-niveau uiteengezet. Deze mededeling op hoog niveau werd gepubliceerd aan het begin van de COVID-19-pandemie en diende als de digitale strategie van de EU op het moment dat de RRF-verordening in werking trad.
- o **Digitaal kompas:** in maart 2021 presenteerde de Europese Commissie het “[Digitaal kompas 2030: de Europese aanpak voor het digitale decennium](#)”. Dit omvatte een monitoringsysteem op basis van de DESI om het traject van de EU te volgen op basis van vier kernpunten¹³¹⁴: digitale vaardigheden, beveiligde en goed presterende digitale infrastructuur, digitale transformatie van bedrijven en digitalisering van overheidsdiensten.
- o **Beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030:** het Europees Parlement en de Raad hebben in december 2022 het [beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030](#)¹⁵¹⁶ vastgesteld. Hierin zijn de streefcijfers en doelstellingen van het digitaal kompas stevig verankerd en is een op de DESI gebaseerd monitoringsysteem opgenomen om de voortgang bij het behalen van de streefcijfers voor 2030 bij te houden.

¹² Mededeling COM(2020) 67 final.

¹³ Mededeling COM(2021) 118 final.

¹⁴ Website van de Europese Commissie over het digitale decennium: [Digitale doelstellingen voor 2030](#).

¹⁵ Besluit (EU) 2022/2481.

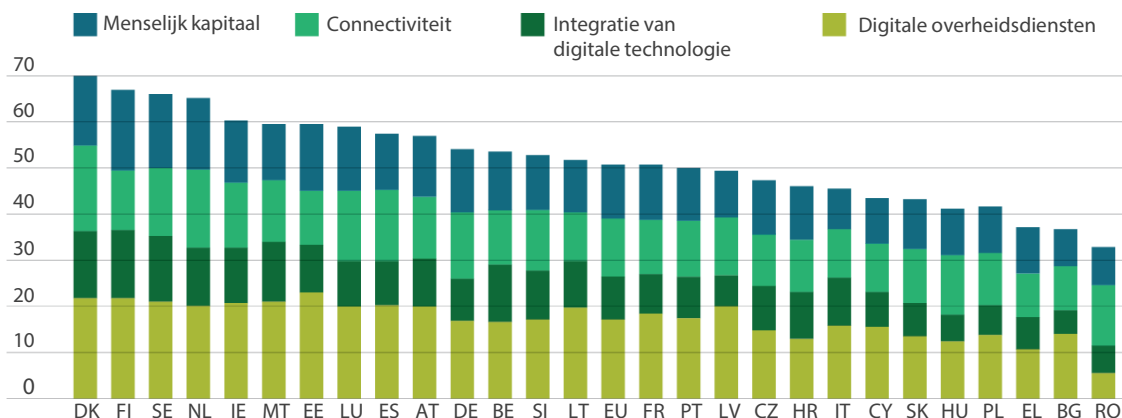
¹⁶ Persbericht van de Europese Commissie: [Aanvang eerste samenwerkings- en monitoringcyclus om digitale streefdoelen voor 2030 te bereiken](#).

De index van de digitale economie en samenleving

08 De DESI-landverslagen geven een algemene prestatiebeoordeling van de vooruitgang van de lidstaten op belangrijke digitale gebieden (“dimensies”) om de behoefte aan verbetering op relevante beleidsterreinen aan te geven. De verslagen bevatten ook jaarlijkse updates over de belangrijkste digitale beleidsmaatregelen.

Figuur 3 toont de DESI-scores van de 27 EU-lidstaten voor 2021, op basis van gegevens uit 2020. Het betreft hier de meest recente scores die beschikbaar waren toen de RRP’s werden opgesteld¹⁷. De DESI-ranglijsten zijn gerangschikt in afnemende volgorde van prestatie, van Denemarken (best presterende lidstaat) tot Roemenië (slechtst presterende lidstaat).

Figuur 3 — DESI-scores voor 2021: algemene rangschikking per lidstaat en dimensie

Bron: DESI-verslag 2021 van de Commissie.

09 In 2021 heeft de Commissie de belangrijkste digitale gebieden van de DESI geactualiseerd om deze af te stemmen op de vier dimensies van het digitaal kompas¹⁸. Sinds 2023 monitort de DESI de voortgang van de lidstaten bij het behalen van de digitale streefcijfers voor 2030 die zijn uiteengezet in het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030¹⁹.

¹⁷ Voor methodologische details over de in deze grafiek gebruikte DESI-scores voor 2021 wordt verwezen naar de [DESI methodological note](#) van de Commissie.

¹⁸ Website van de Europese Commissie: [DESI-visualisatietool met betrekking tot het digitale decennium](#) en het [verslag over de staat van het digitale decennium 2024](#).

¹⁹ Website van de Europese Commissie: [Gegevens over de digitale agenda](#).

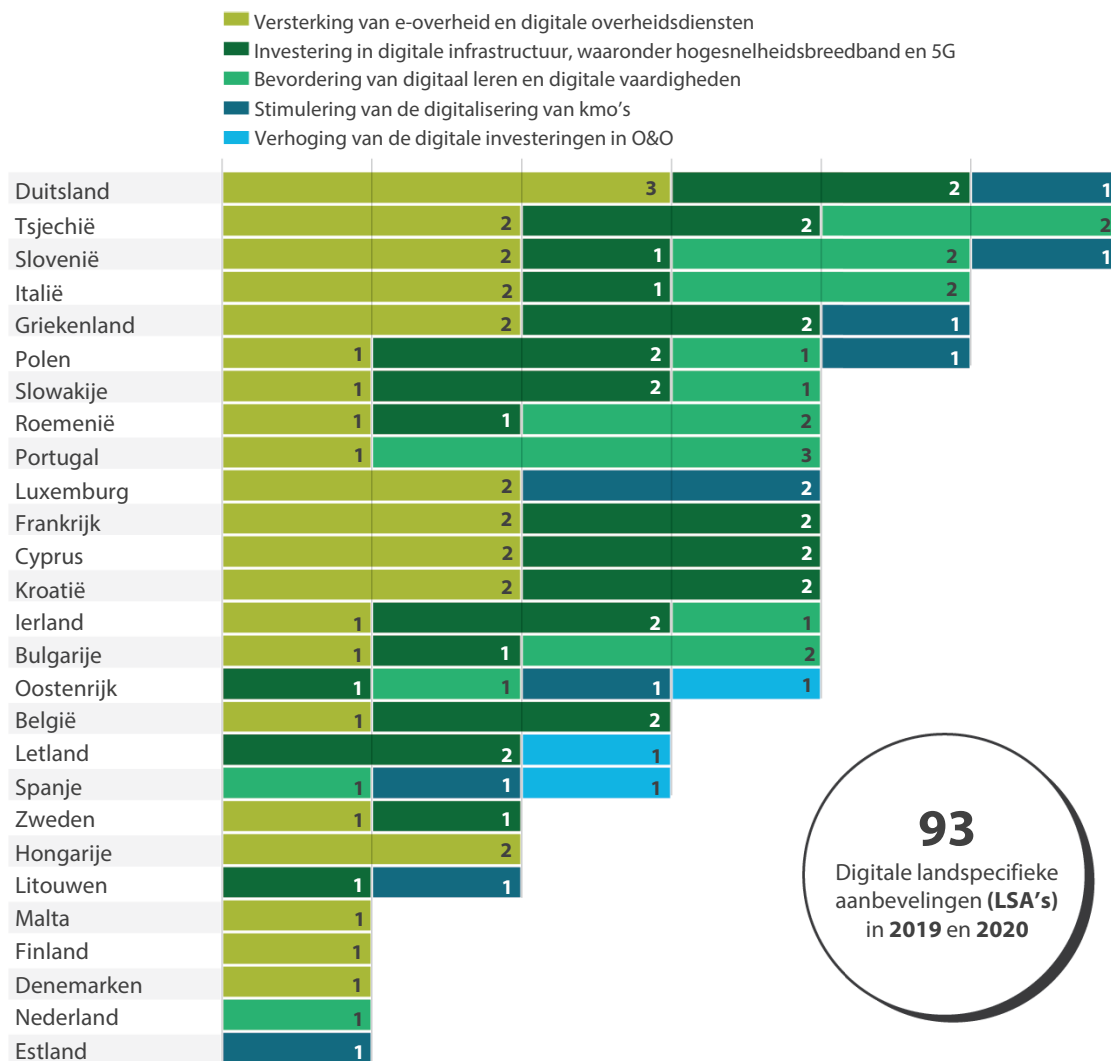
Landspecifieke aanbevelingen over de digitale transitie en de nationale hervormingsprogramma's

10 In het kader van het Europees Semester presenteert de Commissie landverslagen waarin de economische en sociale ontwikkelingen, uitdagingen en nationaal beleidslijnen van elke lidstaat worden geanalyseerd. Verder worden in deze verslagen de digitale prestaties onder de loep genomen die ook op DESI-gegevens gebaseerd zijn. Vervolgens geven de lidstaten in hun nationale hervormingsprogramma's in grote lijnen hun plannen weer om deze uitdagingen aan te pakken. Op basis van deze programma's neemt de Raad de voorstellen van de Commissie in overweging en doet hij landspecifieke aanbevelingen (LSA's).

11 De lidstaten ontvangen financiering uit de RRF voor het realiseren van hervormingen en investeringen waarmee de uitdagingen als gevolg van het Europees Semester worden aangepakt. In elk RRP moet worden uitgelegd hoe het alle of een significant deel van de uitdagingen die zijn vastgesteld in de LSA's voor 2019-2020 aanpakt, met inbegrip van de uitdagingen op digitaal gebied²⁰. Voor het Europees Semester 2019 en 2020 heeft de Commissie 93 LSA's op digitaal gebied vastgesteld. Deze LSA's kunnen worden onderverdeeld in vijf categorieën: digitale infrastructuur, digitale vaardigheden, digitale overheidsdiensten, digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en digitale investeringen in onderzoek en ontwikkeling (zie *figuur 4*).

²⁰ Artikel 18, lid 4, punt b), van de [RRF-verordening](#).

Figuur 4 — Digitale LSA's voor 2019 en 2020 per lidstaat en categorie

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Europese Commissie.

Reikwijdte en aanpak van de controle

12 Met deze controle hebben wij beoordeeld of de RRF doeltreffend bijdraagt aan de algemene digitale transitie van de EU. Wij onderzochten of het rechtskader van de RRF in overeenstemming was met de EU-strategie voor digitale transitie, waarbij werd gewaarborgd dat de lidstaten ten minste de vereiste 20 % van hun RRF-financiering toewijzen aan digitale hervormingen of investeringen in hun RRP's, en dat met de hierin opgenomen digitale maatregelen wordt voorzien in de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften. We gingen ook na of het prestatiekader van de RRF een solide basis biedt voor het meten van de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie door gebruik te maken van passende indicatoren om de vooruitgang te volgen. Tot slot beoordeelden wij voor een steekproef van maatregelen de uitvoering ervan en of deze maatregelen de verwachte resultaten opleveren.

13 We hebben de controle uitgevoerd omdat de digitale transitie in de EU-lidstaten een van de hoofdprioriteiten van de Europese Commissie is en samen met de groene transitie deel uitmaakt van de dubbele transitie die door de RRF wordt nagestreefd. Daarnaast is de RRF momenteel het grootste EU-financieringsinstrument ter ondersteuning van deze doelstelling. Wij verwachten dat de resultaten van ons werk er niet alleen voor zullen zorgen dat EU-fondsen doeltreffender worden ingezet om de digitale transitie te bevorderen, maar dat zij ook zullen bijdragen aan het debat over toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen.

14 De controle bestrijkt de periode vanaf de oprichting van de RRF tot en met maart 2024, waardoor wij het ontwerp van de digitale componenten in de RRP's en, waar mogelijk, de uitvoering ervan kunnen beoordelen. Deze controle maakt deel uit van een reeks ERK-controles van de RRF en bouwt daarnaast voort op verzamelde informatie, getrokken conclusies en/of risico's en uitdagingen die in onze eerdere controles, analyses en adviezen op dit beleidsterrein aan de orde zijn gesteld²¹.

²¹ Met name: [Speciaal verslag 21/2022](#) "De beoordeling door de Commissie van de nationale herstel- en veerkrachtplannen"; [Speciaal verslag 11/2023](#), "EU-steun voor de digitalisering van scholen"; [Speciaal verslag 26/2023](#), "Het prestatie monitoringkader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit" en [Speciaal verslag 13/2024](#), "Absorptie van middelen uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit".

15 We bezochten vijf lidstaten (Denemarken, Frankrijk, Italië, Luxemburg en Roemenië) en selecteerden 27 digitale maatregelen in hun nationale plannen op basis van hun relevantie voor de digitale transitie, de materialiteit, de dekking van verschillende digitale beleidsterreinen en de stand van uitvoering. Wij hebben gecontroleerd of deze maatregelen het verwachte resultaat opleverden, overeenkomstig de in de uitvoeringsbesluiten van de Raad uiteengezette doelstellingen.

16 Onze controlewerkzaamheden waren hoofdzakelijk gebaseerd op een grondige beoordeling van relevante documenten en op diepgaande vraaggesprekken met personeelsleden van de Commissie, voornamelijk van de taskforce Herstel en veerkracht, het directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken en het directoraat-generaal Communicatienetwerken, Inhoud en Technologie. Waar nodig hebben we ook instrumenten voor gegevensanalyse gebruikt om de verslagen van de Commissie onder de loep te nemen.

17 Daarnaast hebben we een enquête gehouden onder de nationale coördinerende instanties van de RRF in alle lidstaten om hun mening te peilen over de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie, met een respons van 93 %. De enquête werd uitgebreid naar de nationale hoge controle-instanties en begrotingsraden, hoewel hun respons lager was (respectievelijk 48 % en 33 %, zie [bijlage III](#)).

Opmerkingen

Hoewel de digitale tagging correct was, is de RRF-financiering onvoldoende gericht op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften in de lidstaten

18 We beoordeelden hoe de RRF-financiering is gebruikt ter ondersteuning van digitale maatregelen die inspelen op de belangrijkste digitale behoeften van de lidstaten. Wij hebben met name onderzocht of:

- a) de digitale maatregelen van de RRF correct zijn getagd en of alle lidstaten voldoen aan het minimumvereiste van 20 %;
- b) met de digitale maatregelen van de RRF doeltreffend werd ingespeeld op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften in de lidstaten.

Digitale tagging van RRF-maatregelen was over het algemeen correct en overtrof het minimumvereiste van 20 %

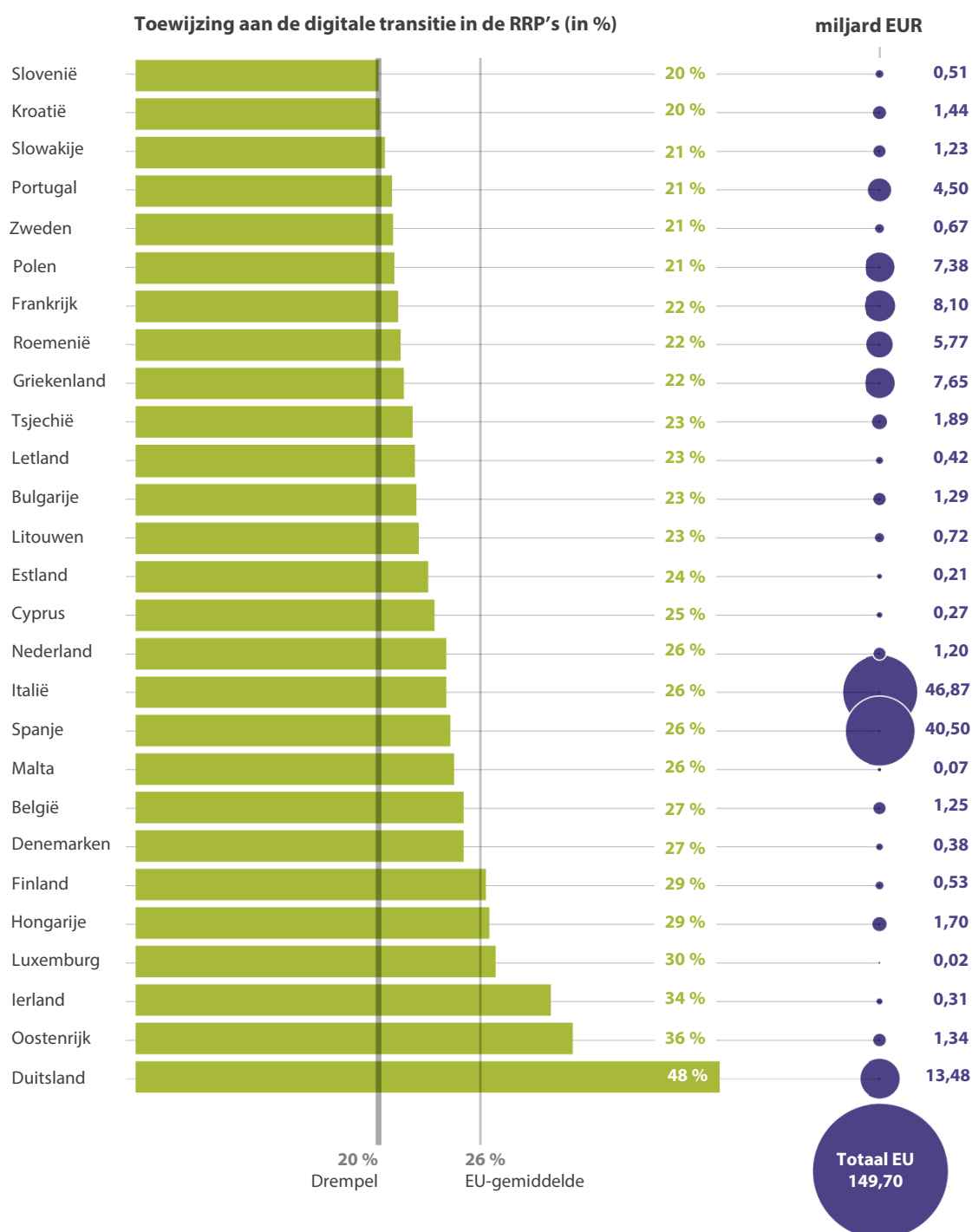
19 Elk RRF moet een toelichting bevatten over de vraag of de erin opgenomen digitale maatregelen goed zijn voor ten minste 20 % van de totale toewijzing van het plan op basis van kostenramingen. Dit percentage wordt berekend met behulp van de in bijlage VII bij de RRF-verordening beschreven methodologie voor digitale tagging, waarin 44 steunverleningstypes voor digitale maatregelen zijn vastgelegd voor zeven steunverleningsgebieden. Voor elk steunverleningstype moet één coëfficiënt worden toegepast. In 33 gevallen bedraagt deze coëfficiënt 100 % van de geraamde kosten van de maatregel, terwijl de overige 11 gevallen een coëfficiënt van 40 % hebben. De totale financiële bijdrage aan digitale doelstellingen is de som van de geraamde kosten van afzonderlijke maatregelen, gewogen door deze coëfficiënten.

20 De RRF-verordening vereiste ook een soortgelijke tagging voor maatregelen die bijdragen aan de klimaatdoelstelling, met inbegrip van biodiversiteit. De drempel (d.w.z. 37 % van de totale toewijzing van het plan) was hoger en de in bijlage VI bij de RRF-verordening beschreven methodologie voor de tagging van maatregelen voor de groene transitie was anders en complexer, wat tot enkele waarschijnlijke overschattingen leidde²².

²² Speciaal verslag 14/2024, paragrafen 16-24.

21 *Figuur 5* toont het percentage van het RRP van elke lidstaat dat is toegewezen aan digitale maatregelen. Uit onze analyse van alle maatregelen die als digitaal zijn getagd, blijkt dat de lidstaten de maatregelen hebben toegewezen volgens de door de medewetgevers in bijlage VII bij de RRF-verordening ingevoerde methodologie voor digitale tagging en dat alle lidstaten de drempel van 20 % hebben gehaald of zelfs overtroffen. Wij merken op dat de digitale tagging vooraf werd uitgevoerd om te voldoen aan de vereiste van de RRF-verordening dat de geraamde kosten voor digitale maatregelen ten minste 20 % van de totale toewijzing voor het herstel- en veerkrachtplan moeten uitmaken. De Commissie monitort de werkelijke kosten van de uitvoering van digitale maatregelen niet bij de beoordeling van het uiteindelijke aandeel van de RRP-uitgaven dat bijdraagt tot digitale doelstellingen. Daarom kan er geen conclusie worden getrokken op basis van de werkelijke kosten.

Figuur 5 — RRF-financiering toegewezen aan digitale maatregelen in nationale RRP's vanaf december 2023

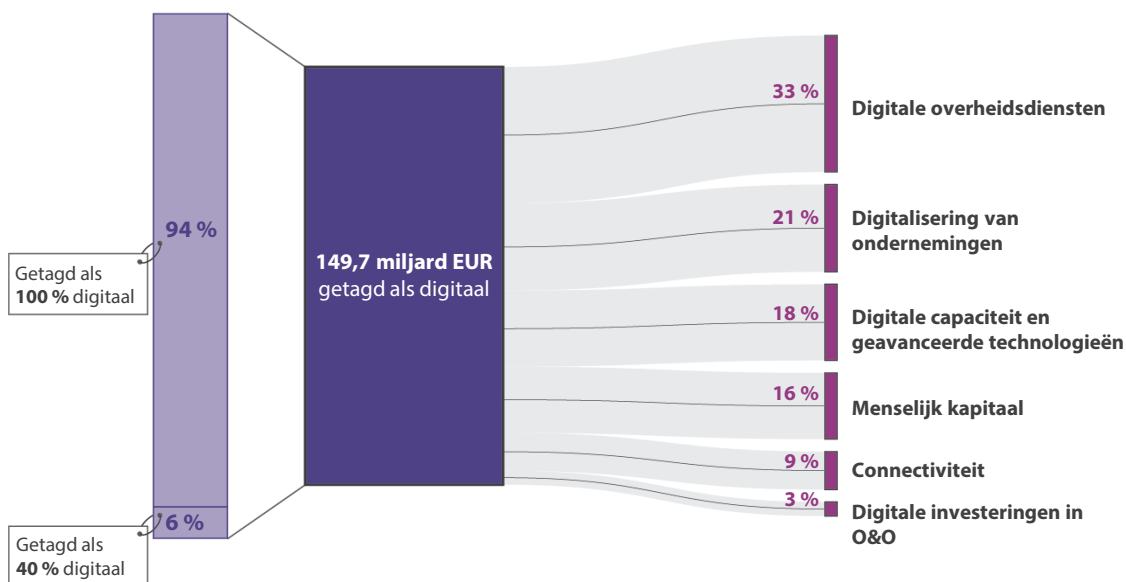

Bron: ERK, op basis van het scorebord voor herstel en veerkracht van de Commissie en de Fenix-databank van de Commissie vanaf december 2023.

22 In december 2023 bedroeg de totale toewijzing aan digitale maatregelen in de herziene RRP's bijna 150 miljard EUR, ofwel 26 % van de totale RRF-financiering (exclusief RePowerEU), een cijfer dat zowel subsidies als leningen omvat. Dit is een stijging ten opzichte van de oorspronkelijke toewijzing van 130 miljard EUR.

23 In *figuur 6* wordt een uitsplitsing gegeven van de totale digitale toewijzing per steunverleningsgebied.

Figuur 6 — Totale RRF-toewijzing aan digitale maatregelen per steunverleningsgebied vanaf december 2023

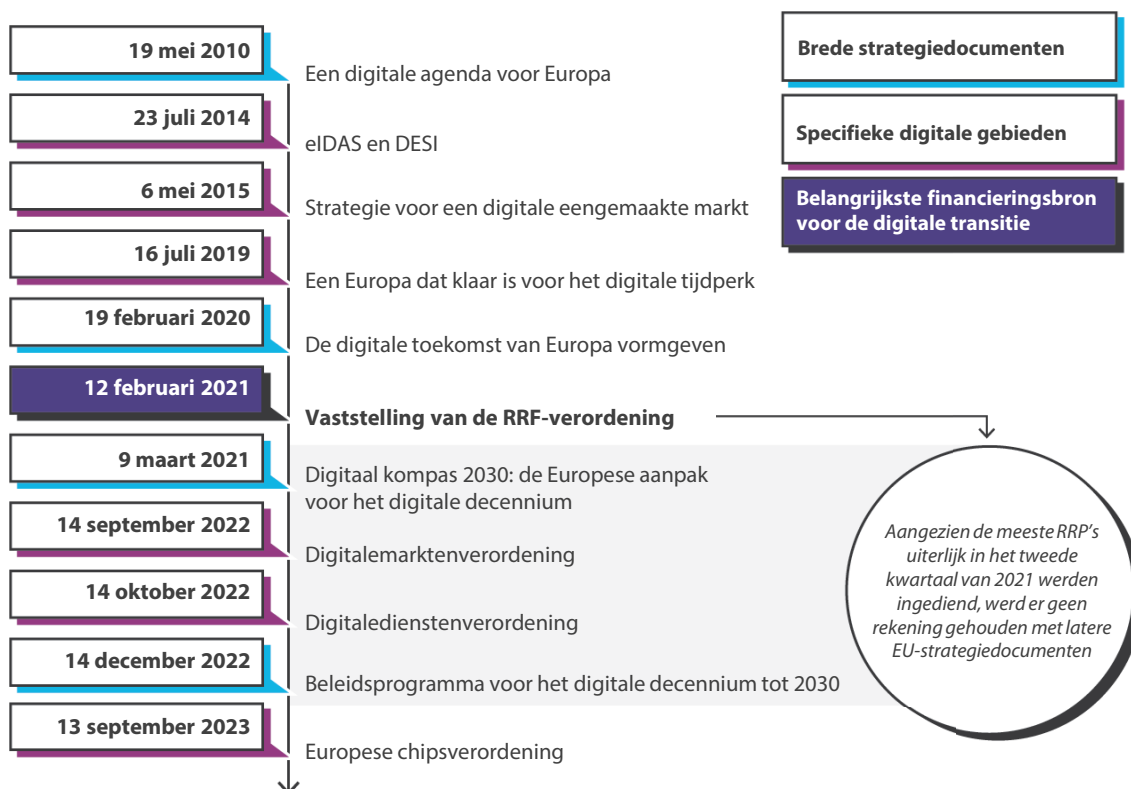
Opmerking: De lidstaten hebben geen middelen toegewezen aan steunverleningsgebied 7: Vergroening van de digitale sector

Bron: ERK, op basis van de Fenix-databank van de Commissie vanaf december 2023.

De lidstaten zijn uit hoofde van de RRF-verordening niet verplicht om de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften aan te pakken

24 De Commissie heeft in maart 2020 haar digitaal kompas 2021 gepubliceerd, een alomvattende digitale strategie voor de EU met concrete streefcijfers en doelstellingen. Deze strategie werd echter pas gepubliceerd nadat de RRF-verordening was vastgesteld. Bovendien waren de lidstaten toen al ver gevorderd met de voorbereiding van hun nationale RRP's. In december 2022 werd het digitaal kompas aangevuld met het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030. Op het moment dat de meeste RRP's in april 2021 werden ingediend, werd dus nog de laatste hand gelegd aan de digitale strategie van de EU (zie *figuur 7* en *bijlage II* voor een gedetailleerde chronologie van initiatieven voor digitale transitie).

Figuur 7 — Tijdschema voor belangrijke digitale initiatieven

Bron: ERK.

25 In de RRF-verordening wordt de **digitale transitie** aangemerkt als een belangrijke doelstelling en wordt voorzien in digitale interventiegebieden²³. Er wordt echter geen duidelijke definitie van deze term gegeven. Bij het opstellen van hun nationale RRP's moesten de lidstaten maatregelen voorstellen waarmee gevolg werd gegeven aan alle of een significant deel van hun landspecifieke aanbevelingen 2019/2020. Uit onze analyse bleek dat deze digitale LSA's in de meeste gevallen ruim geformuleerd zijn en niet specifiek genoeg zijn om richtsnoeren te bieden voor de selectie van specifieke hervormingen of investeringen die kunnen bijdragen aan de digitale transitie. Gezien hun brede en algemene aard is het aanpakken van de digitale LSA's geen bijzondere uitdaging. Door deze conceptuele dubbelzinnigheid konden de lidstaten een breed scala aan maatregelen voorstellen voor opname in de plannen, zolang zij maar van mening waren dat die maatregelen aan deze vereiste voldeden (zie *kader 1*). Door alleen maar te investeren in digitale maatregelen wordt echter niet noodzakelijkerwijs bijgedragen aan de digitale transitie, wat een hogere regelgevingsvereiste is.

²³ Bijlage VII bij en overweging 12 van de RRF-verordening.

Kader 1

Voorbeelden van digitale LSA's die algemeen zijn geformuleerd en niet specifiek genoeg zijn

De Raad heeft Luxemburg in 2019 aanbevolen om “economisch investeringsbeleid te richten op de bevordering van digitalisering en innovatie” en in 2020 om “de investeringen toe te spitsen op de groene en digitale transitie [en] innovatie en digitalisering te bevorderen, vooral in het bedrijfsleven”.

De Raad heeft Roemenië in 2019 aanbevolen om “vaardigheden, met inbegrip van digitale vaardigheden, [te] verbeteren, met name door de arbeidsmarktrelevantie van beroepsonderwijs en -opleiding en hoger onderwijs te vergroten” en in 2020 om “vaardigheden en digitaal leren te versterken en voor gelijke toegang tot onderwijs te zorgen”.

26 In tegenstelling tot de LSA's bieden de DESI-landverslagen een gedetailleerd inzicht in de relatieve digitale sterke en zwakke punten van elke lidstaat (zie paragraaf 07). Hoewel de DESI niet bedoeld was voor de toewijzing van EU-financiering, zou deze index een nuttiger instrument zijn geweest voor het vaststellen van belangrijke digitale gebieden die prioritaire actie vereisen om de uitdagingen van de digitale transitie aan te pakken, d.w.z. de belangrijkste digitale behoeften. Uit hoofde van de RRF-verordening waren de lidstaten echter niet verplicht om de gebieden die prioritaire actie vereisen aan te pakken (hierna “de belangrijkste digitale behoeften” genoemd), die waren vastgesteld in de DESI-verslagen, die beschikbaar waren op het moment van de voorbereiding van en de onderhandelingen over de nationale plannen.

27 Er wordt alleen verwezen naar de DESI in bijlage VII bij de RRF-verordening, waarin de methodologie voor digitale tagging wordt beschreven. In deze bijlage worden zes digitale steunverleningsgebieden gekoppeld aan de vier dimensies van de DESI²⁴, waarbij soorten hervormingen en investeringen worden vastgesteld waarmee problemen binnen elke dimensie kunnen worden aangepakt (zie *figuur 8*).

²⁴ Bijlage VII bij de RRF-verordening.

Figuur 8 — Indeling van de RRF-steunverleningsgebieden in de DESI-dimensies

	RRF-steunverleningsgebied	DESI-dimensie
 Connectiviteit	1 Connectiviteit	2 Connectiviteit
 O&O	2 Digitale investeringen in O&O	<i>Geen DESI-dimensie</i>
 Menselijk kapitaal	3 Menselijk kapitaal	1 Menselijk kapitaal
 Digitale overheidsdiensten	4 E-overheid, digitale overheidsdiensten en lokale digitale ecosystemen	4 Digitale overheidsdiensten
 Digitalisering van ondernemingen	5 Digitalisering van ondernemingen	3 Integratie van digitale technologieën
 Geavanceerde technologieën	6 Investering in digitale capaciteit en inzet van geavanceerde technologieën	3 Integratie van digitale technologieën + ad-hocgegevensverzamelingen
 Vergroening van de digitale sector	7 Vergroening van de digitale sector	

Hoewel bijlage VII bij de RRF-verordening een overeenkomst bevat, zijn de lidstaten niet verplicht om te investeren in gevallen waarin de DESI belangrijke digitale behoeften heeft vastgesteld.

Bron: ERK, op basis van bijlage VII bij de RRF-verordening en de DESI.

28 De Commissie heeft geprobeerd deze maas in de wet te dichten door richtsnoeren te verstrekken voor het opstellen van RRP's. In zowel de versie van september 2020²⁵ als die van januari 2021²⁶ van haar RRF-richtsnoeren heeft de Commissie uitdrukkelijk verwezen naar de DESI door de lidstaten te verzoeken bestaande indicatoren zoals die in de DESI waar mogelijk als referentie te gebruiken. De lidstaten moesten ook uitleggen hoe hun plannen zouden bijdragen tot de verbetering van hun digitale prestaties. Hierbij moesten zij als referentiepunten de DESI-dimensies en de doelstellingen van de mededeling van de Commissie "De digitale toekomst van Europa vormgeven" gebruiken.

29 Deze richtsnoeren van de Commissie zijn echter niet bindend en uit onze analyse is bovendien gebleken dat de lidstaten deze in uiteenlopende mate hebben gevolgd. We constateerden met name dat de lidstaten hun RRF-financiering niet altijd hadden toegewezen in overeenstemming met de belangrijkste digitale behoeften die eerder door de DESI waren vastgesteld. Zo wezen verschillende lidstaten een groot deel van hun RRF-financiering toe aan gebieden waar zij al ruim boven het EU-gemiddelde presteerden, of een klein deel aan gebieden waar zij in de DESI-ranglijst van 2021 onder het gemiddelde zaten²⁷ (zie [tabel 1](#)).

²⁵ SWD(2020) 205 final van 17 september 2020, deel 1 van 2, blz. 6 en 17, en deel 2 van 2, blz. 8.

²⁶ SWD(2021) 12 final van 21 januari 2021, deel 1 van 2, blz. 5 en 26, en deel 2 van 2, blz. 7 en 8.

²⁷ Hoewel de DESI-verslagen voor 2021 in november 2021 werden gepubliceerd, waren de daarin opgenomen gegevens voor 2020 vanaf februari 2021 beschikbaar voor de lidstaten.

Tabel 1 — Getagde bijdrage aan digitale maatregelen

Voorbeelden van lagere concentratie van RRF-financiering voor DESI-dimensies die slechter scoorden dan andere in dezelfde lidstaat

Lidstaat	DESI-dimensie	DESI-score (gegevens van 2020)	% onder EU-gemiddelde	RRF-bedrag getagde digitale bijdrage (in EUR)	RRF-percentage getagde digitale bijdrage
Bulgarije	Integratie van digitale technologieën	27	55 %	57 524 000	4 %
	Digitale overheidsdiensten	24	24 %	985 462 000	61 %
Hongarije	Integratie van digitale technologieën	25	43 %	121 987 741	7 %
	Digitale overheidsdiensten	21	18 %	1 062 600 505	61 %
Polen	Integratie van digitale technologieën	24	35 %	1 016 000 000	13 %
	Connectiviteit	19	7 %	2 600 000 000	35 %

Voorbeelden van sterkere concentratie van RRF-financiering voor DESI-dimensies die beter scoorden dan andere in dezelfde lidstaat

Lidstaat	DESI-dimensie	DESI-score (gegevens van 2020)	% boven EU-gemiddelde	RRF-bedrag getagde bijdrage aan digitale maatregelen (in EUR)	RRF-percentage getagde bijdrage aan digitale maatregelen
Estland	Digitale overheidsdiensten	1	39 %	97 430 000	47 %
	Menselijk kapitaal	7	17 %	10 000 000	5 %
Denemarken	Integratie van digitale technologieën	2	56 %	241 000 000	63 %
	Menselijk kapitaal	5	28 %	–	0 %
Finland	Digitale overheidsdiensten	2	33 %	388 340 000	68 %
	Connectiviteit	11	13 %	50 000 000	9 %

Opmerking: De hierboven geselecteerde lidstaten vertegenwoordigen de drie belangrijkste voorbeelden in elke categorie, na de verwijdering van gevallen waarin de lidstaat ook ondermaats presteert in de meeste andere DESI-dimensies of ook zeer goed presteert in de meeste andere DESI-dimensies. In de index van de digitale economie en samenleving (DESI) wordt de best presterende lidstaat (d.w.z. de lidstaat met de hoogste score) gerangschikt op de eerste plaats en de slechtst presterende lidstaat op de 27e plaats. In de kolom “% onder (of boven) EU-gemiddelde” wordt het verschil in een specifieke DESI-dimensie tussen de score van een bepaalde lidstaat en de gemiddelde EU-score weergegeven.

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

30 Lidstaten kunnen ook andere EU- of nationale fondsen gebruiken om LSA's aan te pakken. Tijdens onze controle troffen we een geval aan waarin een lidstaat besloot om cohesiefondsen in plaats van de RRF te gebruiken om te investeren in digitale netwerken. Deze fondsen worden echter nog niet ingezet en zijn niet noodzakelijkerwijs groot genoeg om in de belangrijkste digitale behoeften te voorzien die in het kader van de DESI zijn vastgesteld (zie [kader 2](#)).

Kader 2

Specifieke digitale behoeften die door de DESI zijn vastgesteld, maar waarin niet door het RRP wordt voorzien — een voorbeeld uit Slowakije

Volgens de DESI-landverslagen 2021 beschikt slechts 18 % van de huishoudens in de plattelandsgebieden van Slowakije over netwerken met een zeer hoge capaciteit²⁸. Slowakije slaagde er ook niet in om de doelstelling van zijn nationale breedbandstrategie van 2011 te halen, namelijk 100 % dekking in het hele land met een snelheid van ten minste 30 Mbps in uiterlijk 2020. De behaalde dekking schommelde in 2020 daarentegen rond 75 %²⁹.

In de LSA's op digitaal gebied van 2019 en 2020 werden de connectiviteitskwesties behandeld door Slowakije aan te bevelen om “het economisch beleid inzake investeringen [te] richten op [...] digitale infrastructuur” (2019) en om “lacunes in de digitale infrastructuur op te vullen” (2020).

In maart 2021 heeft Slowakije een nieuw nationaal breedbandplan goedgekeurd op grond waarvan alle huishoudens uiterlijk in 2030 over een snelle internetverbinding van ten minste 100 Mbps moeten beschikken. Om de doelstelling voor 2030 te halen, werd in het plan een investeringstekort van 925 miljoen EUR geraamd, inclusief 625 miljoen EUR uit overheidsmiddelen.

Ondanks deze duidelijk vastgestelde digitale behoeften bevatte het RRP van Slowakije (met een totale toewijzing van 6,33 miljard EUR, waarvan 1,33 miljard EUR bestemd was voor digitalisering) geen investeringsmaatregelen om deze connectiviteitsstreefdoelen te halen. In plaats daarvan namen de Slowaakse autoriteiten in het RRP investeringen op voor de uitrol van breedband, waarvan 112 miljoen EUR uit de operationele programma's in het kader van de ESI-fondsen voor 2021-2027. Deze investeringen waren nog niet gerealiseerd.

²⁸ Digital Economy and Society Index (DESI) 2021 Slovakia, blz. 9.

²⁹ Ibid.

Volgens het landverslag 2024 over het digitale decennium heeft Slowakije het potentieel om zijn prestaties met betrekking tot het bereiken van de doelstelling van het digitale decennium voor netwerken met zeer hoge capaciteit te verbeteren, maar is de dynamiek zeer beperkt³⁰.

31 De beoordeling van RRP's aan de hand van DESI-indicatoren was niet een van de in de RRF-verordening gedefinieerde beoordelingscriteria. Met betrekking tot de in **tabel 1** genoemde gevallen blijkt uit het van de Commissie ontvangen bewijsmateriaal over het beoordelingsproces dat zij het probleem voor één lidstaat heeft vastgesteld. De lidstaat in kwestie was namelijk van plan ongeveer de helft van zijn toegewezen RRF-middelen te investeren in een DESI-dimensie waarin de lidstaat al aan de top van de EU stond, en veel minder in een andere DESI-dimensie met vastgestelde behoeften. Er werden echter geen materiële wijzigingen in het plan aangebracht.

32 Voor de vijf lidstaten in onze steekproef hebben we de analyse uitgebreid met alle digitale maatregelen in de respectieve RRP's. Uit onze analyse bleek dat drie lidstaten (Italië, Frankrijk en Roemenië) hun digitale middelen op evenwichtige wijze hadden toegewezen aan digitale maatregelen om in te spelen op de belangrijkste digitale behoeften die in de DESI waren vastgesteld. Dit was niet het geval voor Denemarken en Luxemburg, waar het bedrag aan RRF-financiering laag was in vergelijking met de nationale middelen op hetzelfde gebied. Tot slot gaven 6 van de 27 lidstaten die op onze enquête reageerden aan dat het bedrag aan RRF-financiering eenvoudigweg te laag was om te kunnen verwachten dat de toewijzingen een significant verschil zouden kunnen maken bij het voorzien in hun belangrijkste digitale behoeften.

³⁰ Digital Decade Country Report 2024:Slovakia, blz. 9 en 10.

De lidstaten hebben weinig digitale meerlandenprojecten in hun nationale RRP's opgenomen

33 Meerlandenprojecten op lange termijn behoren tot de meest innovatieve en significante digitale maatregelen in de RRP's. Zij spelen een cruciale rol bij het bevorderen van de digitale technologieën en capaciteiten van de EU³¹. Uit een in opdracht van het Europees Parlement uitgevoerde studie³² bleek echter dat meerlandenprojecten te maken hadden met extra uitdagingen bij de uitvoering vanwege hun complexiteit en het feit dat er meerdere partners bij betrokken waren.

34 Uit onze analyse bleek dat van de meer dan duizend digitale maatregelen van de lidstaten er zestig meerlandenmaatregelen waren, waarmee in totaal ongeveer 5 miljard EUR was gemoeid (ofwel 3,3 % van de RRF-financiering voor digitale doeleinden). Deze omvatten ook de belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (Important Projects of Common European Interest — IPCEI), waarbij economische actoren in meerdere lidstaten samenwerken om hun kennis, deskundigheid en financiële middelen te bundelen³³.

35 In de tussentijdse evaluatie door de Commissie van de RRF wordt erkend dat de termijn van 2026 een beperking vormt voor de soorten investeringen in de RRP's, behalve voor die waarvoor een langere uitvoeringsperiode nodig is³⁴. Voor de twee meerlandenmaatregelen in onze steekproef, waaronder één die bijdraagt aan een IPCEI, blijkt uit de informatie die we van de lidstaten hebben ontvangen dat deze waarschijnlijk niet voltooid zullen zijn in augustus 2026 (zie *kader 3*). In combinatie met het lage aandeel digitale meerlandenmaatregelen (zowel in aantal als in geraamde kosten) wijst dit op een spanningsveld tussen de lange periode die doorgaans nodig is voor de uitvoering van deze complexe projecten en het korte tijdschema voor de uitvoering van de RRF.

³¹ Europese Commissie, [SWD\(2024\) 70 final](#) van 21 februari 2024, deel 4.4.6, blz. 71 en 72.

³² “The European added value of the Recovery and Resilience Facility: An assessment of the Austrian, Belgian and German plans”, april 2022, blz. 34.

³³ [Practical information for Important Projects of Common European Interest \(IPCEI\)](#)

³⁴ Europese Commissie, [SWD\(2024\) 70 final](#) van 21 februari 2024, deel 4.4.6, blz. 72 en 74.

Kader 3

In de steekproef opgenomen meerlandenprojecten die waarschijnlijk niet in 2026 voltooid zullen zijn

Luxemburg: Met de “LuxQCI”-maatregel (waarvan de kosten worden geraamd op 10 miljoen EUR, of 41 % van de digitale pijler van het Luxemburgse RRP) wordt de bouw beoogd van een beveiligde communicatie-infrastructuur op basis van kwantumtechnologie. Het initiatief maakt deel uit van het initiatief voor Europese kwantumcommunicatie-infrastructuur. In het kader van dit initiatief moeten alle 27 lidstaten het eens worden over de technische specificaties voor een satelliet die nodig zijn om de RRF-maatregel uit te voeren.

De RRP-maatregel van Luxemburg omvat het opzetten en testen van een laboratorium en een communicatienetwerk voor het versturen van encryptiesleutels op basis van kwantumtechnologie. De verzending moet zowel binnen de lidstaat als grensoverschrijdend worden getest, waarbij gebruik wordt gemaakt van een terrestrische lijn en de satellietverbinding.

Terwijl de eerste stappen — het opzetten van een laboratorium en het testen op een terrestrische lijn binnen het land — werden voltooid, liepen de grensoverschrijdende en satellietverbindingen vertragingen op om redenen buiten de invloed van de Luxemburgse. Met name de laatste mijlpaal (de satellietverbinding) hangt af van de lancering van de Europese satelliet, die niet zal plaatsvinden vóór eind 2025 of de eerste helft van 2026 vanwege een reeks vertragingen bij het ontwerp ervan. Deze maatregel is mogelijk niet haalbaar vóór het einde van de uitvoeringsperiode van de RRF, aangezien de satelliet gedurende zes maanden na de lancering ervan moet worden getest voordat deze operationeel wordt.

Roemenië: De maatregel “Lagestroomprocessors en halfgeleiderchips” behoort tot de categorie meerlandenprojecten en maakt deel uit van een IPCEI-initiatief waarbij economische actoren in meerdere lidstaten samenwerken om hun kennis, deskundigheid en financiële middelen te bundelen.

De maatregel bestaat uit acties met drie doelen. Slechts één van deze doelen (“Coördinatie met capaciteiten en behoeften op EU-niveau”), die in wezen betrekking heeft op de aanbestedingsfase, is haalbaar binnen de termijn van de RRF. Dit is ook het enige doel waarop mijlpalen en streefdoelen van toepassing zijn. Deze actie zou volgens plan in 2024 worden afgerond.

De acties om de andere twee doelen te bereiken (“Structuur en ontwikkeling van vaardigheden voor het ontwerpen, vervaardigen en toepassen van micro-elektronische componenten” en “Veilige intellectuele eigendom en versnelde toepassing van geavanceerde technologieën”) kunnen niet uiterlijk in augustus 2026 worden afgerond, aangezien de uitvoering ervan afhankelijk is van de voltooiing van de aanbestedingsfase en de levering van resultaten door de deelnemende ondernemingen. Volgens de Roemeense autoriteiten is de tijd die nodig is om resultaten zoals productie of andere output te behalen lang (d.w.z. 8-10 jaar), en gaat deze veel verder dan het toepassingsgebied van het RRF-kader. Dit lange tijdschema is te wijten aan het transnationale samenwerkingsaspect van dit project en aan het complexe technische en innovatieve karakter van de processor- en halfgeleiderindustrie.

Frequente vertragingen bij de uitvoering van in de steekproef opgenomen digitale maatregelen en onduidelijkheid over hoe resultaten bijdragen aan de digitale transitie

36 We beoordeelden de tijdige en kosteneffectieve uitvoering van de digitale maatregelen van de RRP's voor een steekproef van 27 RRF-maatregelen in vijf lidstaten. Daartoe hebben wij het volgende gecontroleerd:

- a) of de lidstaten de mijlpalen en streefdoelen voor deze maatregelen hadden voltooid op de datum die werd vermeld in het oorspronkelijke uitvoeringsbesluit van de Raad. Hoewel het tijdstip in het uitvoeringsbesluit van de Raad slechts indicatief is, biedt het nuttige informatie over mogelijke vertragingen. We hebben bijzondere aandacht besteed aan de definitieve mijlpalen en streefdoelen, die de voltooiing van de volledige maatregel markeren en een beoordeling van de verwachte resultaten mogelijk maken, en
- b) de mate waarin met de geselecteerde digitale maatregelen hun beoogde output en resultaten werden bereikt en de mate waarin de werkelijke kosten bij voltooiing overeenkwamen met de oorspronkelijke kostenramingen. Wij baseerden onze beoordeling op een controle aan de hand van stukken van de verwachte resultaten die in het uitvoeringsbesluit van de Raad zijn vastgesteld, en op basis van het bewijsmateriaal dat de lidstaten tijdens onze bezoeken en daaropvolgende interacties hebben verstrekt.

37 Gezien de uitkomst van onze beoordeling hebben we ook onderzocht of:

- a) de monitoring door de Commissie een betrouwbaar beeld geeft van de tijdigheid waarmee de in de plannen uiteengezette digitale maatregelen werden uitgevoerd;
- b) de mijlpalen en streefdoelen van digitale maatregelen die de lidstaten als voltooid meldden, de volledige uitvoering van de onderliggende acties of projecten die in de uitvoeringsbesluiten van de Raad waren opgenomen, naar behoren waarborgden.

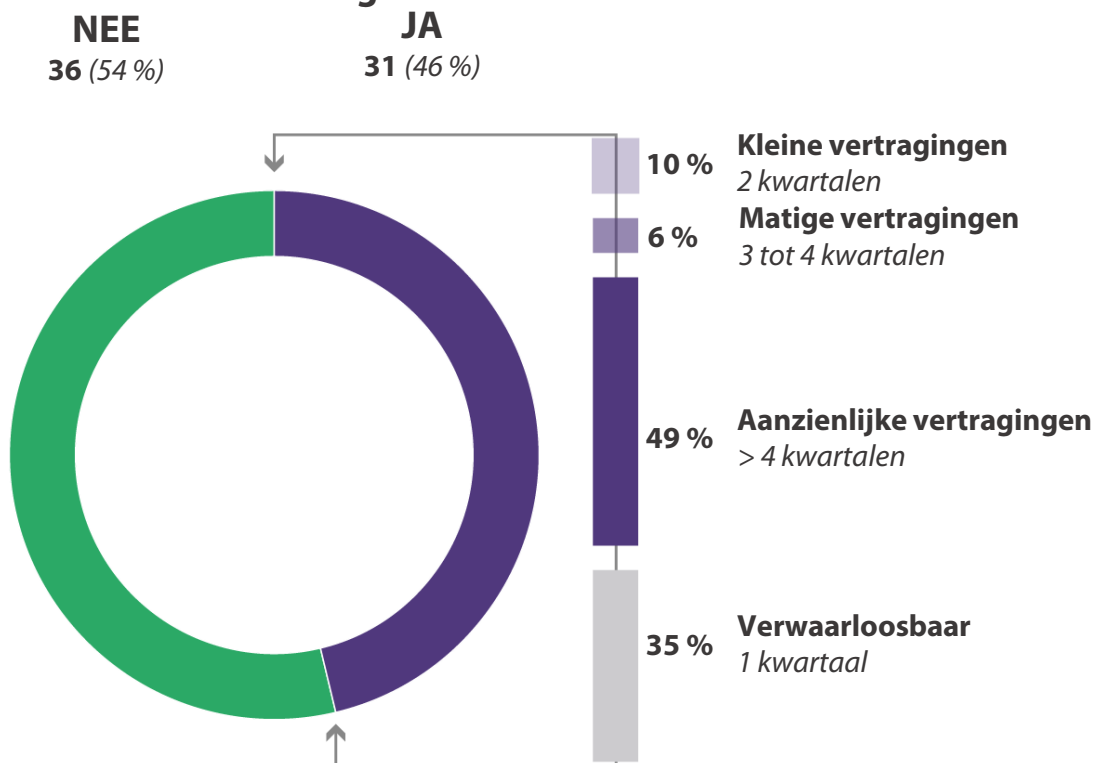
Bij meer dan de helft van de geselecteerde digitale maatregelen traden vertragingen op

38 Onze steekproef omvatte 27 maatregelen: 21 investeringen en 6 hervormingen. De lidstaten hadden gepland om 23 van deze maatregelen uiterlijk in juni 2024 te voltooien.

39 We constateerden vertragingen bij het behalen van ongeveer de helft van hun mijlpalen en streefdoelen (met inbegrip van zowel tussentijdse als definitieve mijlpalen en streefdoelen). In totaal liepen 31 van de 67 mijlpalen en streefdoelen vertraging op (zie [figuur 9](#)).

Figuur 9 — Hebben digitale mijlpalen en streefdoelen vertraging opgelopen (tot oktober 2024)?

Is de verwezenlijking van digitale mijlpalen en streefdoelen vertraagd?

Bron: ERK.

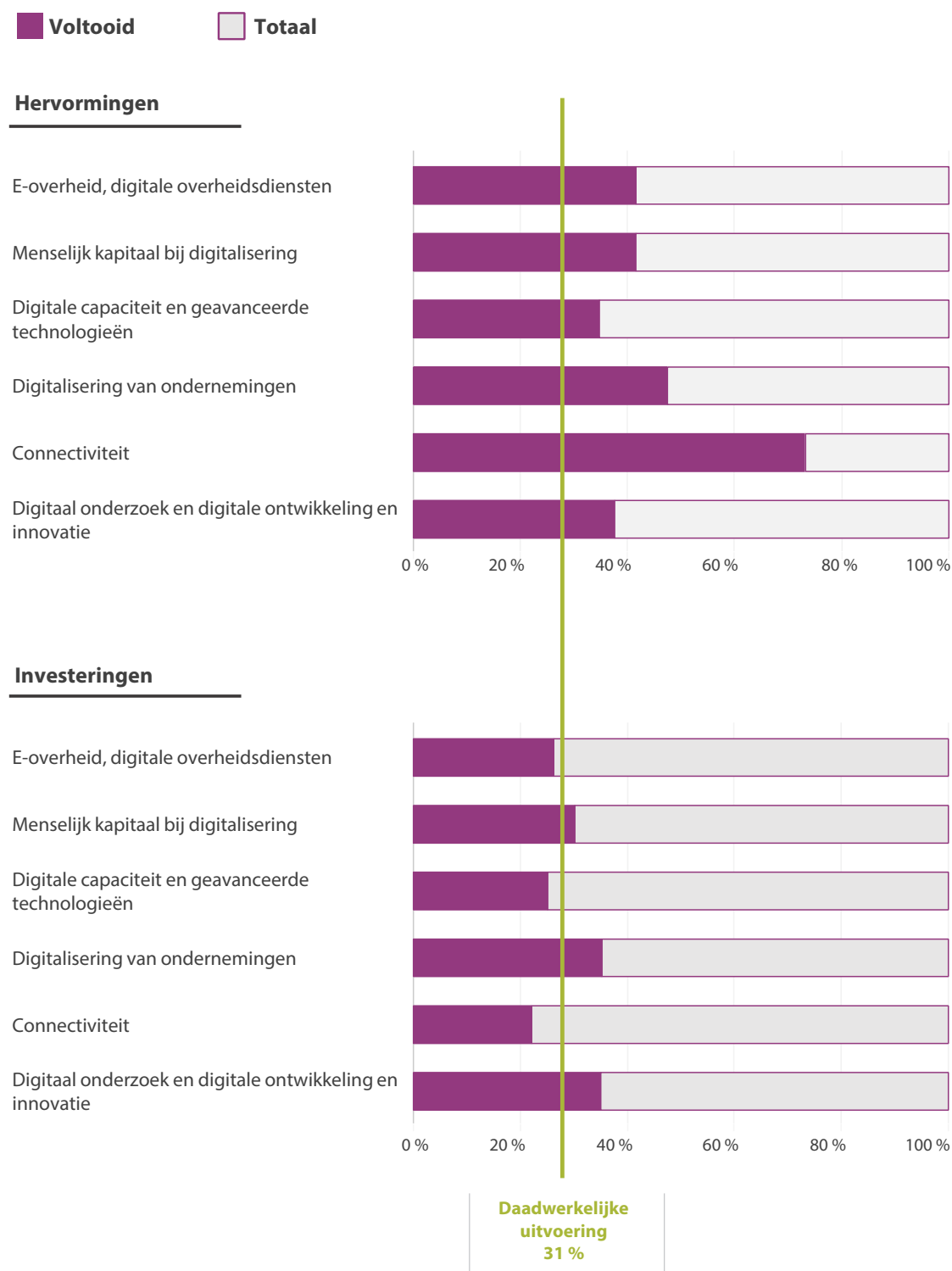
40 Uit onze analyse blijkt ook dat de lidstaten in oktober 2024 de definitieve mijlpaal/het definitieve streefdoel alleen voor 15 van deze 23 hervormingen en investeringen hadden gehaald. Dit kwam doordat in sommige gevallen mijlpalen waren gewijzigd of uitgesteld, of een nieuwe mijlpaal werd toegevoegd. Voor 4 van deze 15 maatregelen werden echter niet alle oorspronkelijk in de uitvoeringsbesluiten van de Raad opgenomen acties uitgevoerd. Als gevolg daarvan concluderen wij dat minder dan de helft van deze 23 maatregelen (d.w.z. 11 maatregelen) volgens de oorspronkelijke planning is voltooid.

Vertragingen bij de uitvoering komen vaker voor dan in de gewijzigde plannen wordt weergegeven

41 Eind januari 2024 meldden de lidstaten dat 31 % van de digitale mijlpalen en streefdoelen (721 van de 2 297) was voltooid³⁵ (zie [figuur 10](#)). Voor de helft daarvan (d.w.z. 15 % van het totaal) had de Commissie geoordeeld dat de maatregel op bevredigende wijze was verwezenlijkt. Over het geheel genomen werd minder dan een derde van de mijlpalen en streefdoelen halverwege de uitvoeringsperiode van de RRF bereikt. Uit onze analyse blijkt dat het uitvoeringspercentage zes procentpunten lager is dan het indicatieve tijdschema in de uitvoeringsbesluiten van de Raad (zie [bijlage IV](#) voor meer details). De uitvoering van hervormingen is verder gevorderd dan de uitvoering van investeringen. Er zijn ook verschillen tussen de steunverleningsgebieden, met name voor hervormingen.

³⁵ Europese Commissie, [SWD\(2024\) 70 final](#), deel 4.1.2.B.iv, blz. 48.

Figuur 10 — Voltooiing van mijlpalen en streefdoelen voor digitale maatregelen per steunverleningsgebied (januari 2024)

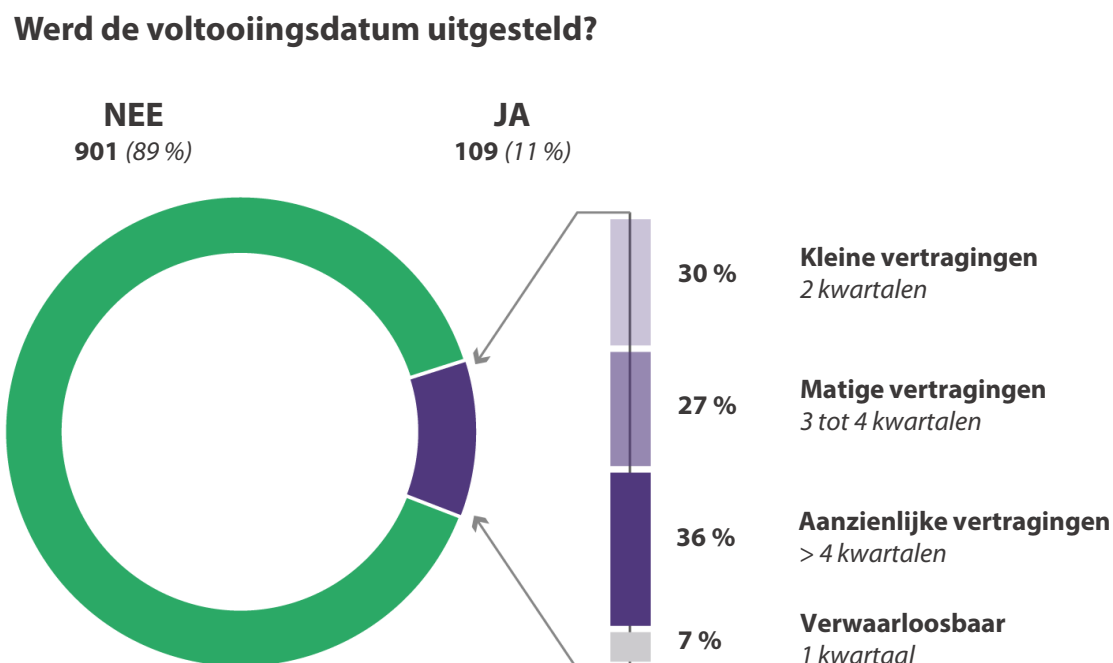

Bron: Analyse van de ERK op basis van gegevens van de Commissie.

42 Om te beoordelen hoe de lidstaten verträgen hebben aangepakt, hebben wij onderzocht of de door de Raad in januari 2024 goedgekeurde wijzigingen van de RRP's (d.w.z. exclusief de wijzigingen in verband met de toevoeging van de REPowerEU-hoofdstukken) hebben geleid tot uitstel van de geplande voltooiingsdata voor digitale maatregelen. Deze wijzigingen hadden betrekking op 21 RRP's.

43 In totaal werd in de herziene RRP's de uiterste voltooiingsdatum voor 109 digitale maatregelen (11 % van alle digitale maatregelen) uitgesteld. In *figuur 11* wordt de omvang van dit uitstel weergegeven. De meeste lidstaten hadden de voltooiingsdata voor digitale maatregelen niet ingrijpend gewijzigd, met uitzondering van Finland, Spanje en Italië voor hervormingen (zie *bijlage V*) en Oostenrijk, Tsjechië, Litouwen, Slovenië en Spanje voor investeringen (zie *bijlage VI*). Italië is het enige land dat de voltooiingsdata voor hervormingen heeft vervroegd en Finland en Spanje zijn de lidstaten die de voltooiingsdata het meest hebben uitgesteld. Voor investeringen is Oostenrijk het enige land dat de voltooiingsdata heeft vervroegd, terwijl Tsjechië, Litouwen, Slovenië en Spanje tot de lidstaten behoren die de voltooiingsdata het meest hebben uitgesteld.

Figuur 11 — Werd de voltooiingsdatum uitgesteld (tot eind 2024)?

Bron: ERK, op basis van gegevens van de Commissie.

44 In onze steekproef waren 8 van de 23 maatregelen die volgens de planning uiterlijk in juni 2024 moesten zijn afgerond, te laat, en dus nog in uitvoering. Slechts de helft van deze vertragingen (voor vier van de acht maatregelen) wordt echter weergegeven in een uitstel in de gewijzigde RRP's. Dit wijst erop dat een significant deel van de digitale maatregelen later zal worden voltooid dan momenteel in de gewijzigde RRP's wordt aangegeven.

45 We hebben reeds opgemerkt dat aan het begin van de RRF mijlpalen en streefdoelen betrekking hadden op de beginfase van de uitvoering (zoals de goedkeuring van wetten, de publicatie van oproepen tot het indienen van voorstellen of aanbestedingen, en de selectie van projecten). In de tweede helft van de uitvoeringsperiode van de RRF zijn mijlpalen en streefdoelen vaak complexer en uitdagender, omdat ze betrekking hebben op de eindfase van de uitvoering (zoals de voltooiing van infrastructuurinvesteringen of hervormingen). Dit geldt ook voor digitale maatregelen. Op basis hiervan hebben wij de Commissie aanbevolen na te gaan welke maatregelen het grootste risico lopen om op 31 augustus 2026 niet te zijn voltooid, systematisch follow-up te geven aan deze maatregelen, en acties overeen te komen om de vertragingen weg te werken, waardoor het risico wordt beperkt dat niet-voltooidde maatregelen worden gefinancierd³⁶.

Voor sommige digitale maatregelen in onze steekproef lagen de geraamde kosten aanzienlijk hoger dan de werkelijke kosten

46 Uit hoofde van de RRF-verordening waren lidstaten verplicht om de geraamde totale kosten van de in hun RRP's gepresenteerde maatregelen te motiveren³⁷. De Commissie heeft deze ramingen gebruikt om te beoordelen of de totale begrotingstoewijzing van de RRF voor elke lidstaat gerechtvaardigd was. Vervolgens ontvangen de lidstaten het volledige bedrag dat is overeengekomen in het uitvoeringsbesluit van de Raad, op voorwaarde dat zij de vastgestelde mijlpalen en streefdoelen bereiken, zelfs als de kosten van de onderliggende acties afwijken van de oorspronkelijk geraamde kosten.

³⁶ Speciaal verslag 13/2024, aanbeveling 3.

³⁷ Artikel 18, lid 4, punt k), van de RRF-verordening.

47 In onze steekproef troffen we drie gevallen aan in drie lidstaten waar de geraamde kosten voor een bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen aanzienlijk hoger waren dan de werkelijke kosten voor de voltooiing van de maatregelen. In overeenstemming met het uitvoeringsmodel van de RRF op basis van financiering die niet gekoppeld is aan kosten, leidde dit niet tot een aanpassing van de RRF-uitbetaling voor de bevredigende verwezenlijking van mijlpalen en streefdoelen. Bovendien verlaagde slechts een van de drie lidstaten zijn geraamde kosten bij de wijziging van het RRP. Zo heeft de eindbegunstigde van de Franse maatregel “Digitale upgrade van de staat en de grondgebieden” de streefdoelen op bevredigende wijze verwezenlijkt. De uitvoering van deze maatregel kostte uiteindelijk echter 368 miljoen EUR, terwijl de aanvankelijk geraamde kosten 500 miljoen EUR bedroegen (een vermindering van 26 %). In de RRF-verordening is bepaald dat de financiële toewijzing aan een lidstaat niet hoger mag zijn dan de totale geraamde kosten in zijn RRP. Tegelijkertijd wordt hierin echter niet verwezen naar de werkelijke kosten. Als gevolg hiervan ontving de lidstaat het volledige bedrag van de tranche zoals overeengekomen in het uitvoeringsbesluit van de Raad voor de voltooiing van de relevante mijlpalen en streefdoelen. We hebben al eerder gewezen op soortgelijke gevallen³⁸.

Het is onduidelijk in hoeverre de resultaten van de voltooide maatregelen in onze steekproef bijdragen aan de digitale transitie

48 Voor de 15 in de steekproef opgenomen maatregelen die door de lidstaten als voltooid zijn verklaard, geeft *bijlage VII* meer informatie over onze beoordeling van de beoogde output volgens de oorspronkelijke plannen en de bereikte resultaten.

49 Uit onze analyse blijkt dat de tot dusver uitgevoerde of lopende acties over het algemeen overeenkomen met de acties die voor elke maatregel in de uitvoeringsbesluiten van de Raad worden beschreven. Voor de 27 door ons geselecteerde maatregelen kwamen de definitieve mijlpalen en streefdoelen over het algemeen overeen met de output. Dit is niet het geval voor vijf maatregelen (18 %), aangezien de definitieve mijlpaal/het definitieve streefdoel slechts betrekking heeft op een tussenstap en niet op de volledige voltooiing van alle acties.

³⁸ Speciaal verslag 11/2023, paragraaf 55 en kader 5.

50 *Tabel 2* toont het resultaat van onze beoordeling van de output die is behaald voor de 15 maatregelen die de lidstaten als voltooid hebben opgegeven. Voor tien daarvan (67 %) concluderen wij dat de lidstaten de beoogde output hebben behaald.

51 We konden geen beoordeling geven voor twee andere maatregelen omdat niet alle acties waren afgerond. In deze twee gevallen betrof de definitieve mijlpaal/het definitieve streefdoel slechts een tussenstap. De ene maatregel werd in Italië en de andere in Frankrijk uitgevoerd (zie *kader 5* voor details).

52 De andere drie maatregelen bereikten hun oorspronkelijke output echter niet: twee in Denemarken en één in Luxemburg. In Denemarken zijn de maatregelen bedoeld om digitale investeringen te ondersteunen door middel van belastingkredieten voor digitale vaste activa of voor onderzoeks- en innovatieactiviteiten. De wetgeving tot uitvoering van de maatregelen vereist echter niet dat deze investeringen een digitale component hebben. Bovendien hebben de nationale autoriteiten geen mechanisme ingevoerd om vast te stellen welke investeringen digitaal zijn. In Luxemburg was de maatregel bedoeld om binnen zijn e-gezondheidsplatform een applicatie voor monitoring op afstand en teleconsultatie van bewoners in te voeren. In plaats daarvan voerden de nationale autoriteiten — buiten het e-gezondheidsstelsel om — een andere oplossing voor telegeneeskunde in die uitsluitend bestemd was voor asielzoekers. Na ons controlebezoek hebben de Luxemburgse autoriteiten hun RRP herzien en de reikwijdte van de maatregel aangepast aan de uitgevoerde acties. De Raad keurde het herziene RRP in september 2024 goed.

Tabel 2 — Onze beoordeling van de output van de maatregelen uit de steekproef die door de lidstaten voltooid zijn verklaard

	In de steekproef opgenomen maatregelen	Naar verwachting voltooid in juni 2024	Vertraagd	Door de lidstaat als voltooid opgegeven	Beoordeling van de output			
					Bevredigend	Onbevredigend	Niet alle acties zijn voltooid	Totaal
Denemarken	6	5	0	5	3	2		5
Frankrijk	5	4	1	3	2		1	3
Italië	6	5	2	3	2		1	3
Luxemburg	5	4	2	2	1	1		2
Roemenië	5	5	3	2	2			2
Totaal	27	23	8	15	10	3	2	15
					66,7 %	20,0 %	13,3 %	100,0 %

Bron: ERK.

53 Op basis van de aanvullende informatie die we tijdens de controle verzamelden, beoordeelden we of er bewijs was van resultaten die werden behaald door de voltooiing van de maatregel. Voor onze beoordeling hebben wij de door de lidstaten verstrekte informatie over de resultaten voor elke maatregel als volgt geclassificeerd:

- o “geen resultaten”, indien er geen bewijs van resultaten kon worden geleverd;
- o “beperkt”, indien de bereikte resultaten ver onder de hoofddoelstelling van de maatregel lagen, zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit van de Raad of andere relevante ondersteunende documentatie, en
- o “significant”, indien zij ten minste in grote lijnen overeenstemden met het hoofddoelstelling van de maatregel, zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit van de Raad en andere relevante ondersteunende documentatie.

54 *Tabel 3* toont het algemene resultaat van onze beoordeling van de 15 maatregelen die door de lidstaten als voltooid zijn opgegeven. Uit onze analyse bleek dat bijna de helft van de maatregelen aanzienlijke resultaten heeft opgeleverd. Voor zes daarvan (40 %) konden de lidstaten echter niet aantonen dat zij resultaten hadden bereikt overeenkomstig de hoofddoelstelling van de maatregel, of waren niet alle acties voltooid (d.w.z. de definitieve mijlpaal/het definitieve streefdoel betrof slechts een tussenstap). Voor de overige twee maatregelen (13 %) waren de resultaten beperkt.

Tabel 3 — Onze beoordeling van de resultaten van de maatregelen uit de steekproef die door de lidstaten voltooid zijn verklaard

	Beoordeling van de resultaten					Bijdrage van de resultaten van voltooide maatregelen aan:	
	Niet alle acties zijn voltooid	Geen bewijs van resultaten	Beperkte resultaten	Significante resultaten	Totaal	Gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF	DESI- indicatoren
Denemarken		2		3	5	2	1
Frankrijk	1			2	3	1	1
Italië	1		2		3	1	
Luxemburg		1		1	2	2	1
Roemenië		1		1	2		
Totaal	2	4	2	7	15	6	3
	13,3 %	26,7 %	13,3 %	46,7 %	100,0 %	40 %	20 %

Bron: ERK.

55 Wij beoordeelden ook in hoeverre de resultaten van deze 15 digitale maatregelen bijdragen aan de digitale indicatoren van de RRF en de DESI-indicatoren. We constateerden dat de resultaten van slechts zes maatregelen bijdragen aan een van de vier digitale indicatoren van de RRF. Voor slechts 3 van de 15 maatregelen is er sprake van rechtstreekse overeenstemming met een DESI-indicator. Als gevolg van tekortkomingen in het RRF-prestatiekader blijft het dan ook onduidelijk in hoeverre de voltooide maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan de digitale transitie. Wij nemen dit aspect in het volgende deel verder onder de loep (paragrafen [63-75](#)).

Bijna een derde van de definitieve mijlpalen heeft geen betrekking op de voltooiing van de maatregel of is niet ambitieus genoeg

56 Bij de beoordeling van de prestaties van digitale maatregelen onderzochten we in onze steekproef van 27 maatregelen in vijf lidstaten de specifieke mijlpalen en streefdoelen die voor elke hervorming of investering zijn vastgesteld in de uitvoeringsbesluiten van de Raad. In totaal onderzochten we 37 mijlpalen en 30 streefdoelen.

57 Bij de analyse van de mijlpalen en streefdoelen in onze steekproef merkten we op dat de definitieve mijlpalen en streefdoelen voor 30 % van de maatregelen niet geschikt waren om te beoordelen of de output van de maatregelen bevredigend was (d.w.z. dat zij geen betrekking hebben op de voltooiing van de maatregel of niet ambitieus genoeg zijn). Dit was het geval voor alle lidstaten in onze steekproef, met uitzondering van Luxemburg. In onze steekproef stelden we vast dat de definitieve mijlpalen en streefdoelen voor vier van de vijf maatregelen voor Frankrijk en voor twee van de zes maatregelen voor Denemarken ongeschikt waren (zie [tabel 4](#)).

Tabel 4 — Overzicht van tekortkomingen die van invloed zijn op de definitieve mijlpalen en streefdoelen

Lidstaat	Gecontroleerde maatregelen	Aantal maatregelen met zwakke definitieve M/S'en	Soorten tekortkomingen in de definitieve mijlpalen en streefdoelen		
			Tussenstap	Dekken niet alle acties	Onvoldoende ambitieus
Denemarken	6	2	1	1	1
Frankrijk	5	4	2	3	3
Italië	6	1	1	1	0
Luxemburg	5	0	0	0	0
Roemenië	5	1	1	1	0
Totaal	27	8	5	6	4

30% van de maatregelen in de steekproef

Bron: ERK.

58 Wij stelden met name vast dat voor vier van de elf maatregelen in de steekproef uit het Deense en het Franse RRP de definitieve mijlpalen en streefdoelen niet ambitieus genoeg waren (zie [kader 4](#)).

Kader 4

Voorbeelden van onvoldoende ambitieuze streefdoelen

Denemarken: Digitale oplossingen in de gezondheidszorg

De maatregel omvat een project voor telegeneeskunde dat erop gericht is videoconsultaties met huisartsen uit te breiden tot een minderheid van patiënten die niet in staat of niet gerechtigd zijn gebruik te maken van de bestaande teleconsultatiedienst waartoe alle burgers sinds januari 2019 al toegang hebben. Er was al een Android-app ontwikkeld en in mei 2020 ter beschikking van gebruikers gesteld. Het doel van deze maatregel was om de app voor het iOS-platform uiterlijk in december 2021 aan te passen.

We stelden echter vast dat de iOS-versie van de app al in maart 2021 beschikbaar was. Dit wijst erop dat de lidstaat de overeengekomen doelstelling vier maanden vóór de goedkeuring van het RRP had gehaald en zelfs voordat Denemarken zijn RRP bij de Commissie had ingediend.

De Commissie heeft dit probleem niet aan de orde gesteld in haar beoordeling van het Deense plan, omdat de maatregel na februari 2020 van start is gegaan.

Frankrijk: Herstelstrategie voor onderzoek en ontwikkeling (nationaal onderzoeksagentschap)

Deze maatregel had tot doel de beschikbare financiering voor oproepen tot het indienen van voorstellen voor onderzoek — met inbegrip van digitale technologie — via het nationaal onderzoeksagentschap te verhogen, waardoor het algemene succespercentage van de deelnemers aan deze oproepen zou toenemen. De begroting van 2021 werd verhoogd met 286 miljoen EUR en die van 2022 met 142 miljoen EUR. Het doel van deze maatregel was het algemene succespercentage voor deze oproepen met vier procentpunten te verhogen, d.w.z. van 16 % in 2018 tot 20 % in 2022.

Toen het RRP in april 2021 werd ingediend, duiden de meest recente beschikbare gegevens uit 2019 echter op een succespercentage van 18,6 %. Voor het bereiken van het streefdoel was dus slechts een verhoging van 1,4 procentpunten nodig.

We stelden ook vast dat de daadwerkelijk bereikte stijging 4,5 procentpunten bedroeg, wat resulteerde in een algemeen succespercentage van 23,1 % voor deelnemers, wat in grote lijnen overeenkwam met het streefdoel. Op basis van de eigen planningsgegevens van het agentschap (waaruit blijkt dat 30 tot 40 miljoen EUR aan financiering doorgaans resulteert in een stijging van het succespercentage met 1 procentpunt) had een aanzienlijk hogere stijging kunnen worden verwacht gezien de RRF-financiering van 428 miljoen EUR.

59 Wij troffen ook gevallen aan waarin de definitieve mijlpalen en streefdoelen ongeschikt waren omdat deze alleen betrekking hadden op tussentijdse stappen van het eigenlijke project, niet representatief waren voor de algemene doelstellingen van de maatregel of alleen gericht waren op delen van een maatregel (zie [kader 5](#)).

Kader 5

Voorbeeld van ontoereikende mijlpalen en streefdoelen

Definitieve mijlpalen en streefdoelen hebben alleen betrekking op tussentijdse stappen en weerspiegelen niet de volledige voltooiing van de maatregel

Italië: Financiering ter ondersteuning van de digitale transitie van kmo's

Italië financiert projecten om activiteiten voor kmo's te digitaliseren via het fonds *Società Italiana per le Imprese all'Estero* (480 miljoen EUR). De maatregel wordt echter geacht op bevredigende wijze te zijn uitgevoerd zodra de voor financiering in aanmerking komende kmo's zijn geselecteerd, ongeacht of het project uiteindelijk zoals gepland wordt uitgevoerd.

Frankrijk: Digitale upgrade van de staat en de grondgebieden

De doelstellingen van de maatregel in het uitvoeringsbesluit van de Raad luiden als volgt: a) zorgen voor een efficiëntere, meer op samenwerking gebaseerde en mobieler digitale werkomgeving voor overheidspersoneel, en b) stimuleren van digitale innovatie en versnellen van de digitale transformatie van de staat.

Dit moet worden bereikt door middel van de “Digital Backpack” voor overheidsambtenaren en “Innovatie en digitale transformatie”, waarbij 75 % van de RRF-financiering voor dit laatste project bestemd is.

De maatregel omvat een gemeenschappelijk streefdoel voor beide projecten. In het kader van het gemeenschappelijke streefdoel moesten tweehonderd ondernemingen tegen eind maart 2023 contracten ondertekenen voor de uitvoering van werkzaamheden om de doelstellingen van de maatregel te behalen. Dit was slechts een tussenstap die moest worden genomen met het oog op de latere aankoop van goederen en diensten.

Het onderdeel “Digital Backpack” voor overheidsambtenaren heeft een extra streefdoel dat vereist dat een specifiek percentage ambtenaren wordt uitgerust voor telewerken. Er is echter geen definitief streefdoel voor het deel “Innovatie en digitale transformatie”, dat driekwart van de begroting voor deze maatregel opneemt. Hoewel het tussentijdse streefdoel is gehaald, wordt nog gewerkt aan de voltooiing van alle acties.

Mijlpalen en streefdoelen die slechts delen van een maatregel bestrijken

Denemarken: Digitale strategie

Met de maatregel wordt beoogd een nieuwe digitale strategie te ontwikkelen en uit te voeren. In het kader van deze strategie zou uit de RRF 67 miljoen EUR aan financiële steun worden verstrekt voor tien specifieke initiatieven.

Wij constateerden echter dat twee van de tien initiatieven die RRF-financiering ontvingen geen mijlpalen en streefdoelen in verband daarmee hadden. Hoewel we erkennen dat mogelijk niet alle initiatieven in detail bekend waren toen het RRP werd opgesteld, moeten de mijlpalen en streefdoelen betrekking hebben op alle soorten investeringen waarvoor RRF-financiering is gepland. In tegenstelling tot andere gevallen werden er echter geen extra mijlpalen en streefdoelen toegevoegd voor de resterende twee initiatieven toen het Deense RRP in november 2023 werd gewijzigd.

60 We stelden ook gevallen vast waarin de mijlpalen en streefdoelen voor bepaalde maatregelen aanvankelijk veel te ambitieus waren. In sommige gevallen werden de onhaalbare streefdoelen aanzienlijk verlaagd tijdens de wijzigingen van het RRP, terwijl deze in andere gevallen ongewijzigd bleven (zie [kader 6](#)).

Kader 6

Voorbeelden van veel te ambitieuze mijlpalen en streefdoelen

Italië: Snelle internetverbindingen (ultrabreedband en 5G):

Het streefdoel voor residentiële eenheden met een connectiviteit van 1 Gbps is in het in december 2023 goedgekeurde herziene Italiaanse RRP verlaagd van 8,5 miljoen naar 7 miljoen (een daling van 18 %). De nationale autoriteiten gaven aan dat tijdens de uitvoering duidelijk werd dat het werkelijke aantal aansluitbare eenheden lager was dan oorspronkelijk geraamd.

Roemenië: Het uitrusten van praktijkwerkplaatsen in scholen voor beroepsonderwijs en -opleiding:

Roemenië heeft 741 praktijkwerkplaatsen uitgerust. Het oorspronkelijke streefdoel was het uitrusten van alle 909 praktijkwerkplaatsen waarover het land in 2021 beschikte. Bij het opstellen van het oorspronkelijke plan hadden de nationale autoriteiten echter geen rekening gehouden met het dalende aantal scholen, noch met het feit dat sommige scholen ervoor kozen om in plaats daarvan gebruik te maken van middelen uit publiek-private partnerschappen (ppp's).

Het streefdoel werd niet gewijzigd in het herziene Roemeense RRP dat in december 2023 werd goedgekeurd.

61 In een eerder verslag constateerden we dat de beoordeling van de Commissie een complex proces was en dat er aanzienlijke tijdsbeperkingen waren. Hoewel de beoordeling van de Commissie de kwaliteit van de mijlpalen en streefdoelen verbeterde, bleven belangrijke kwesties onopgelost³⁹. Voor de digitale maatregelen in onze steekproef werden in de beoordeling door de Commissie van de initiële RRP's geen van de problemen ontdekt die we in dit deel hebben gerapporteerd. Uit onze analyse bleek ook dat de Commissie bij de onderhandelingen met de lidstaten over wijzigingen van de RRP's zo nu en dan om de invoering van aanvullende mijlpalen of streefdoelen voor bestaande digitale maatregelen had verzocht. Dit werd meestal gedaan om lacunes te dichten waar een definitieve mijlpaal of streefdoel ontbrak. In totaal werden 80 nieuwe mijlpalen of streefdoelen toegevoegd voor 85 oorspronkelijke digitale maatregelen/submaatregelen in 17 lidstaten.

³⁹ Speciaal verslag 21/2022, paragrafen 77-84 en paragraaf 112.

62 We stelden echter vast dat er in verschillende lidstaten uiteenlopende praktijken werden toegepast voor vergelijkbare gevallen. Zo werden in Italië definitieve streefdoelen toegevoegd voor twee van de drie maatregelen in onze steekproef die aanvankelijk ontbraken⁴⁰. Dit was niet het geval in Frankrijk, waar geen definitieve mijlpalen of streefdoelen werden toegevoegd aan de drie maatregelen waarvoor deze ontbraken.

De RRF-bijdrage aan de digitale transitie in de lidstaten is niet goed gemeten

63 We beoordeelden ook de doeltreffendheid van het prestatie-monitoringkader van de RRF bij het meten van de bijdrage van EU-financiering aan de digitale transitie. Wij hebben met name onderzocht of:

- a) de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF zijn ontworpen om de verschillende soorten digitale maatregelen op een integrale manier te bestrijken;
- b) deze indicatoren in overeenstemming zijn met de DESI-indicatoren en voldoende details bieden voor de analyse van resultaten;
- c) de uitvoering van de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF niet alleen nuttige informatie oplevert voor de verslaglegging over de vooruitgang, maar ook voor de monitoring en beoordeling van de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie.

⁴⁰ IT-C[M4C2]-I[1.4] “Versterking van de onderzoeksstructuren en ondersteuning van de oprichting van “nationale O & O-leiders” voor bepaalde cruciale ontsluitende technologieën” en IT-C[M4C2]-I[3.1] “Fonds voor de bouw van een geïntegreerd systeem van onderzoeks- en innovatie-infrastructuren”.

De vier gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF zijn te breed en niet goed afgestemd op de doelstellingen van het digitale beleid van de EU

64 Zoals uiteengezet in de RRF-verordening wordt onder “mijlpalen en streefdoelen” het volgende verstaan: “metingen van de vorderingen in de richting van de verwezenlijking van een hervorming of een investering”⁴¹. Daarnaast gebruikt de Commissie ook gemeenschappelijke indicatoren voor de verslaglegging over, en voor de monitoring en de evaluatie van de algemene en specifieke doelstellingen⁴², met inbegrip van de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie. In de verordening werd de Commissie specifiek opgedragen deze gemeenschappelijke indicatoren vast te stellen, onder voorbehoud van overleg met de lidstaten en zonder bezwaar van het Europees Parlement en de Raad⁴³.

65 Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2106 van de Commissie van 28 september 2021 (“de gedelegeerde RRF-verordening”) bevat 14 gemeenschappelijke indicatoren⁴⁴. Deze moesten voldoende gedetailleerd zijn om ervoor te zorgen dat de door de lidstaten verzamelde gegevens vergelijkbaar zijn en kunnen worden samengevoegd⁴⁵. Er werden echter geen uitgangswaarden of verwachte streefdoelen vastgesteld voor deze gemeenschappelijke indicatoren, hoewel deze het mogelijk zouden maken om de met steun uit de RRF geboekte vooruitgang te beoordelen.

⁴¹ Artikel 2, lid 4, van de [RRF-verordening](#).

⁴² *Ibid.*, artikel 29, lid 4, punt a).

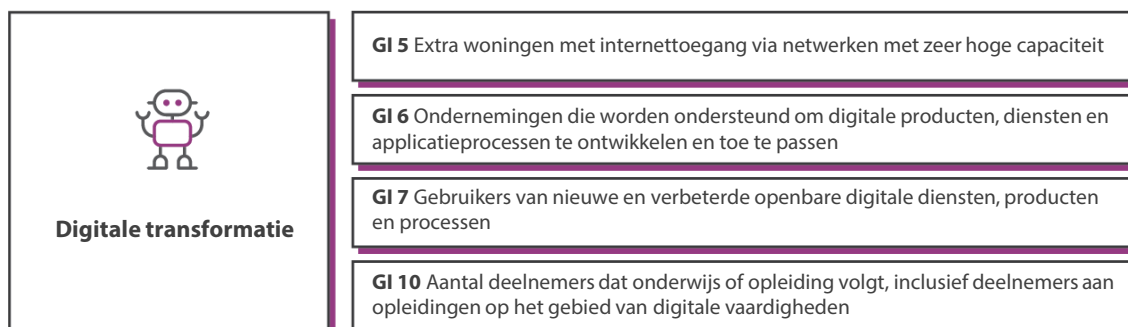
⁴³ *Ibid.*

⁴⁴ Bijlage bij de [gedelegeerde RRF-verordening](#).

⁴⁵ *Ibid.*, overweging 8.

66 Zoals aangegeven in de bijlage bij de gedelegeerde RRF-verordening hebben 4 van deze 14 gemeenschappelijke indicatoren betrekking op de digitale pijler (zie [figuur 12](#)).

Figuur 12 — Gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF

Bron: ERK, op basis van de [gedelegeerde RRF-verordening](#).

67 Uit onze analyse bleek dat de gemeenschappelijke digitale indicatoren de bestaande DESI-indicatoren, die dienen om de vooruitgang in de richting van de digitale transitie te meten, niet weerspiegelen. Slechts twee van de vier digitale indicatoren kunnen rechtstreeks in verband worden gebracht met een van de 33 DESI-indicatoren: GI 5, overeenkomend met DESI-indicator “2b2 Dekking van het vaste netwerk met zeer hoge capaciteit” binnen DESI-dimensie 2 “Connectiviteit”, en GI 7, overeenkomend met DESI-indicator “4a1 Gebruik van e-overheid” binnen DESI-dimensie 4 “Digitale overheidsdiensten” (zie [tabel 5](#)).

Tabel 5 — Zwakke overeenstemming tussen de DESI-indicatoren en de gemeenschappelijke indicatoren van de RRF

DESI-dimensie	DESI-subdimensie	DESI-indicator	Gemeenschappelijke RRF-indicator		
1 Menselijk kapitaal	1a Vaardigheden van internetgebruikers	1a1 Ten minste digitale basisvaardigheden	GI 10 Aantal deelnemers dat onderwijs of opleiding volgt (digitale vaardigheden)		
		1a2 Meer dan digitale basisvaardigheden			
		1a3 Ten minste basissoftwarevaardigheden			
	1b Geavanceerde vaardigheden en ontwikkeling	1b1 ICT-specialisten			
		1b2 Vrouwelijke ICT-specialisten			
		1b3 Ondernemingen die ICT-opleiding geven			
		1b4 ICT-afgestudeerden			
2 Connectiviteit	2a Vastebreedbandverbinding	2a1 Algemene vastebreedbandverbinding	GI 5 Extra woningen met internettoegang via netwerken met zeer hoge capaciteit		
		2a2 Ten minste 100 Mbps vastebreedbandverbinding			
		2a3 Ten minste 1 Gbps-verbinding			
	2b Vastebreedbanddekking	2b1 Snellebreedbanddekking (NGA)			
		2b2 Dekking door het vaste netwerk met zeer hoge capaciteit =			
	2c Mobiele breedband	2c1 4G-dekking			
		2c2 5G-paraatheid			
		2c3 5G-dekking			
		2c4 Mobiele breedbandverbinding			
	2d Breedbandprijzen	2d1 Breedbandprijsindex			
3 Integratie van digitale technologie	3a Digitale intensiteit	3a1 Kmo's met ten minste een basisniveau van digitale intensiteit	GI 6 Ondernemingen die worden ondersteund om digitale producten, diensten en processen te ontwikkelen of in te voeren		
	3b Digitale technologieën voor bedrijven	3b1 Elektronische informatie-uitwisseling			
		3b2 Social media			
		3b3 Big data			
		3b4 Cloud			
		3b5 AI			
		3b6 ICT voor milieuduurzaamheid			
		3b7 Elektronische facturen			
	3c E-commerce	3c1 Kmo's die online verkopen			
		3c2 Omzet e-commerce			
		3c3 Online grensoverschrijdende verkopen			
	4 Digitale overheidsdiensten	4a E-overheid		4a1 Gebruikers van e-overheid =	GI 7 Gebruikers van nieuwe en verbeterde openbare digitale diensten, producten en processen
				4a2 Vooraf ingevulde formulieren	
4a3 Digitale overheidsdiensten voor burgers					
4a4 Digitale overheidsdiensten voor bedrijven					
4a5 Open data					

Bron: ERK.

68 De overige twee gemeenschappelijke digitale indicatoren (GI 10 en GI 6) hebben betrekking op DESI-dimensie 1 “Menselijk kapitaal” en DESI-dimensie 3 “Integratie van digitale technologie”, maar hebben geen rechtstreeks verband met specifieke DESI-indicatoren. Aangezien de DESI is afgestemd op het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030, vermindert het ontbreken van een rechtstreeks verband tussen de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF en de specifieke DESI-indicatoren de mate waarin de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF de vooruitgang in de richting van de algemene digitale transitie uitgebreid en direct kunnen meten.

69 In een eerder verslag merkten we op dat de gemeenschappelijke indicatoren slechts in beperkte mate betrekking hebben op de zes pijlers van de RRF, dat bepaalde pijlers geen indicatoren voor specifieke beleidsterreinen (steunverleningsgebieden) bevatten en dat de indicatoren in sommige gevallen te ruim gedefinieerd zijn⁴⁶. Dit is ook het geval voor de digitale pijler. Wij constateerden met name dat verschillende digitale steunverleningsgebieden door één gemeenschappelijke digitale indicator kunnen worden bestreken. Dit strookt niet met de intentie van de gedelegeerde verordening tot instelling van de RRF, die vereist dat deze indicatoren voldoende gedetailleerd zijn⁴⁷. Zo bestrijkt gemeenschappelijke indicator GI 6 (“Ondernemingen die worden ondersteund om digitale producten, diensten en applicatieprocessen te ontwikkelen of toe te passen”) drie steunverleningsgebieden, die maximaal 17 verschillende steunverleningstypes omvatten. Dit brede toepassingsgebied beperkt het vermogen om nuttige informatie te verkrijgen die relevant is voor het samenvoegen gegevens (zie ook [kader 7](#)).

⁴⁶ Speciaal verslag 26/2023, paragrafen 39, 41, 42 en 96.

⁴⁷ Overweging 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/2106 van de Commissie.

Kader 7

Voorbeelden waaruit blijkt dat GI 6 (“Ondernemingen die worden ondersteund om digitale producten, diensten en applicatieprocessen te ontwikkelen of toe te passen”) te breed is

In onze steekproef troffen we een maatregel aan waarbij 500 miljoen EUR werd toegewezen aan duizenden kmo's. In dit geval rapporteerde de lidstaat (Italië) onder GI 6 dat in het kader van deze maatregel 4 000 ondernemingen werden ondersteund.

Tegelijkertijd werd deze indicator gebruikt voor maatregelen op gebieden als halfgeleiders, waarvoor 400 miljoen EUR aan financiering werd verstrekt aan slechts enkele ondernemingen. In dit geval rapporteerde de lidstaat (Roemenië) onder GI 6 dat in het kader van deze maatregel minder dan 10 ondernemingen werden ondersteund.

Het samenvoegen van dergelijke uiteenlopende gegevens in één gemeenschappelijke indicator levert geen zinvolle resultaten op.

70 Gemeenschappelijke indicator GI 7 (“Gebruikers van nieuwe en verbeterde openbare digitale diensten, producten en processen”) brengt ook uitdagingen met zich mee en vereist een zorgvuldige interpretatie. In deze indicator wordt dezelfde persoon meerdere keren geteld, afhankelijk van het aantal door deze persoon gebruikte digitale diensten, producten of processen. Ongeacht of één persoon tien verschillende digitale overheidsdiensten gebruikt of tien personen één dienst gebruiken, het cijfer blijft hetzelfde. In onze steekproef troffen we gevallen aan waarin deze indicator zeer grote cijfers opleverde, soms zelfs hoger dan de totale populatie van een rapporterende lidstaat. Dit vermindert de betrouwbaarheid van de indicator.

71 We stelden ook vast dat sommige steunverleningsgebieden door geen enkele gemeenschappelijke digitale indicator worden bestreken. Zo is er geen indicator voor het steunverleningsgebied “Investeringsgebied “Investeringen in onderzoek en ontwikkeling op digitaal gebied” voor activiteiten die niet door ondernemingen worden uitgevoerd.

72 In de gedelegeerde RRF-verordening wordt erop gewezen dat de gemeenschappelijke indicatoren zo consistent mogelijk moeten zijn met de indicatoren die voor andere EU-fondsen worden gebruikt⁴⁸. Uit onze analyse bleek echter dat de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF weliswaar soortgelijke doeleinden hebben als de indicatoren in het kader van het cohesiebeleid, maar dat er aanzienlijke verschillen zijn in hun opzet en dekking. Met name de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF zijn minder alomvattend en minder specifiek dan de indicatoren die door de verordening in het kader van het cohesiebeleid worden vereist⁴⁹ (zie *tabel 6*).

⁴⁸ Overweging 9 van de *gedelegeerde RRF-verordening*.

⁴⁹ Bijlage II bij *Verordening (EU) 2021/1058*.

Tabel 6 — Vergelijking van de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF met een selectie van prestatie-indicatoren van de kernreeks van het cohesiebeleid

RRF-steunverleningsgebied	Gemeenschappelijke digitale RRF-indicatoren	Digitale EFRO-indicatoren overeenkomstig Verordening (EU) 2021/1058
Connectiviteit	GI 5 Extra <u>woningen</u> met internettoegang via netwerken met zeer hoge capaciteit	~ CCO 13 — Extra aantal <u>woningen en ondernemingen</u> met toegang tot breedband met zeer hoge capaciteit
		CCR 12 — Extra aantal woningen en ondernemingen met breedbandaansluiting op een netwerk met zeer hoge capaciteit
Investing in digitale capaciteit en inzet van geavanceerde technologieën + Digitalisering van bedrijven	GI 6 Ondernemingen die worden ondersteund om digitale producten, diensten en processen te ontwikkelen	~ CCO 3 — <u>Ondernemingen en openbare instellingen</u> die worden ondersteund om digitale producten, diensten en processen te ontwikkelen
Digitale overheidsdiensten	GI 7 Gebruikers van nieuwe en verbeterde <u>openbare</u> digitale diensten, producten en processen	~ CCR 2 — Jaarlijks aantal gebruikers van nieuwe of verbeterde digitale producten, diensten en processen
Menselijk kapitaal	GI 10 Aantal deelnemers dat onderwijs of opleiding volgt	CCO 5 — Kmo's die investeren in vaardigheden voor slimme specialisatie, industriële transitie en ondernemerschap
		CCR 4 — Personeelsleden van kmo's die opleidingen voltooien in vaardigheden voor slimme specialisatie, industriële transitie en ondernemerschap
Digitale investeringen in O&O	GI 8* Onderzoekers werkzaam in ondersteunde onderzoeksfaciliteiten *Gemeenschappelijke niet-digitale indicator	CCO (1) 1 — Ondernemingen die worden ondersteund om te innoveren
		= CCO 2 — Onderzoekers werkzaam in ondersteunde onderzoeksfaciliteiten
		CCR (2) 1 — Kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die innovatie op het gebied van producten, processen, marketing of bedrijfsorganisatie introduceren

Bron: ERK, op basis van de [gedelegeerde RRF-verordening](#) en de EFRO-verordening (Verordening (EU) 2021/1058).

73 In het rechtskader van het cohesiebeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen outputindicatoren en resultaatindicatoren, maar een dergelijk onderscheid wordt niet gemaakt voor de gemeenschappelijke indicatoren van de RRF. De meeste daarvan zijn outputgericht, zoals we ook hebben opgemerkt in Speciaal verslag 26/2023⁵⁰. Zo heeft de cohesiebeleidsindicator waarmee de vooruitgang op het gebied van connectiviteit wordt gemeten, betrekking op zowel woningen als ondernemingen, terwijl de overeenkomstige gemeenschappelijke indicator van de RRF (GI 5) alleen betrekking heeft op woningen. Daarnaast wordt met de indicatoren van het cohesiebeleid zowel de beschikbaarheid van breedbandconnectiviteit (output) als het daadwerkelijke gebruik ervan (resultaten) gemeten, terwijl de gemeenschappelijke indicator van de RRF alleen de beschikbaarheid meet.

De verslaglegging door de lidstaten is inconsistent en onnauwkeurig, waardoor het nut van de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF wordt ondermijnd

74 De prestatie monitoring van de Commissie heeft ook te kampen met tekortkomingen in de rapportage door de lidstaten van gegevens voor de gemeenschappelijke digitale indicatoren van de RRF. Bij 13 van de 21 investeringen in onze steekproef troffen we gevallen aan waarin de autoriteiten niet de juiste gemeenschappelijke indicator hadden gebruikt of geen zinvolle gegevens hadden gerapporteerd (zie [kader 8](#)).

⁵⁰ Speciaal verslag 26/2023, paragraaf 48.

Kader 8

Voorbeelden van tekortkomingen in de verslaglegging van de lidstaten over gemeenschappelijke indicatoren

Denemarken en **Italië** hebben een groot deel van hun digitale fondsen (respectievelijk 76 %, ofwel 291 miljoen EUR, en 23 %, ofwel 11 miljard EUR) toegewezen aan belastingkredieten voor ondernemingen die in digitale activa investeren. Geen van beide lidstaten heeft echter gegevens gerapporteerd die relevant zijn voor deze maatregelen in het kader van **GI 6** (“Ondernemingen die worden ondersteund om digitale producten, diensten en applicatieprocessen te ontwikkelen of toe te passen”), waarbij in plaats daarvan werd gekozen voor **GI 9** (“Ondersteunde ondernemingen”), wat geen gemeenschappelijke digitale indicator is.

Frankrijk meldde voor **GI 5** (“Extra woningen met internettoegang via netwerken met zeer hoge capaciteit”) dat 8 022 954 extra woningen in gebieden met marktfalen (*Réseaux d’initiative publique* — RIP) tot eind 2023 breedbandtoegang hadden gekregen. Er is echter een verschil tussen het totale aantal extra woningen dat door de lidstaat wordt gerapporteerd voor het bereiken van de streefdoelen na voltooiing van de maatregel (5 283 472) en het aantal extra woningen dat voor de gemeenschappelijke indicator in het kader van dezelfde maatregel wordt gerapporteerd (8 022 954).

75 In haar tussentijdse evaluatie heeft de Commissie zelf een aantal zwakke punten vastgesteld die van invloed zijn op het ontwerp en het gebruik van gemeenschappelijke indicatoren⁵¹. Zij merkt met name op dat de gemeenschappelijke indicatoren van de RRF niet alle investeringen in de RRP’s bestrijken en dat het door de methoden voor gegevensverzameling soms moeilijk is om vooruitgang duidelijk te koppelen aan de RRF-doelstellingen.

⁵¹ SWD(2024) 70 final, deel 4.1.2.A, blz. 36 en 37, deel 4.2.1, blz. 58, en deel 5.2.3, blz. 83.

Conclusies en aanbevelingen

76 Over het geheel genomen concluderen wij dat de bijdrage van de RRF aan de digitale transitie een gemiste kans was om doeltreffend in te spelen op de belangrijkste digitale behoeften. De lidstaten en de Commissie hebben de door de medewetgevers vastgestelde methodologie voor digitale tagging correct toegepast. Verder hebben alle lidstaten de drempel van 20 % gehaald of zelfs overtroffen. Het rechtskader verplichtte de lidstaten echter niet om prioriteit te geven aan hun inspanningen om in te spelen op de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften. Als gevolg daarvan wezen sommige lidstaten een kleiner deel van hun RRF-financiering toe aan gebieden waar ze ondermaats presteerden, waardoor de RRF dus minder doeltreffend kon bijdragen aan de digitale transitie. Het prestatiekader en de indicatoren die werden gebruikt om de vooruitgang te volgen waren niet goed afgestemd op die van de bestaande digitale strategie van de EU. Hierdoor was het moeilijker om de werkelijke bijdrage van deze hervormingen en investeringen aan de digitale transitie te meten. Als gevolg daarvan wordt het potentieel van de RRF als aanjager van de digitale transitie van de EU mogelijk niet gebruikt zoals het geval zou kunnen en moeten zijn.

77 In de RRF-verordening werd niet duidelijk gedefinieerd wat onder “digitale transitie” wordt verstaan. Dit belemmert het verkrijgen van een duidelijk inzicht in de wijze waarop de hervormingen en investeringen in de nationale RRP’s bijdragen aan de digitale transitie in de lidstaten. Bij het opstellen van hun nationale RRP’s moesten de lidstaten maatregelen voorstellen die betrekking hadden op alle of een significant deel van hun LSA’s. Het aanpakken van de digitale LSA’s is echter geen bijzondere uitdaging gezien de brede en algemene aard ervan. Bovendien werden de digitale streefdoelen van de EU voor 2030 te laat beschikbaar gesteld om ze vervolgens systematisch te integreren in de onderhandelingen over en de vaststelling van de nationale RRP’s. Meer in het bijzonder heeft de Commissie pas in maart 2021 haar digitaal kompas — met daarin niet-bindende digitale streefdoelen — vastgesteld. Op dat moment waren de lidstaten al ver gevorderd met het opstellen van hun RRP’s. In januari 2023 werden deze doelstellingen in het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030 geactualiseerd (paragrafen [19-25](#)).

78 De index van de digitale economie en samenleving (DESI) is een uitgebreid instrument dat sinds 2014 beschikbaar is en dat wordt gebruikt om vooruitgang van de lidstaten te monitoren en vast te stellen op welke gebieden prioritaire actie nodig is om de digitale transitie te bereiken. De lidstaten zijn uit hoofde van de RRF-verordening echter niet verplicht om investeringen te richten op gebieden waar de DESI tekortkomingen aan het licht heeft gebracht. Zij hoeven ook geen motivering te verstrekken waarom ze niet in deze gebieden hebben geïnvesteerd. Wij zijn van mening dat dit een gemiste kans is om RRF-financiering te richten op maatregelen die het grootste potentieel hebben om bij te dragen aan de digitale transitie (paragrafen [26-32](#)).

Aanbeveling 1 — Zorg ervoor dat het wetgevingsvoorstel voor EU-financieringsregelingen met digitale doelstellingen vereist dat wordt ingespeeld op de belangrijkste digitale behoeften

Bij het indienen van wetgevingsvoorstellen voor toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen moet de Commissie, onverminderd haar recht van wetgevend initiatief, de toewijzing van middelen doeltreffender sturen, bijvoorbeeld door een duidelijk verband met de EU-strategie voor digitale transitie te eisen en door prioriteit te geven aan de financiering van eerder vastgestelde digitale behoeften.

Streefdatum voor de uitvoering: bij het voorstellen van toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen

79 De meeste lidstaten hebben digitale maatregelen met meerlandenprojecten opgenomen in hun nationale RRP's, zoals aanbevolen door de Commissie. In totaal troffen we zestig van dergelijke maatregelen aan, die goed waren voor ongeveer 3,3 % van de totale RRF-financiering voor digitale maatregelen. Deze meerlandenprojecten omvatten vaak langetermijninvesteringen op digitaal gebied die de digitale transitie van een lidstaat aanzienlijk kunnen bevorderen. De uitvoering ervan brengt extra uitdagingen met zich mee door de complexiteit ervan en door het feit dat er meerdere partners bij betrokken zijn. Vanwege de aard van de RRF (een crisis- en herstelinstrument van relatief korte duur) is het moeilijker om complexe en langlopende meerlandenprojecten te financieren (paragrafen [33-35](#)).

80 Uit onze analyse van een steekproef van maatregelen blijkt dat vertragingen bij de uitvoering vaker voorkomen dan in de verslagen van de Commissie is aangegeven. Begin 2024 meldden de lidstaten dat zij 31 % van de digitale mijlpalen en streefdoelen hadden verwezenlijkt. Dit is zes procentpunten lager dan het oorspronkelijke indicatieve tijdschema dat in de uitvoeringsbesluiten van de Raad was vastgesteld. Eind 2023 waren de voltooiingsdata voor 12 % van de digitale maatregelen al uitgesteld als gevolg van wijzigingen in de nationale RRP's. Bovendien bleek uit onze gedetailleerde analyse van een steekproef van digitale maatregelen dat meer dan de helft van deze maatregelen vertraging had opgelopen. Daarom wordt aangenomen dat verdere vertragingen worden verwacht en dat de herziene voltooiingsdata in de gewijzigde RRP's nog steeds te optimistisch zijn. In een eerder verslag hebben wij de Commissie aanbevolen om de maatregelen vast te stellen die het grootste risico lopen uiterlijk op 31 augustus 2026 niet voltooid te zijn, om systematisch follow-up te geven aan deze maatregelen en om overeenstemming te bereiken over acties. Hiermee wordt beoogd vertragingen weg te werken en het risico van financiering van niet-voltooidde maatregelen te beperken (paragrafen [38-45](#)).

81 Voor 3 van de 27 maatregelen in onze steekproef constateerden we dat de geraamde kosten in het oorspronkelijke RRP aanzienlijk hoger waren dan de werkelijke kosten voor de voltooiing van de maatregelen. Slechts een van de drie betrokken lidstaten heeft de geraamde kosten echter verlaagd tijdens de wijziging van zijn RRP. Voor deze lidstaat, waarvan de initiële toewijzing van digitale uitgaven zeer dicht bij de drempel van 20 % ligt, kan dit een risico inhouden dat de werkelijke kosten die voor digitalisering worden gebruikt onder die drempel van 20 % dalen (paragrafen [46](#) en [47](#)).

82 Voor de digitale maatregelen in onze steekproef die door de lidstaten als voltooid waren opgegeven, constateerden we dat de meeste lidstaten de verwachte output hadden bereikt door alle in de uitvoeringsbesluiten van de Raad overeengekomen acties uit te voeren. We konden echter de resultaten beoordelen van slechts 9 van de 15 maatregelen die door de lidstaten in onze steekproef als voltooid waren opgegeven. Voor de overige zes maatregelen konden de lidstaten echter niet aantonen dat zij resultaten hadden bereikt overeenkomstig de hoofddoelstelling van de maatregel, of waren niet alle acties voltooid. Bovendien dragen alleen de resultaten van zes maatregelen bij tot een digitale indicator van de RRF, en slechts drie daarvan komen rechtstreeks overeen met een DESI-indicator. We troffen tekortkomingen aan in bijna een derde van de definitieve mijlpalen en streefdoelen in onze steekproef (zij bestreken bijvoorbeeld niet alle soorten acties die in de maatregel werden beschreven, vereisten niet dat de acties waren voltooid of waren niet ambitieus genoeg). In dergelijke gevallen kan de RRF-financiering volledig worden uitbetaald voor mijlpalen en streefdoelen waarmee gedeeltelijke of tussentijdse verwezenlijkingen worden gemeten (paragrafen [48-62](#)).

Aanbeveling 2 — Zorg ervoor dat de definitieve mijlpalen en streefdoelen voldoende ambitieus zijn en de volledige voltooiing van de maatregelen garanderen

Om de verantwoordingsplicht en doeltreffendheid te vergroten en het financieringsrisico van niet-voltooiden maatregelen te beperken, moet de Commissie ervoor zorgen dat de definitieve mijlpalen en streefdoelen van de maatregelen de volledige omvang ervan bestrijken, alleen worden verwezenlijkt wanneer de onderliggende projecten zijn voltooid en voldoende ambitieus zijn.

Streefdatum voor de uitvoering: voor toekomstige wijzigingen van RRP's of bij het voorstellen van toekomstige instrumenten met financiering die niet gekoppeld is aan kosten

83 Het RRF-prestatiekader is niet geschikt om de resultaten en effecten van EU-financiering te beoordelen wat betreft de verwezenlijking van de doelstellingen van het digitale beleid van de EU, noch om de bijdrage van maatregelen aan de digitale transitie te volgen. Slechts 4 van de 14 gemeenschappelijke indicatoren zijn bedoeld om de RRF-bijdrage aan de digitale transitie te monitoren en daarover verslag uit te brengen, en dienen als essentiële elementen in de eindevaluatie van de RRF. Bovendien werden er geen uitgangswaarden of verwachte streefdoelen vastgesteld voor deze gemeenschappelijke indicatoren, hoewel deze het mogelijk zouden maken om de met steun uit de RRF geboekte vooruitgang te beoordelen. Uit onze analyse blijkt dat deze indicatoren vooral gericht zijn op output en niet goed zijn afgestemd op relevante beleidsdoelstellingen (bijv. die van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030 op basis van de DESI). De digitale indicatoren die in het cohesiebeleidskader worden gebruikt, maken daarentegen wel een onderscheid tussen output en resultaten. Bij 13 van de 21 investeringen in onze steekproef troffen we gevallen aan waarin de autoriteiten niet de juiste gemeenschappelijke indicator hadden gebruikt of geen zinvolle gegevens hadden gerapporteerd. De inconsistente en onnauwkeurige gegevens die door de lidstaten worden gerapporteerd ondermijnen daarom de waarde van gemeenschappelijke digitale indicatoren en beïnvloeden de nauwkeurigheid van de cijfers die de Commissie in haar scorebord en in haar tussentijdse evaluatie heeft gerapporteerd (paragrafen [63-75](#)).

Aanbeveling 3 — Ontwikkel een adequaat prestatiekader dat is afgestemd op de doelstellingen van het digitale beleid van de EU

Om de resultaten en effecten van EU-financiering met het oog op de verwezenlijking van de doelstellingen van het digitale beleid van de EU te beoordelen en om de bijdrage van maatregelen aan de digitale transitie te volgen, moet de Commissie ervoor zorgen dat:

- a) de indicatoren voldoende gedetailleerd en duidelijk zijn en verband houden met relevante beleidsdoelstellingen;
- b) de lidstaten de juiste gemeenschappelijke digitale indicator gebruiken en gegevens rapporteren die aan hoge kwaliteitsnormen voldoen.

Streefdatum voor de uitvoering: a) als de gedelegeerde RRF-verordening wordt gewijzigd of wanneer toekomstige instrumenten met digitale doelstellingen worden voorgesteld; b) voor elke rapportageronde over de gemeenschappelijke indicatoren, vanaf augustus 2025.

Dit verslag werd door de Rekenkamer te Luxemburg vastgesteld op haar vergadering van 6 maart 2025.

Voor de Rekenkamer

Tony Murphy
President

Bijlagen

Bijlage I — EU-financiering voor digitalisering in de periode 2021-2027

Programma ⁵²	Begroting (miljard EUR)	Digitale begroting (miljard EUR)	Belangrijkste gebieden
Herstel- en veerkrachtfaciliteit	650	150	Hervormingen en investeringen in verband met DESI-dimensies: connectiviteit, investeringen in onderzoek en ontwikkeling op digitaal gebied, menselijk kapitaal, e-overheid, digitale overheidsdiensten en lokale digitale ecosystemen, digitalisering van ondernemingen, investering in digitale capaciteit en inzet van geavanceerde technologieën, en vergroening van de digitale sector
Cohesiebeidsfondsen	357,5	~ 40	De digitale transitie — een onderdeel van de beleidsdoelstelling “Een slimmer Europa” — wordt in de periode 2021-2027 gefinancierd uit het EFRO, het ESF+, het Cohesiefonds, Interreg en het Fonds voor een rechtvaardige transitie. Het voorziet in financiële steun voor: <ul style="list-style-type: none"> — versterking van O&O — groei en concurrentievermogen van kmo's — benutting van de voordelen van digitalisering — digitale connectiviteit — slimme energienetten, vervoer en gezondheidszorg (e-gezondheid) — vaardigheden voor slimme specialisatie en transitie

⁵² Zie de website van de Commissie “Funding for Digital in the 2021-2027 Multiannual Financial Framework”.

Programma ⁵²	Begroting (miljard EUR)	Digitale begroting (miljard EUR)	Belangrijkste gebieden
Horizon Europa	95,5	~ 33,43	Onderzoek en ontwikkeling in: — artificiële intelligentie en robotica — internet van de volgende generatie — high-performance computing — big data — digitale sleuteltechnologieën — 6G
Programma Digitaal Europa	7,6	7,6	Financiële steun voor projecten op belangrijke gebieden: — supercomputing en gegevensverwerking — kerncapaciteiten inzake AI — cyberbeveiliging — digitale vaardigheden — digitalisering van ondernemingen en overheidsdiensten
InvestEU	10,28	≥ 1,03	Financiële steun voor de digitalisering van ondernemingen
Connecting Europe Facility — Digitalisering	2,07	2,07	Ondersteunt investeringen in infrastructuur voor digitale connectiviteit
EU4Health	5,3	~ 0,53	Gezondheidszorg
Totale EU-financiering voor digitalisering		~ 234,66	

Bron: ERK, op basis van gegevens de [Europese Commissie](#), met inbegrip van het [open-gegevensplatform over het cohesiebeleid](#).

Bijlage II — Chronologie van de initiatieven van de EU voor digitale transitie

Jaar	Juridisch document	Datum	Referentie	Titel
2024	Verslag over de staat van het digitale decennium 2024	2.7.2024	COM(2024) 260 final	Mededeling van de Commissie over het verslag over de staat van het digitale decennium 2024
	EU-verordening artificiële intelligentie	3.6.2024	Verordening (EU) 2024 /1689	Verordening tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie
2023	Verslag over de staat van het digitale decennium 2023	27.9.2023	COM(2023) 570 final	Mededeling van de Commissie over het verslag over de staat van het digitale decennium 2023
	Europese chipsverordening	13.9.2023	Verordening (EU) 2023 /1781	Verordening tot vaststelling van een kader voor maatregelen ter versterking van het Europese halfgeleiderecosysteem en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/694 (chipsverordening)
	DESI 2023 methodological note	27.9.2023	SWD(2023) 574 final	Werkdocument van de diensten van de Commissie — Verslag over de “DESI 2023 methodological note”
2022	Beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030	14.12.2022	Besluit (EU) 2022/2481	Besluit (EU) 2022/2481 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het beleidsprogramma voor het digitale decennium tot 2030
	Digitaledienstenverordening	19.10.2022	Verordening (EU) 2022 /2065	EU-Verordening betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten
	Digitalemarktenverordening	14.9.2022	Verordening (EU) 2022 /1925	EU-verordening over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector

Jaar	Juridisch document	Datum	Referentie	Titel
	Europese verklaring over digitale rechten en beginselen	26.1.2022	COM(2022) 28 final	Europese verklaring over digitale rechten en beginselen
2021	Europese digitale identiteit	3.6.2021	COM(2021) 281 final	Voorstel voor een verordening betreffende een Europees kader voor een digitale identiteit
	Digitaal kompas 2030 van de EU	9.3.2021	COM(2021) 118 final	Mededeling van de Commissie "Digitaal kompas 2030: de Europese aanpak voor het digitale decennium"
	Gemeenschappelijke Onderneming "Slimme netwerken en diensten"	23.2.2021	COM(2021) 87 final	Voorstel voor een VERORDENING tot oprichting van de Gemeenschappelijke Ondernemingen in het kader van Horizon Europa
2020	Nieuwe EU-cyberbeveiligingsstrategie	16.12.2020	JOIN(2020) 18 final	Gezamenlijke mededeling: De EU-strategie inzake cyberbeveiliging voor het digitale tijdperk
	Digitaledienstenverordening	15.12.2020	COM(2020) 825 final	Voorstel voor een VERORDENING betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten (wet inzake digitale diensten) en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG
	Digitalemarktenverordening	15.12.2020	COM(2020) 842 final	Voorstel voor een VERORDENING over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector (wet inzake digitale markten)
	Een actieplan voor de media- en audiovisuele sector	3.12.2020	COM(2020) 784 final	Mededeling van de Commissie "Europese media in het digitale decennium: Een actieplan ter ondersteuning van het herstel en de transformatie"
	Actieplan voor Europese democratie	3.12.2020	COM(2020) 790 final	Mededeling van de Commissie betreffende het actieplan voor Europese democratie

Jaar	Juridisch document	Datum	Referentie	Titel
	Digitalisering van justitie	2.12.2020	COM(2020) 710 final	Mededeling van de Commissie over de digitalisering van justitie in de Europese Unie — Een instrumentarium met mogelijkheden
	Datagovernanceverordening	25.11.2020	COM(2020) 767 final	Voorstel voor een VERORDENING betreffende Europese datagovernance (Datagovernanceverordening)
	Actieplan voor digitaal onderwijs 2021-2027	30.9.2020	COM(2020) 624 final	Mededeling van de Commissie “Actieplan voor digitaal onderwijs 2021-2027 — Onderwijs en opleiding herbronnen voor het digitale tijdperk”
	EU-strategie voor het digitale geldwezen	24.9.2020	COM(2020) 591 final	Mededeling van de Commissie “Een EU-strategie voor het digitale geldwezen”
2020	EC-verslag inzake strategische prognoses 2020	9.9.2020	COM(2020) 493 final	Mededeling van de Commissie “Verslag inzake strategische prognoses 2020 — De koers naar een veerkrachtiger Europa”
	Europese vaardighedenagenda	1.7.2020	COM(2020) 274 final	Mededeling van de Commissie “Europese vaardighedenagenda voor duurzaam concurrentievermogen, sociale rechtvaardigheid en veerkracht”
	Index van de digitale economie en samenleving (DESI), 2020	11.6.2020		
	Een nieuwe industriestrategie voor Europa	10.3.2020	COM(2020) 102 final	Mededeling van de Commissie “Een nieuwe industriestrategie voor Europa”
	Een kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa	10.3.2020	COM(2020) 103 final	Mededeling van de Commissie “Een kmo-strategie voor een duurzaam en digitaal Europa”
	Agenda voor het vormgeven van de digitale toekomst van Europa	19.2.2020	COM(2020) 67 final	Mededeling van de Commissie “De digitale toekomst van Europa vormgeven”

Jaar	Juridisch document	Datum	Referentie	Titel
	Witboek over kunstmatige intelligentie (KI)	19.2.2020	COM(2020) 65 final	Witboek over kunstmatige intelligentie: een Europese benadering van excellentie en vertrouwen
	Europese datastrategie	19.2.2020	COM(2020) 66 final	Mededeling van de Commissie "Een Europese datastrategie"
	De EU-toolbox voor 5G-beveiliging	29.1.2020	COM(2020) 50 final	Mededeling van de Commissie "Uitrol van beveiligde 5G in de EU — uitvoering van de EU-toolbox"
2019	Platform-to-business-verordening	20.6.2019	Verordening (EU) 2019/1150	Verordening (EU) 2019/1150 ter bevordering van billijkheid en transparantie voor zakelijke gebruikers van onlinetussenhandelsdiensten
2018	Verordening inzake geoblocking	28.2.2018	Verordening (EU) 2018/302	Verordening (EU) 2018/302 van het Europees Parlement en de Raad inzake de aanpak van ongerechtvaardigde geoblocking
2016	Connectiviteit voor een competitieve digitale eengemaakte markt	14.9.2016	COM(2016) 587 final	Mededeling van de Commissie "Connectiviteit voor een competitieve digitale eengemaakte markt — Naar een Europese gigabitmaatschappij"
2015	Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa	6.5.2015	COM(2015) 192 final	Mededeling van de Commissie "Strategie voor een digitale eengemaakte markt voor Europa"
2014	eIDAS-verordening	23.7.2014	Verordening (EU) nr. 910/2014	Verordening (EU) nr. 910/2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt (eIDAS-verordening)

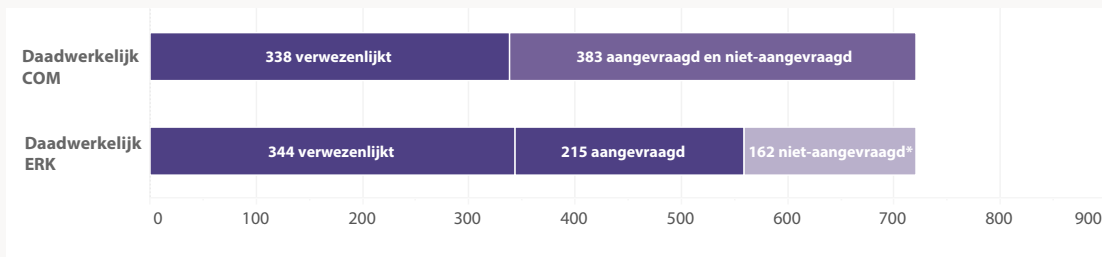
Bijlage III — Belangrijkste informatie over de ERK-enquêtes onder de lidstaten

Geadresseerden	Onderwerp	Steekproef	Periode	Responspercentage
Coördinerende instanties van de RRF	Bijdrage van de RRF aan de digitale transitie van de EU	Alle lidstaten	November 2023-februari 2024	93 %
Controleorganen van de RRF				44 %
Hoge controle-instanties				48 %
Begrotingsraden				33 %

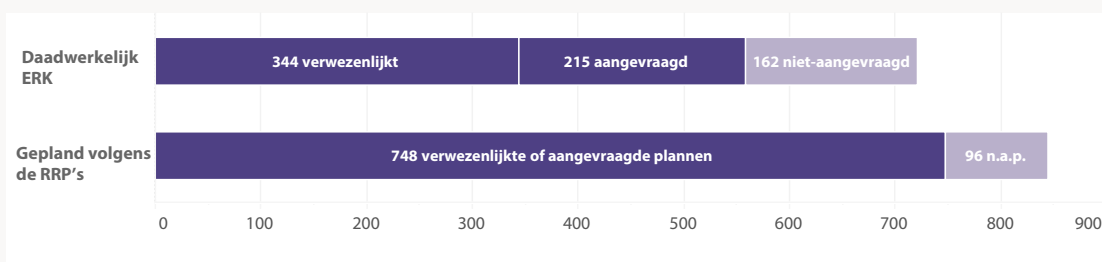
Bijlage IV — Analyse van het uitvoeringspercentage van mijlpalen en streefdoelen: onze methodologie

Tussentijdse evaluatie — Aantal digitale mijlpalen en streefdoelen op basis van de beschikbare gegevens per 1 februari 2024

Daadwerkelijke voltooiing COM-ERK

Daadwerkelijke vs. geplande voltooiing

Verwezenlijkt: digitale mijlpalen en streefdoelen die door de Commissie zijn beoordeeld als op bevredigende wijze verwezenlijkt

Aangevraagd: digitale mijlpalen en streefdoelen die zijn opgenomen in betalingsverzoeken die daadwerkelijk zijn ingediend door lidstaten, maar nog niet zijn beoordeeld door de Commissie.

Niet-aangevraagd: digitale mijlpalen en streefdoelen die de lidstaten zelf als voltooid hebben beoordeeld, maar die zijn opgenomen in nog niet ingediende betalingsverzoeken.

In haar tussentijds evaluatieverslag beschrijft de Commissie de gegevensbronnen van het werkdocument van de diensten van de Commissie, de waarnemingsdata en de versies van de herstel- en veerkrachtplannen als volgt⁵³: de in dit werkdocument van de diensten van de Commissie verstrekte informatie is gebaseerd op de inhoud van de vastgestelde plannen, zoals beoordeeld door de Commissie, op de gegevens die de lidstaten tot oktober 2023 in het kader van hun halfjaarlijkse rapportageverplichtingen hebben gerapporteerd, op gegevens uit het scorebord voor herstel en veerkracht vanaf 1 februari 2024 en op ontwikkelingen in de uitvoering van de RRF tot 1 februari 2024, tenzij anders aangegeven.

⁵³ Europese Commissie, [SWD\(2024\) 70 final](#), 21 februari 2024, voetnoot 7, blz. 3.

Dit betekent dat de gegevens zowel de meest recente herstel- en veerkrachtplannen voor Estland, Frankrijk, Luxemburg en Slowakije als de plannen na de eerste herzieningen voor Duitsland (vastgesteld op 14 februari 2023), Ierland (vastgesteld op 14 juli 2023), Italië (vastgesteld op 19 september 2023) en Finland (vastgesteld op 14 maart 2023) weerspiegelen. De gegevens weerspiegelen echter niet de meest recente plannen voor België, Bulgarije, Tsjechië, Denemarken, Duitsland (na de tweede herziening), Ierland (na de tweede herziening), Griekenland, Spanje, Kroatië, Italië (na de tweede herziening), Cyprus, Letland, Litouwen, Hongarije, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Finland (na de tweede herziening) en Zweden, aangezien de gegevens voor deze lidstaten nog niet volledig beschikbaar waren.

De Commissie definieert “verwezenlijkt” als de volgens haar beoordeling bevredigende voltooiing van mijlpalen en streefdoelen⁵⁴. Verder definieert de Commissie “voltooid (niet beoordeeld)” als positief gerapporteerd door de lidstaten zelf⁵⁵. De term “voltooid (niet beoordeeld)” bestaat dus uit twee subgroepen:

- o de eerste subgroep bestaat uit de voltooide mijlpalen en streefdoelen in betalingsverzoeken die zijn ingediend maar nog niet zijn beoordeeld door de Commissie;
- o de tweede subgroep heeft betrekking op de mijlpalen en streefdoelen die door de lidstaten in hun halfjaarlijkse verslagen zijn gerapporteerd als voltooid, maar nog niet zijn opgenomen in de betalingsverzoeken die bij de Commissie zijn ingediend.

Wij verwijzen naar subgroep 1 als “aangevraagd (niet beoordeeld)” en subgroep 2 als “voltooid (niet aangevraagd)”. In onze analyse wordt daarom een onderscheid gemaakt tussen “verwezenlijkte” digitale mijlpalen en streefdoelen en het aantal “voltooide (niet beoordeelde)” digitale mijlpalen en streefdoelen, waarbij deze laatste worden uitgesplitst naar “aangevraagde (niet beoordeelde)” en “voltooide (niet aangevraagde)”.

⁵⁴ Ibid., blz. 9.

⁵⁵ Ibid., blz. 24 en 34.

Wij gebruiken dezelfde gegevensbronnen, waarnemingsdata en versies van de herstel- en veerkrachtplannen als het werkdocument van de diensten van de Commissie (staff working document — SWD), namelijk:

- verwezenlijkt: gegevens uit het onderdeel “Mijlpalen en streefdoelen” van het scorebord voor herstel en veerkracht per 1 februari 2024⁵⁶;
- aangevraagd (niet beoordeeld): gegevens uit het onderdeel “Tijdschema” van het scorebord voor herstel en veerkracht per 1 februari 2024⁵⁷. Het tijdschema bevat informatie over zowel ingediende als uitbetaalde betalingsverzoeken. De ERK heeft gegevens geëxtraheerd over ingediende betalingsverzoeken die op 1 februari 2024 nog niet waren uitbetaald;
- voltooid (niet aangevraagd): gegevens uit halfjaarlijkse verslagen van lidstaten van oktober 2023;
- definitie van digitale mijlpalen en streefdoelen en geplande voltooiing: door de Commissie verzonden Fenix-datasets. Met name de plannen na de eerste herzieningen voor Estland, Finland, Frankrijk, Duitsland, Ierland, Italië, Luxemburg en Slowakije, en de oorspronkelijke plannen voor de andere lidstaten.

Bovendien houdt de Commissie in haar analyse rekening met twee waarnemingsdata: data uit het scorebord van 1 februari 2024 en data uit het halfjaarlijks verslag van de lidstaten van oktober 2023. Als gevolg daarvan werden tussen oktober 2023 en 1 februari 2024 enkele voltooide (niet aangevraagde) digitale mijlpalen en streefdoelen in de halfjaarlijkse verslagen aangevraagd. Wij hebben hiermee rekening gehouden en deze digitale mijlpalen en streefdoelen van subgroep 2 naar subgroep 1 verplaatst.

Tot slot is onze analyse gebaseerd op het totaal van 721 voltooide digitale mijlpalen en streefdoelen die door de Commissie zijn gerapporteerd, aangezien er bij de vergelijking van de twee analyses geen relevante verschillen zijn vastgesteld. Bijgevolg leidt de ERK het aantal “voltooide (niet aangevraagde)” mijlpalen en streefdoelen af door het aantal “verwezenlijkte” en het aantal “aangevraagde (niet beoordeelde)” mijlpalen en streefdoelen van het totaal af te trekken.

⁵⁶ Ibid., voetnoot 7, blz. 3, en voetnoot 81, blz. 34.

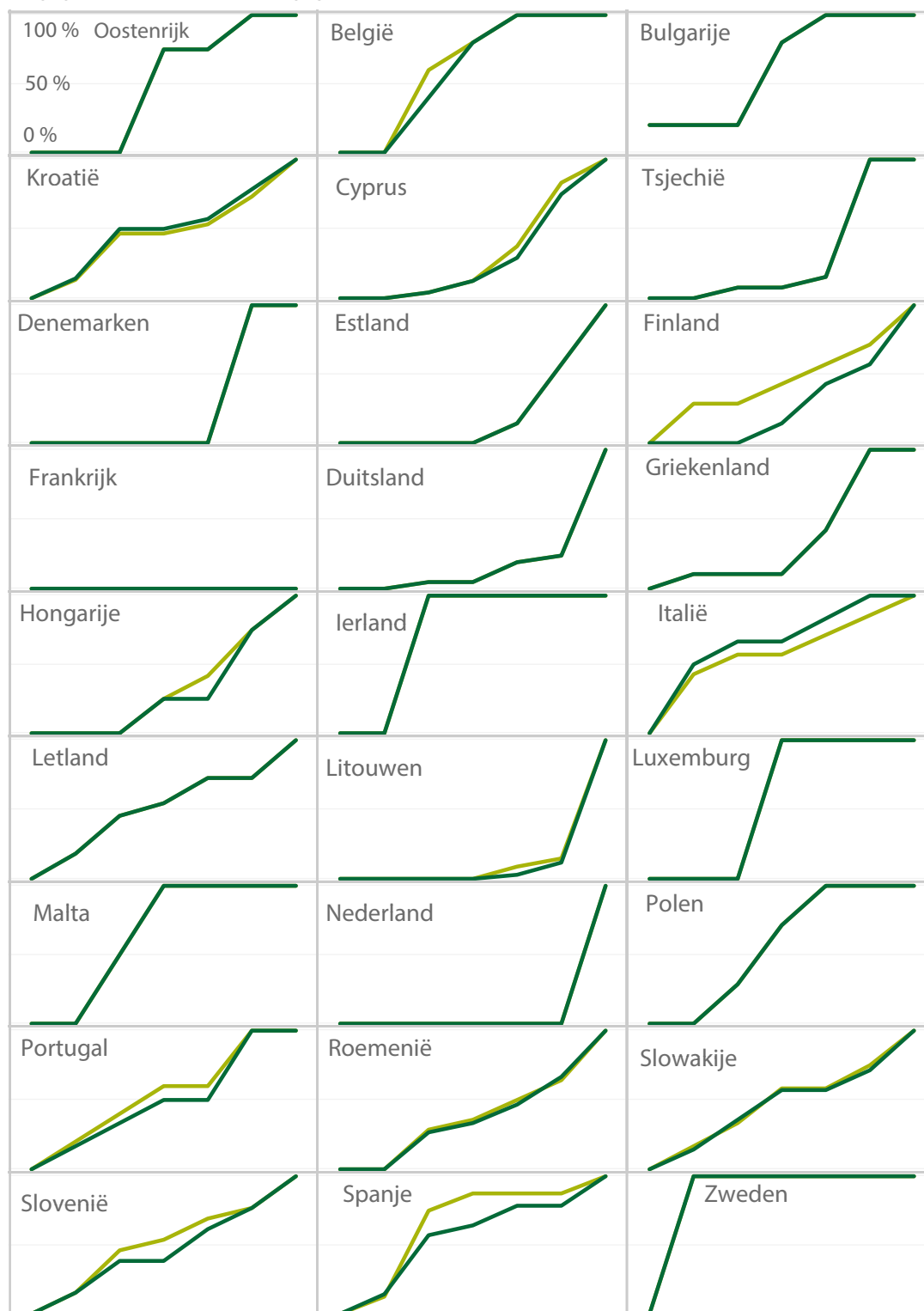
⁵⁷ Ibid., voetnoot 7, blz. 3.

Wij hebben geen administratieve fouten in de Fenix-databank gecorrigeerd (sommige maatregelen stemmen bijvoorbeeld niet overeen met een mijlpaal of streefdoel in de datasets), omdat deze fouten naar schatting maximaal 2 % van de maatregelen betreffen.

Onze methodologie voor de analyse van de geplande voltooiing van digitale mijlpalen en streefdoelen gaat uit van dezelfde waarnemingsdata en versies van de plannen als die van het werkdocument van de diensten van de Commissie met betrekking tot de tussentijdse evaluatie. De bronnen zijn zowel de Fenix-bestanden voor de verwachte voltooiingsdata voor mijlpalen en streefdoelen als de oorspronkelijke operationele regelingen voor de data waarop betalingsverzoeken moeten worden ingediend. “Gepland, verwezenlijkt of aangevraagd” verwijst naar digitale mijlpalen en streefdoelen met 1 februari 2024 als uiterlijke indieningsdatum voor betalingsverzoeken, conform het indicatieve schema vermeld in het uitvoeringsbesluit van de Raad en de operationele regelingen. “Gepland maar niet aangevraagd” verwijst naar digitale mijlpalen en streefdoelen waarvan de geplande voltooiingsdatum in het derde kwartaal van 2023 lag, maar die niet waren opgenomen in de mijlpalen en streefdoelen die naar verwachting uiterlijk op 1 februari 2024 zouden worden aangevraagd.

Bijlage V — Geplande voltooiing van digitale hervormingen in oorspronkelijke versus gewijzigde RRP's

Legenda: ■ RRP gewijzigd ■ RRP origineel
2020 2026

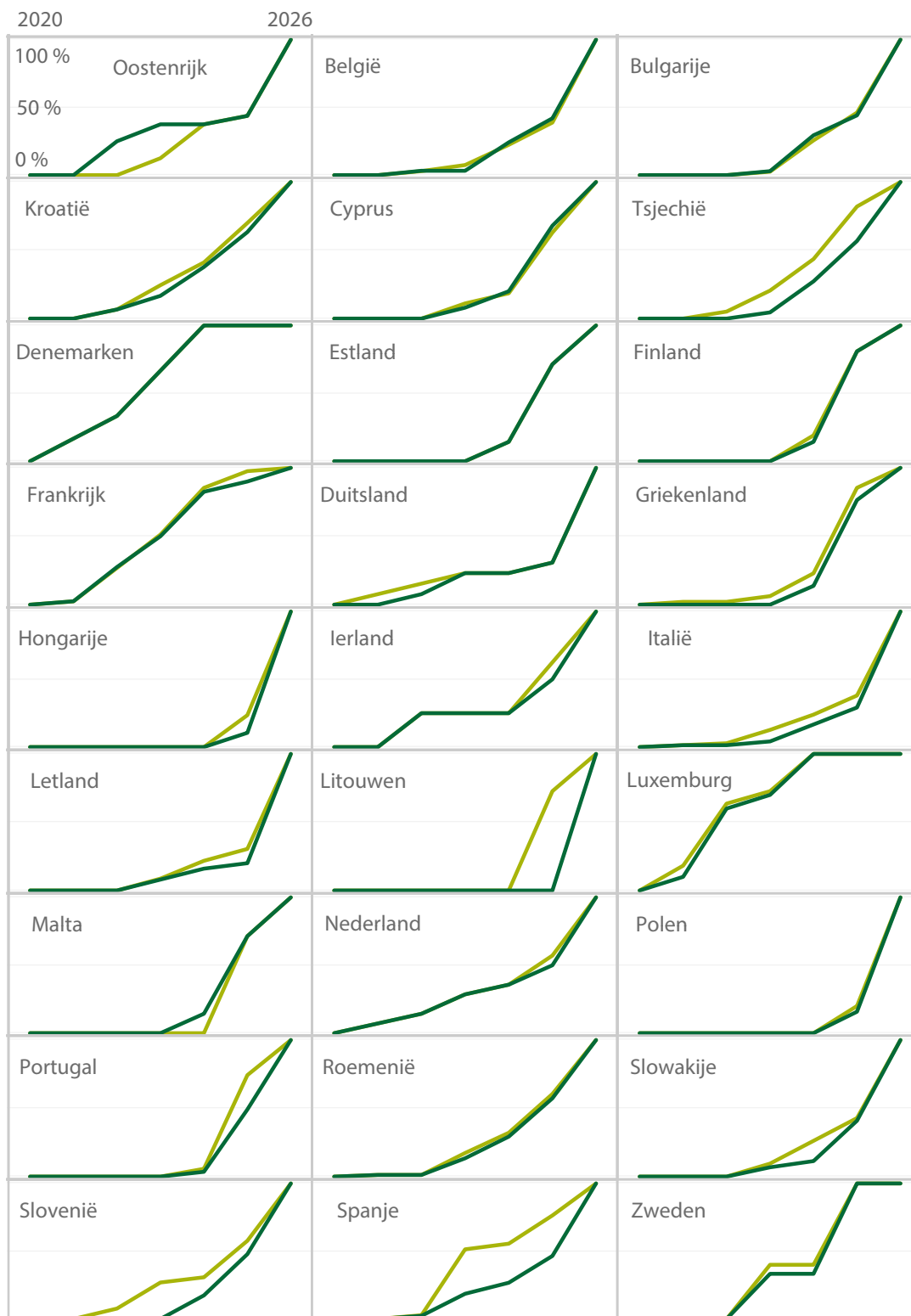

Opmerking: Analyse op het niveau van maatregelen en submaatregelen.

Bron: Fenix-bestanden van de Commissie van de oorspronkelijke en gewijzigde RRP-maatregelen.

Bijlage VI — Geplande voltooiing van digitale investeringen in oorspronkelijke versus gewijzigde RRP's

Legenda: ■ RRP gewijzigd ■ RRP origineel

Opmerking: Analyse op het niveau van maatregelen en submaatregelen.

Bron: Fenix-bestanden van de Commissie van de oorspronkelijke en gewijzigde RRP-maatregelen.

Bijlage VII — Beoordeling van de output en resultaten van de in de steekproef opgenomen maatregelen

LAND	MAATREGEL	Tijdigheid						Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)						Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S beschrijven niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
1	DK DK-C[1]-I[13]-Digitale oplossingen in de gezondheidszorg Tijdens de COVID-19-pandemie zijn nieuwe digitale oplossingen gebruikt om burgers en het gezondheidszorgstelsel beter op elkaar te laten aansluiten. Het ministerie van Volksgezondheid ontwikkelt en intensificeert het gebruik van deze nieuwe digitale oplossingen, zoals 1) wijdverbreid gebruik van digitale oplossingen, 2) videoconsultaties, 3) betrokkenheid van patiënten en wijdverbreid gebruik van telegeneeskunde.	Q1/2022	Ja	Ja	Nee	Nee				Ja	Ja		BEVREDIGEND A. uitvoeren van een evaluatie van telegeneeskundige oplossingen voor gezondheidszorg; B. uitbreiden van videoconsultaties met huisartsen naar een specifieke patiëntengroep die om administratieve redenen of wegens een cognitieve en/of lichamelijke beperking geen gebruik kon maken van de app "MinLage" ("Mijn arts") (videoconsultaties worden voor deze doelgroep aangeboden via de nieuwe app "Kontakt Lage" ("Dokter contacteren") die in mei 2020 beschikbaar werd gesteld, met de hulp van gemeentemedewerkers; C. opnemen van drie bijkomende vragenlijsten die via de app "Mijn arts" van huisartsen naar patiënten kunnen worden gestuurd en vice versa.	Ja	Significante resultaten, maar niet opgenomen in een digitale RRF- of DESI-indicator De evaluatie en toevoeging van functies hebben ervoor gezorgd dat burgers met moeilijkheden betere toegang hebben tot digitale medische bijstand en dat meer documenten worden uitgewisseld. Deze resultaten zullen echter niet worden weerspiegeld in een gemeenschappelijke indicator, aangezien er geen enkele indicator aan deze maatregel was toegewezen.	
2	DK DK-C[6]-I[1]-Breedbandpool Deze investering verlengt een bestaande regeling, "Bredbåndspuljen", die zeer snelle internettoegang (minimaal 100 Mbps) zal uitrollen in plattelandsgebieden in Denemarken waar de dekking laag is als gevolg van marktstimulansen. De regeling is een op aanvragen gebaseerd financieringsstelsel voor huishoudens en bedrijven.	Q1/2022	Ja	Ja	Nee	Nee							BEVREDIGEND Zeer snelle internettoegang (minimaal 100 Mbps) uitrollen in plattelandsgebieden in Denemarken waar de dekking laag is als gevolg van onvoldoende marktstimulansen. Deze maatregel strekte tot verlenging van een bestaande regeling die in 2016 was ingevoerd.	Ja	Significante resultaten Ten minste 3 500 bijkomende huishoudens en/of bedrijven met zeer snel internet in plattelandsgebieden. Deze resultaten zijn meegenomen in gemeenschappelijke indicator C15, die rechtstreeks verband houdt met een DESI-indicator zoals weergegeven in tabel 5.	
3	DK DK-C[7]-I[5.2]-Stimulansen om O&O in bedrijven te stimuleren De maatregel bestaat uit een uitbreiding van de afschrijvingsgrondslag en de aftrekbasis voor alle onderzoeks- en ontwikkelingskosten van de particuliere sector met 130 % van het boekjaar 2022. De wet tot vaststelling van de aftrek wordt vastgesteld en wordt van kracht in het boekjaar 2022. Het doel van deze maatregel is om investeringen in onderzoek en ontwikkeling te vervroegen, zowel in het kader van het herstel als in de komende jaren, door bedrijven te stimuleren hun totale uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling te verhogen. De aftrek zal naar verwachting ook kleinere ondernemingen aanmoedigen om steeds meer aan onderzoek en ontwikkeling te doen, aangezien zij ook voor de aftrek in aanmerking komen. Onderzoek en ontwikkeling in verband met de exploratie en winning van fossiele brandstoffen en grondstoffen komen niet in aanmerking voor de belastingaftrek.	Q3/2023	Ja	Ja	Nee	Nee							ONBEVREDIGEND Er is geen bewijs dat de maatregel werkt zoals beoogd. Hoewel de maatregel naar verwachting een impuls zal geven aan investeringen in O&O-activiteiten op digitaal gebied, hebben de Deense autoriteiten geen specifieke belastingcode vastgesteld om investeringen van bedrijven in O&O-activiteiten op digitaal gebied vast te stellen. Ondernemingen hoeven geen bijkomende documentatie te verstrekken, tenzij de belastingdienst daar specifiek om verzoekt in het kader van een belastingcontrole. Er zijn geen belastingcontroles gepland om het bedrag van O&O-investeringen op digitaal gebied te controleren.	Nee	Geen resultaten Er is geen mechanisme voorhanden om relevante gegevens te meten, en een mogelijk resultaat zou geen bijdrage leveren aan een digitale gemeenschappelijke indicator. De maatregel draagt evenmin bij aan een DESI-indicator voor 2021, omdat deze geen beeld geeft van de integratie van digitale technologie voor bedrijven (DESI-dimensie 3).	
4	DK DK-C[5]-I[12]-Digitale transitie en handel in kmo's Deze investering verlengt een bestaande regeling, kmo's: Digitaal, die kleine en middelgrote ondernemingen subsidies verstrekt om hun activiteiten te digitaliseren. De opschaling van de regeling zal naar verwachting bijzonder belangrijk zijn in de context van het economisch herstel, aangezien het bijzonder belangrijk is kleine en middelgrote ondernemingen te ondersteunen die het zwaarst door de crisis zijn getroffen. Kleine en middelgrote ondernemingen kunnen subsidies aanvragen op voorwaarde dat hun projecten hun gebruik van technologie vergroten en bijdragen tot de groei van de onderneming. De subsidieregeling staat verschillende keren per jaar open voor aanvragen, waarbij aanvragen worden beoordeeld op basis van het beginsel "wie het eerst komt, het eerst maait". Er is voorzien in een subsidie van maximaal 100 000 DKK per bedrijf.	Q4/2023	Ja	Ja	Nee	Nee							BEVREDIGEND Subsidies verlenen aan kleine en middelgrote ondernemingen om hun activiteiten te digitaliseren. De maatregel voor verhoging van de begroting van een bestaand programma "kmo's: Digitaal", dat sinds 2018 lopende is.	Ja	Significante resultaten, maar niet opgenomen in een DESI-indicator De onderliggende projecten die werden ondersteund hebben bijgedragen aan de digitalisering van de 550 kmo's die als doel werden vastgesteld. De toegevoegde gemeenschappelijke digitale indicator C16 meet weliswaar de output maar niet de resultaten. Deze prestatietelling is niet opgenomen in een specifieke DESI-indicator.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)						Output en resultaten			
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
5	DK	DK-C[4]-[11.2] Investeringsvenster Verwacht wordt dat het investeringsvenster het groeipotentieel van bedrijven en het scheppen van banen zal stimuleren en tegelijkertijd bedrijven zal aanmoedigen te investeren in nieuwe hardware en technologie waarmee de emissies op langere termijn kunnen worden verminderd. De belastinghervorming bestaat uit een tijdelijk verhoogde belastingafrekening voor ondernemingen die investeren in capaciteitskosten, zoals technologie en software die kunnen bijdragen tot meer bedrijfsactiviteiten en tegelijkertijd de uitstoot van broeikasgassen kunnen verminderen. Het investeringsvenster omvat geen machines die op fossiele brandstoffen rijden om een groene transitie van de industrie te waarborgen en ervoor te zorgen dat het beginsel "geen significante schade berokkenen" wordt nageleefd.	Q2/2024	Ja	Ja	Nee	Nee							ONBEVREDIGEND Er is geen bewijs dat de maatregel werkt zoals beoogd. Hoewel de maatregel naar verwachting een impuls zal geven aan investeringen in O&I-activiteiten op digitaal gebied, hebben de Deense autoriteiten geen specifieke belastingcode vastgesteld om investeringen van bedrijven in O&I-activiteiten op digitaal gebied vast te stellen. Ondernemingen hoeven geen bijkomende documentatie te verstrekken, tenzij de belastingdienst daar specifiek om verzoekt in het kader van een belastingcontrole. Er zijn geen belastingcontroles gepland om het bedrag van O&I-investeringen op digitaal gebied te controleren.	Nee	Geen resultaten Er is geen mechanisme voorhanden om relevante gegevens te meten, en een mogelijk resultaat zou geen bijdrage leveren aan een digitale gemeenschappelijke indicator. De maatregel draagt niet bij aan een DESI-indicator voor 2021, omdat deze geen beeld geeft van de integratie van digitale technologie voor bedrijven (DESI-dimensie 3).
6	DK	DK-C[6]-[R1] Digitale strategie De Deense regering richt een deskundigengroep op, genaamd "digitaliseringspartnerschap", bestaande uit de belangrijkste belanghebbenden in de sector (waaronder vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, deskundigen). Deze deskundigengroep analyseert de belangrijkste digitale uitdagingen voor Denemarken en doet aanbevelingen over beleid, hervormingen en investeringen. Op basis van deze aanbevelingen en na politieke onderhandelingen neemt de regering de nieuwe digitale strategie aan in de begrotingswet van 2022. De nieuwe digitale strategie bestaat uit vijf subhervormingen met de volgende doelstellingen: I. Subhervorming 1 — Strategie voor de digitale publieke sector en diensten van de toekomst: Het creëren van de digitale publieke sector van de toekomst. Dit wordt bereikt door een voortdurende modernisering van de digitale infrastructuur die voldoet aan de behoeften van alle burgers en bedrijven en tegelijkertijd de connectiviteit versterkt. II. Subhervorming 2 — Strategie voor digitale beroepen en banen van de toekomst: Veiligstelling van de digitale beroepen en banen van de toekomst en ondersteuning van groei en uitvoer van goederen en diensten door versterking van de digitalisering binnen het bedrijfsleven en de industrie. III. Subhervorming 3 — Kader voor innovatie, publiek-private partnerschappen en het gebruik van nieuwe technologie: Het creëren van betere mogelijkheden voor coöcreatie en innovatie. Dit gebeurt door gebruik te maken van nieuwe technologieën en publiek-private partnerschappen om openbare digitale diensten te stroomlijnen en te verbeteren, de digitale transitie van bedrijven te versnellen en de matiging van de klimaatverandering te ondersteunen. IV. Subhervorming 4 — Kader voor een datagestuurde samenleving: Het creëren van een datagestuurde samenleving en het verbeteren van de digitalisering van kmo's, gezondheidszorgstelsels en digitale diensten door het bevorderen van een betere toegang tot gegevens, veilige en interoperabele data-infrastructuren en een regelgevingskader dat klaar is voor digitalisering. Subhervorming 5 — Kader voor Denemarken dat klaar is voor een digitale toekomst: Het creëren van een kader voor Denemarken dat geschikt is voor een digitale toekomst en tegelijkertijd de beste van onze samenleving in stand houdt, zoals het verbeteren van de cyber- en informatiebeveiliging, digitale vaardigheden en competenties die alle burgers, bedrijven en werknemers ten goede komen.	Q4/2025	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja		Ja		MAATREGEL NIET VOLTOOID De maatregel is nog niet voltooid; de nieuwe strategie is ontwikkeld, maar nog niet alle acties zijn uitgevoerd. Geen enkel van de tien specifieke initiatieven (geraamde kosten van 500 miljoen DKK) heeft echter betrekking op digitale vaardigheden, zoals vereist in submaatregel V "Subhervorming 5 — Kader voor Denemarken dat klaar is voor een digitale toekomst". Bijgevolg wordt er geen financiering vrijgemaakt om het tekort aan digitale vaardigheden aan te pakken, en zal via de maatregel slechts een deel van de doelstelling van het uitvoeringsbesluit van de Raad worden verwezenlijkt.	Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is niet volledig voltooid. Het definitieve streefdoel bestrijkt niet alle acties.	
		Totaal DK	6	5	5	0	0	1	1	1	2	0	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 3 bevestigend; 2 onbevestigend.	3	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 3 significant; 2 geen resultaten.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid						Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten	
7	FR	<p>FR-C(9)-H(7.52)-O&O-herstelstrategie (nationaal onderzoeksgeslacht)</p> <p>In de wet inzake onderzoeksprogrammering (zie component 6) wordt het traject voor de verhoging van de begroting van het Nationaal Onderzoeksgeslacht vastgesteld van 1 190 000 000 EUR in 2021 tot 1 674 000 000 EUR in 2027. De maatregel vult deze verhoging aan door de toewijzing in 2021 en 2022 te verhogen.</p> <p>Deze extra investering verhoogt het succespercentage van de oproep tot het indienen van voorstellen en brengt deze van de huidige 16 % naar 23 %, vergelijkbaar met de beste onderzoeksinstellingen ter wereld. Naar verwachting zal een tussenstap van 20 % in 2021 zich vertalen in ongeveer 2 300 van de 10 000-11 500 geselecteerde projecten die voor het jaar zijn ingediend. Zij financiert het fundamenteel onderzoek op alle vakgebieden beter en zorgt met name voor de financiering van alle excellentieprojecten, met inbegrip van de risicovolle en innovatieve projecten waarop het herstel naar verwachting zal zijn gebaseerd.</p>	Q2/2022	Ja	Ja	Nee	Nee		Ja	Ja	Ja	1	<p>BEVREDIGEND</p> <p>De maatregel werd uitgevoerd zoals beschreven in de doelstelling van het uitvoeringsbesluit van de Raad, aangezien ze in 2021 en 2022 leidde tot een verhoging van de begroting van het geslacht met 420 miljoen EUR (de bedragen werden ook uitbetaald). Hiermee werd het streefdoel voor het succespercentage overtroffen (23,1 % tegenover 20 %), maar de mijlpalen en streefdoelen zijn onvolledig voor deze maatregel, aangezien de toewijzing van 142 miljoen EUR voor 2022 helemaal niet is gekoppeld aan een mijlpaal of streefdoel.</p>	Ja	<p>Significante resultaten, maar niet opgenomen in een digitale RRF- of DESI-indicator.</p> <p>De maatregel heeft gezorgd voor een verhoging van de begroting 2021 en 2022 van het geslacht met 428 miljoen EUR, en het streefdoel voor het succespercentage werd overtroffen (23,1 % tegenover 20 %). Tijdens het controlebezoek konden we tot een conclusie komen voor de gehele maatregel. Deze resultaten worden echter niet vastgelegd in een digitale gemeenschappelijke indicator (de maatregel is gekoppeld aan CI 9). De maatregel draagt ook niet bij aan een DESI-indicator.</p>
8	FR	<p>FR-C(9)-H(6)-Digitale inclusie</p> <p>De actie bouwt voort op een bestaand initiatief ter ondersteuning van digitale inclusie en zal extra 4 000 digitale adviseurs opleiden die zullen worden gehost door lokale overheden en particuliere actoren uit verenigingen of uit de sociale en solidaire economie (zoals gemeentehuizen, bibliotheken, bejaardentehuizen, verpleeghuizen, sociale actiecentra en lokale verenigingen). Deze digitale adviseurs organiseren workshops en bieden opleidingsessies aan om iedereen in staat te stellen geleidelijk kennis te nemen van alledaagse digitale taken, zoals het beschermen van hun persoonsgegevens, het beheersen van sociale netwerken, het controleren van informatiebronnen, het maken van een cv, het verkopen van een artikel, het online kopen, werken op afstand of het plannen van een artsafspraken. Zij worden voorafgaand aan hun activiteiten en voortdurend begeleid om hoogwaardige diensten te verlenen aan de ondersteunde mensen, maar ook om zich voor te bereiden op de voortzetting van hun missie na de twee jaar die door het plan voor herstel en veerkracht worden ondersteund.</p> <p>De maatregel ondersteunt tegelijkertijd de lokale netwerken die digitale activiteiten aanbieden (duidelijke etikettering, ontwikkeling van opleidingspakketten, ondersteuning van de ontwikkeling van pedagogische oplossingen) en ondersteunt de ontwikkeling van "digitale helpers" ("aidants Connect") die mensen rechtstreeks helpen bij het uitvoeren van digitale taken.</p>	Q4/2022	Ja	Ja	Nee	Nee						<p>BEVREDIGEND</p> <p>De prestatie verliep zoals beschreven in de doelstelling van het uitvoeringsbesluit van de Raad: tussen maart 2021 en november 2023 werden 4 063 digitale adviseurs opgeleid, en werden 2 960 905 workshops/oplectingen aangeboden aan 1 917 540 mensen.</p>	Ja	<p>Significante resultaten, maar niet opgenomen in een digitale RRF- of DESI-indicator</p> <p>Er werden 4 063 digitale adviseurs opgeleid en 2 960 905 workshops/oplectingen aangeboden aan 1 917 540 mensen. Deze resultaten worden echter niet vastgelegd in een gemeenschappelijke RRF-indicator en dragen zodoende niet bij aan een DESI-indicator.</p>
9	FR	<p>FR-C(7)-H(2)-Digitale modernisering van de staat en het grondgebied</p> <p>Deze investering moet digitale innovatieve benaderingen identificeren die een verbetering van de efficiëntie van de overheidsacties en de kwaliteit van de werkomgeving van overheidsambtenaren mogelijk maken, met inbegrip van e-mobiliteit.</p> <p>Daartoe wordt met een "Public Agent Digital Backpack"-fonds voor projecten de werklek van overheidsambtenaren gemoderniseerd en wordt een fonds voor innovatie en digitale transformatie opgericht ter ondersteuning van grootschalige digitale initiatieven binnen de overheid en lokale overheden, waarbij de digitale sector wordt ondersteund.</p> <p>Om overheidswerknemers een efficiëntere, meer coöperatieve en mobilere digitale werkomgeving te bieden, vallen de gefinancierde projecten onder vijf thema's: betere prestaties van datanetwerken; ontwikkeling van gefedereerde digitale identificatie voor staatsambtenaren; veilige oplossingen voor toegang op afstand tot digitale instrumenten; van uniforme communicatieoplossingen op interministerieel niveau; en steun voor de verwerving van digitale werkmethode door managers en team.</p> <p>Om digitale innovatie te stimuleren en de digitale transformatie van de staat te versnellen, vallen de gefinancierde projecten onder acht thema's: kwaliteitsdematerialisering van de administratieve procedures die het meest worden gebruikt door burgers en bedrijven; nieuw native digitaal overheidsbeleid; ontwikkeling van beste digitale praktijken in lokale overheidsdiensten; professionalisering van de publieke digitale sector; het gebruik van gegevens ten behoeve van overheidsopdrachten te ontwikkelen; studie en experimenten met het gebruik van opkomende digitale technologieën en benaderingen; digitale transformatie van lokale overheden; steun voor structurende projecten waarbij meerdere transformatiegebieden worden ingezet.</p>	Q3/2023	Ja	Ja	Ja		Ja	Ja	Ja	1	<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID</p> <p>Hoewel voor de maatregel alle mijlpalen en streefdoelen zijn bereikt, is de maatregel niet werkelijk voltooid omdat het enige streefdoel voor een deel van de maatregel (goed voor 75 % van de geraamde kosten) in fette een tussentijds streefdoel is en geen betrekking heeft op de uitvoering van de projecten.</p> <p>Uit onze controlewerkzaamheden bleek dat de Franse autoriteiten ook projecten uitvoerden om digitale innovatie te stimuleren en de digitale transformatie van de staat te versnellen.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk.</p> <p>De maatregel is niet volledig voltooid. Het definitieve streefdoel bestrijkt niet alle acties. Deze resultaten zijn meegenomen in gemeenschappelijke indicator CI 7, die rechtstreeks verband houdt met aan een DESI-indicator zoals weergegeven in tabel 5.</p>	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten				
		Indicatieve uitvoeringsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
10	FR	FR-C(9)-(15)-Plan voor hogesnelheidsbreedband Het oorspronkelijke plan voor hogesnelheidsbreedband ("plan France très haut débit") was erop gericht de connectiviteit in het gebied te verbeteren en tegen 2022 landelijke "zeer hoge snelheid" toegang te bieden tot ten minste 30 Mbps. De strategie is herzien om de ambities te verhogen en de connectiviteit in plattelandsgebieden te verbeteren, met ondersteuning van het Franse plan voor herstel en veerkracht. De maatregel stimuleert de versnelde uitrol van toegangsnetwerken van de volgende generatie (NGA), met name op het gebied van optische vezels, met snelheden van meer dan 100 Mbps en in het algemeen meer dan 1 Gbps. De projecten vinden plaats in de zogenaamde "publieke initiatiefnetwerken", zones waarvoor de particuliere investeringen moeilijk aan te trekken zijn en betreffen de volgende gebieden: Aude, Auvergne, Bretagne, Cher, Dordogne, Doubs, Haute-Savoie, Indre, Manche, Mayotte, Sarthe en Seine-et-Marne. Een deel van de middelen is ook bestemd voor gebouwen met complexe technische verbindingen in het hele land. Het overkoepelende doel van de regering is tegen 2025 volledige NGA-toegang te bieden, in overeenstemming met de doelstellingen van de gigabitmaatschappij.	Q4/2023	Ja	Nee	Ja	Nee				Ja	Ja		MAATREGEL NIET VOLTOOID Op het moment van de controle bedroeg het uitvoeringspercentage 31%. Op dit moment wordt ingeschat dat de uitrol van de netwerken tegen het einde van de herstel- en veerkrachtfaciliteit zal zijn voltooid.	Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is niet volledig voltooid.
11	FR	FR-C(7)-(11)-Digitalisering van bedrijven Er worden twee submaatregelen ten uitvoer gelegd om ondernemingen te moderniseren. De eerste submaatregel is de voortzetting van het bestaande "France Num"-initiatief en moet bedrijven ondersteunen bij hun digitale transformatie om hun bedrijf digitaal te ontwikkelen. Het initiatief "France Num" omvat verschillende steunregelingen: Het initiatief "France Num" omvat verschillende steunregelingen: 17.500 digitale diagnoses en maximaal 5.000 begeleiding van de Kamers van Koophandel en Industrie (CCI) en de kamers van koophandel en ambacht (CMA); er moeten 150.000 opleidingen plaatsvinden, evenals de productie en uitzending van een tv-programma voor het grote publiek om micro-ondernemingen die nog niet digitaal zijn uitgerust, bewust te maken. De tweede submaatregel ondersteunt investeringen in industriële kmo's en midcaps door middel van opschaling en ondersteuning van hun strategie voor digitalisering op middellange en lange termijn door de invoering van nieuwe technologieën. De steun wordt verleend in de vorm van een subsidie voor de verwerving van een onroerend goed dat is geregistreerd als vaste activa en bestemd is voor een industriële activiteit in voorafbepaalde in aanmerking komende categorieën: robotica, additieve manufacturing, virtual or augmented reality, ontwerpssoftware, geïntegreerde machines voor high-performance computing, numerieke besturingsmachines en software of apparatuur waarvan het gebruik kunstmatige intelligentie vereist.	Q3/2024	Nee	Nee	Ja	Q4/2025	Ja	Ja		Ja	Ja		MAATREGEL NOG NIET VOLTOOID Deze maatregel heeft twee doelstellingen: De output voor de eerste doelstelling werd verwezenlijkt (investeringen ondersteunen in ten minste 3.320 ondernemingen om nieuwe technologieën in te voeren in in aanmerking komende categorieën met benutting van de volledige begroting). De tweede, "France Num", zal waarschijnlijk tegen het vierde kwartaal van 2025 worden voltooid. Bij de herziening van het plan werden de steunregelingen verminderd tot 120.000 ondernemingen in plaats van 200.000.	Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is niet volledig voltooid.
		Totaal FR	5	4	3	3	1	2	3	3	4	2	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 2 bevestigend; 1 niet voltooid.	2	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 2 significant; 1 niet voltooid.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid						Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten			
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
12	IT	IT-C[MAC2]-[I5.1]-Herfinanciering en vernieuwing van fonds 394/81 beheerd door SIMEST Het doel van de investering is de industriële toeleveringsketens te versterken, met name door de toegang tot financiering te vergemakkelijken, en het concurrentievermogen van ondernemingen (met name kmo's) te bevorderen, met name door hun internationalisering te ondersteunen en hun veerkracht na de COVID-19-crisis te versterken. De investering bestaat uit twee interventielijnen: 1. Herfinanciering van fonds 394/81 beheerd door SIMEST. Het bestaat uit de herfinanciering van een bestaand fonds dat momenteel wordt beheerd door overheidsagentschap SIMEST, dat vooraf bepaalde "respijperings" (bijv. drie jaar na de start van de transitie), terwijl overheden die zich niet aan de cloudtransitie hebben gehouden, een beperking van hun budget voor ICT-uitgaven onderwinden. 2. Herfinanciering van fonds 394/81 beheerd door SIMEST, dat vooraf bepaalde "respijperings" (bijv. drie jaar na de start van de transitie), terwijl overheden die zich niet aan de cloudtransitie hebben gehouden, een beperking van hun budget voor ICT-uitgaven onderwinden. Ten tweede worden, als onderdeel van de stimulansen voor cloudmigratie, de huidige boekhoudregels voor uitgaven in verband met clouddiensten herzien. Aangezien de migratie naar de cloud momenteel een overdracht van middelen van kapitaaluitgaven naar operationele uitgaven met zich meebrengt, moeten de boekhoudregels voor uitgaven in verband met clouddiensten worden herzien om de migratie van clouddiensten voor overheidsdiensten niet te ontmoedigen. Ten derde worden de normen met betrekking tot de regels inzake gegevensinteroperabiliteit herzien, in overeenstemming met de bepalingen inzake open gegevens en de verwerking van persoonsgegevens, en worden de huidige procedures voor gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten vereenvoudigd om de procedurele aspecten te stroomlijnen en de interoperabiliteit tussen overheidsdatabanken te versnellen. Voorts wordt de digitale woonplaats herzien en geïntegreerd in het nationale register van ingezetenen (ANPR) om bepaalde en veilige digitale correspondentie tussen burgers en overheidsdiensten mogelijk te maken.	04/2021	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja		Ja	1	MAATREGEL NIET VOLTOOID Hoewel de lidstaat de maatregel als voltooid heeft opgegeven, was in de uiteindelijke doelstelling niet bepaald dat de projecten volledig uitgevoerd moesten zijn zoals voor andere maatregelen (bijv. maatregel 3 – IT-C[MAC2]-[I1.5]) "Het tot stand brengen en versterken van "innovatie-ecosystemen voor duurzaamheid", het opbouwen van "territoriale leiders van O&O". Er stonden drie oproepen open voor kmo's. Voor die maatregel werden ongeveer 6 000 kmo's geselecteerd, hetgeen meer is dan het streefdoel van 4 000 kmo's. De financiering heeft echter niet alle kmo's bereikt, omdat de betaling van het saldo pas plaatsvindt wanneer de kmo's de eindfacturen verstrekken waaruit blijkt dat de geplande investering is gedaan.	Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is niet volledig voltooid. Informatie over de succesvolle voltooiing van de investering moet eind 2024 of begin 2025 beschikbaar zijn, zodat dit kon worden gemeten. Het definitieve streefdoel is slechts een tussenstap. De toegevoegen gemeenschappelijke digitale indicator CI 6 meet de output maar geen resultaten. Deze prestatie meting is niet opgenomen in een specifieke DES-indicator.	
13	IT	IT-C[MAC1]-[R1.3]-Cloud first en interoperabiliteit Deze hervorming heeft tot doel de belemmeringen voor de aanvaarding van cloudcomputing weg te nemen en de bureaucratische rompslomp die de gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten vertraagt, te stroomlijnen door een reeks stimulansen en verplichtingen in te voeren om de migratie naar de cloud te vergemakkelijken en procedurele belemmeringen voor de brede invoering van digitale diensten weg te nemen. De hervorming omvat drie actielijnen. Ten eerste zullen cloudoplossingen de kostenefficiëntie van de uitgaven voor informatie- en communicatie-technologie (ICT) stimuleren, na een vooraf bepaalde "respijperings" (bijv. drie jaar na de start van de transitie), terwijl overheden die zich niet aan de cloudtransitie hebben gehouden, een beperking van hun budget voor ICT-uitgaven onderwinden. Ten tweede worden, als onderdeel van de stimulansen voor cloudmigratie, de huidige boekhoudregels voor uitgaven in verband met clouddiensten herzien. Aangezien de migratie naar de cloud momenteel een overdracht van middelen van kapitaaluitgaven naar operationele uitgaven met zich meebrengt, moeten de boekhoudregels voor uitgaven in verband met clouddiensten worden herzien om de migratie van clouddiensten voor overheidsdiensten niet te ontmoedigen. Ten derde worden de normen met betrekking tot de regels inzake gegevensinteroperabiliteit herzien, in overeenstemming met de bepalingen inzake open gegevens en de verwerking van persoonsgegevens, en worden de huidige procedures voor gegevensuitwisseling tussen overheidsdiensten vereenvoudigd om de procedurele aspecten te stroomlijnen en de interoperabiliteit tussen overheidsdatabanken te versnellen. Voorts wordt de digitale woonplaats herzien en geïntegreerd in het nationale register van ingezetenen (ANPR) om bepaalde en veilige digitale correspondentie tussen burgers en overheidsdiensten mogelijk te maken.	04/2021	Ja	Ja	Ja	Nee						Ja	BEVREDIGEND Het eerste stuk wetgeving dat de migratie van overheidsdiensten naar de cloud bevordert, dateert van 31 mei 2021 (DL 77/2021). Met de maatregel werden drie acties uitgevoerd in overeenstemming met de vereisten van het uitvoeringsbesluit van de Raad: a) het vaststellen van termijnen voor de migratie van overheidsdiensten naar de cloud met inbegrip van sancties voor vertragingen; b) het wijzigen van de regels voor overheidsboekhouding (cloudgerelateerde kosten moeten worden geboekt als capex (kapitaaluitgaven in verband met vaste activa) tot het einde van de herstel- en veerkrachtfaciliteit) als stimulans voor overheidsdiensten die naar de cloud migreren; c) het stroomlijnen van de regels voor interoperabiliteit van databanken die eigendom zijn van overheidsdiensten en zijn opgeslagen in de cloud.	Ja	Beperkte resultaten De wetgeving is aangenomen en de gemeenten maken de overstap naar de cloud. Het proces loopt nog als onderdeel van een investering in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, die naar verwachting in 2026 voltooid zal zijn. Tot dusver is slechts een beperkt aantal lokale besturen naar de cloud overgestapt. Deze hervorming is niet gekoppeld aan een gemeenschappelijke digitale indicator.
14	IT	IT-C[MAC2]-[I1.5]-Het tot stand brengen en versterken van "innovatie-ecosystemen voor duurzaamheid", het opbouwen van "territoriale leiders van O&O" Via de maatregel, die door het ministerie van Universiteiten en Onderzoek (MUR) ten uitvoer wordt gelegd, moeten tegen 2026 ten minste tien "territoriale steekproeven van O&I" (bestaande of nieuwe) worden gefinancierd, die worden geselecteerd op basis van specifieke vergelijkende procedures, met bijzondere nadruk voor het vermogen om projecten op het gebied van sociale duurzaamheid te bevorderen. Elk project moet de volgende elementen bevatten: a) innovatieve opleidingsactiviteiten die in synergie door universiteiten en bedrijven worden uitgevoerd en gericht zijn op het verkleinen van de discrepantie tussen de door bedrijven gevraagde vaardigheden en de door universiteiten verstrekte vaardigheden, alsmede industriële doctoraten; b) onderzoeksactiviteiten en/of onderzoeksinfrastructuur die gezamenlijk worden uitgevoerd door universiteiten en ondernemingen, met name kmo's, die op het grondgebied actief zijn; c) steun voor startende ondernemingen; d) betrokkenheid van lokale gemeenschappen bij innovatie- en duurzaamheidsvesties. De te financieren projecten worden geselecteerd aan de hand van de volgende criteria: i) wetenschappelijke en technische kwaliteit en samenhang met de territoriale oriëntatie; ii) het effectieve vermogen om de innovatiecapaciteit van ondernemingen, met name kmo's, te stimuleren; iii) het vermogen om nationale en internationale betrekkingen aan te knopen met belangrijke onderzoeksinstellingen en toonaangevende ondernemingen; iv) effectieve capaciteit om lokale gemeenschappen erbij te betrekken; i) activiteiten in verband met fossiele brandstoffen, met inbegrip van downstreamgebruik; ii) activiteiten in het kader van de EU-regeling voor de handel in emissierechten (ETS) waarbij de geraamde broeikasgasemissies niet lager zijn dan de relevante benchmarks; iii) activiteiten in verband met stopplaatsen, verbrandingsinstallaties en installaties voor mechanische biologische behandeling; en iv) activiteiten waarbij de langdurige verwijdering van afval schade kan toebrengen aan het milieu. In de taakomschrijving wordt bovendien bepaald dat alleen activiteiten mogen worden geselecteerd die in overeenstemming zijn met de relevante EU- en nationale milieuwetgeving.	02/2022	Ja	Nee	Ja	02/2026						Nee	MAATREGEL NIET VOLTOOID De maatregel is nog niet voltooid en is uitgesteld tot het tweede kwartaal van 2026.	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is nog niet voltooid.	

LAND	MAATREGEL	Tijdigheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten					
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten			
15	IT	IT-[M1C1]-R[R1.2]-Steun voor transformaties Het doel van deze hervorming is de digitale transformatie van alle centrale en lokale overheidsdiensten te ondersteunen door de oprichting van een speciaal "Digital PA transformation office". Het transformatiebureau bestaat uit een tijdelijke technologiebekwame middenpool die de migratiedruk orkestreert en ondersteunt, en de gecentraliseerde onderhandelingen over "pakketten" van gecertificeerde externe steun. Daarnaast voorziet de maatregel in de oprichting van een onderneming die zich toelegt op softwareontwikkeling & operations management ter ondersteuning van de digitale intensivering van centrale overheidsdiensten. Het transformatiebureau ondersteunt met name het openbaar bestuur bij de uitvoering van de onder deze afdeling vallende investeringen 1.1 tot en met 1.7 en ondersteunt ook de uitvoering van investeringen en hervormingen op het gebied van digitalisering van de gezondheidszorg die zijn opgenomen in missie 6.	Q4/2022	Ja	Ja	Nee	Nee								BEVREDIGEND Het "transformatiebureau" (TB) werd opgericht en is operationeel. Het TB heeft als opdracht de succesvolle uitvoering van zeven investeringen in het kader van opdracht 1, component 1 (M1C1) van het herstel- en veerkrachtplan te ondersteunen.	Ja	Beperkte resultaten De wetgeving is aangenomen en het TB is operationeel; de gemeenten maken de overstap naar de cloud. Het proces loopt nog als onderdeel van een investering in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, die naar verwachting in 2026 voltooid zal zijn. Tot dusver is slechts een beperkt aantal lokale besturen naar de cloud overgestapt met de hulp van het TB. Deze hervorming is niet gekoppeld aan een gemeenschappelijke digitale indicator.

LAND	MAATREGEL	Tijdigheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten			
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten	
16	IT	<p>IT-[M4C2]-[13.1]-Fonds voor de bouw van een geïntegreerd systeem van onderzoeks- en innovatie-infrastructuren</p> <p>Doel van het fonds is het vergemakkelijken van osmose tussen wetenschappelijke kennis die wordt gegenereerd in hoogwaardige onderzoeksinfrastructuren en de economische sector, en het bevorderen van innovatie. Daartoe ondersteunt de maatregel, die wordt uitgevoerd door het ministerie van Universiteiten en Onderzoek van de MUR, de totstandbrenging van onderzoeks- en innovatie-infrastructuur die het bedrijfsleven en de academische wereld met elkaar verbindt. Het Fonds voor infrastructuur voor de bouw en onderzoek ondersteunt de totstandbrenging of versterking, op concurrerende basis, van onderzoeksinfrastructuren van Europees belang en specifieke innovatie-infrastructuren, waarbij de combinatie van publieke en private investeringen wordt bevordert.</p> <p>De maatregel financiert met name maximaal dertig (bestaande of nieuw gefinancierde) infrastructuurprojecten met een onderzoeksbeheerder voor elke infrastructuur.</p> <p>Om ervoor te zorgen dat de maatregel voldoet aan de technische richtsnoeren "geen significante schade berokkenen" (2021/CS8/D1), sluiten de subsidiabiliteitscriteria in het bestek voor komende oproepen tot het indienen van projecten de volgende lijst van activiteiten uit: i) activiteiten in verband met fossiele brandstoffen, met inbegrip van downstreamgebruik; ii) activiteiten in het kader van de EU-regelgeving voor de handel in emissierechten (ETS) waarbij de geraamde broeikasgasemissies niet lager zijn dan de relevante benchmarks; iii) activiteiten in verband met stortplaatsen, verbrandingsinstallaties en installaties voor mechanische biologische behandeling; en iv) activiteiten waarbij de langdurige verwijdering van afval schade kan toebrengen aan het milieu. In de taakomschrijving wordt bovendien bepaald dat alleen activiteiten mogen worden geselecteerd die in overeenstemming zijn met de relevante EU- en nationale milieuwetgeving.</p>	Q2/2023	Ja	Nee	Ja	Q2/2026						<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID</p> <p>De maatregel is nog niet voltooid en is uitgesteld tot het tweede kwartaal van 2026.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk.</p> <p>De maatregel is nog niet voltooid.</p>

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)						Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten	
17	IT	<p>IT-[M1C2]-[I1]-"Overgang 4.0"</p> <p>Het doel van de maatregel is de digitale transformatie van bedrijven te ondersteunen door particuliere investeringen in activa en activiteiten ter ondersteuning van digitalisering te stimuleren. De maatregel die in het kader van het Italiaanse plan voor herstel en veerkracht wordt gefinancierd, maakt deel uit van een breder Overgangsplan 4.0, dat andere steunmaatregelen omvat die op nationaal niveau worden gefinancierd om de digitale transformatie van bedrijven te stimuleren.</p> <p>De maatregel bestaat uit een belastingverrekeningsregeling en dekt de uitgaven die moeten worden gedeclareerd in de belastingaangiften die zijn ingediend in de periode van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2023 (30 november 2024 voor ondernemingen waarvan het belastingjaar niet overeenstemt met het kalenderjaar). De maatregel omvat ook de definitie van codes voor belastingkrediet, die in een resolutie van het agentschap ontvangsten moeten worden geïdentificeerd om begunstigden in staat te stellen de belastingkredieten met het F24-betalingsmodel te gebruiken.</p> <p>De ondersteunde belastingkredieten hebben betrekking op de volgende activa en activiteiten:</p> <p>1. investeringsgoederen, bestaande uit: i) 4.0 (dat wil zeggen technologisch geavanceerde) materiële kapitaalgoederen, zoals productiemachines waarvan de werking wordt gecontroleerd door computersystemen of sensoren/aandrijvingen, machines en systemen die worden gebruikt voor product- of procesbesturing, en interactieve systemen; zij moeten allemaal worden gekenmerkt door digitale kenmerken, zoals geautomatiseerde integratie en mens/machine-interface; ii) 4.0 immateriële kapitaalgoederen zoals 3D-modellering, intra-factorcommunicatiesystemen, en software, systemen, platformen en toepassingen voor kunstmatige intelligentie en machinaal leren; iii) standaard immateriële investeringsgoederen, zoals software voor bedrijfsbeheer. Dit betreft belastingkredieten die zijn opgenomen in de belastingaangiften tussen 1 januari 2021 en 31 december 2023 (30 november 2024 voor ondernemingen waarvan het belastingjaar niet overeenstemt met het kalenderjaar).</p> <p>2. activiteiten op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en innovatie, bestaande uit activiteiten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling, technologische innovatie, groene en digitale innovatie en ontwerpaciviteiten. Dit betreft belastingkredieten die zijn opgenomen in de belastingaangiften tussen 1 januari 2022 en 31 december 2023 (30 november 2024 voor ondernemingen waarvan het belastingjaar niet overeenstemt met het kalenderjaar).</p> <p>3. opleidingsactiviteiten die worden uitgevoerd om de kennis van relevante technologieën te verwerven of te consolideren, zoals big data en data-analyse, mens/machine-interface, het internet der dingen, digitale integratie van bedrijfsprocessen, cyberbeveiliging. Dit betreft belastingkredieten die zijn opgenomen in de belastingaangiften tussen 1 januari 2022 en 31 december 2023 (30 november 2024 voor ondernemingen waarvan het belastingjaar niet overeenstemt met het kalenderjaar).</p> <p>De maatregel omvat de oprichting van een wetenschappelijk comité met deskundigen van het ministerie van Economische Zaken en Financiën, het ministerie van Economische Ontwikkeling en de Bank van Italië om de economische impact van de regeling te beoordelen.</p>	Q2/2025	Nee	Nee	Nee	Nee					1	MAATREGEL NIET VOLTOOID De maatregel is nog niet voltooid.	Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is nog niet voltooid.
	Totaal IT	6	5	3	3	2	1	1	0	1	2	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 2 bevestigend; 1 niet voltooid.	2	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 2 beperkt; 1 niet voltooid.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsigheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten
18	LU LU-C[1A]-[I1]-"FutureSkills" In dezelfde context biedt het programma FutureSkills veelgevraagde soft, digitaal en managementvaardigheden aan geselecteerde en gemotiveerde werkoeken om hun terugkeer op de arbeidsmarkt en hun mobiliteit op korte termijn te vergemakkelijken. Het programma stelt een specifieke doelstelling vast voor werkoeken van 45 jaar en ouder om de wijdverbreide vervroegde pensionering te helpen terugdringen en vaardigheden te verbeteren. De door het programma gegenereerde inhoud wordt over een langere periode ter beschikking gesteld van een grotere groep werkoeken.	Q4/2021	Ja	Ja	Nee	Nee						BEVREDIGEND De maatregel is voltooid en de prestaties waren in overeenstemming met de doelstelling van het uitvoeringsbesluit van de Raad (d.w.z. het verstrekken van digitale vaardigheden aan werkoeken om hun re-integratie op de arbeidsmarkt op korte termijn te vergemakkelijken, met een specifieke doelstelling voor werkoeken van 45 jaar of ouder). Er waren 491 deelnemers.	Ja	Significante resultaten, maar niet opgenomen in een DESI indicator Van de 491 deelnemers vonden 295 deelnemers een baan of werkten aan een activiteitsmaatregel (werken voor de Luxemburgse overheid in het kader van programma's om werklozen aan te werven). De toegewezen gemeenschappelijke digitale indicator CI 10 meet de output maar geen resultaten. Deze RRF-CI is niet opgenomen in een specifieke DESI-indicator.
19	LU LU-C[1B]-[I2]-Telegeneeskundige oplossing voor medische follow-up op afstand van patiënten Deze investering is gericht op de ontwikkeling van medische monitoring op afstand (telegeneeskunde) tegen 31 maart 2022. Het bouwt voort op een systeem van teleconsultaties dat tijdens de COVID-19-pandemie door het e-gezondheidsagentschap in maart 2020 is ingevoerd ("Maels", dat monitoring op afstand tussen artsen, tandartsen of verloskundigen en patiënten mogelijk maakt) en omvat een meer geavanceerde oplossing ("IdeoPHM"). Het nieuwe systeem wordt geïntegreerd in de e-gezondheidsdiensten die op het nationale e-gezondheidsplatform worden ingezet. Met het oog op de digitale inclusie van mensen met lage digitale vaardigheden en ouderen heeft het ministerie van Volksgezondheid een helpdesk opgezet die via een e-mailadres of telefoon kan worden bereikt. Het verbetert de toegankelijkheid van de gezondheidszorg en beperkt de druk op gezondheidsverleners en vermindert tegelijkertijd de behoefte aan fysiek reizen in de context van de COVID-19-pandemie.	Q1/2022	Ja	Ja	Ja	Q2/2023					ONBEVREDIGEND De maatregel is voltooid, maar de toegepaste oplossing heeft een ander en kleiner bereik dan oorspronkelijk in het uitvoeringsbesluit van de Raad was gepland. In plaats van een telegeneeskundige oplossing die in het e-gezondheidsplatform moet worden geïntegreerd om medische monitoring op afstand tussen gezondheidsverleners en patiënten mogelijk te maken, heeft Luxemburg een telegeneeskundige oplossing ontwikkeld waarbij alleen medische hulp aan asielzoekers wordt geboden buiten het e-gezondheidsstelsel. De reden voor deze verandering was de noodzaak om het hoofd te bieden aan de crisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne. De wijziging van de doelstelling van dit project is in september 2024 door de Raad goedgekeurd.	Nee	Geen beoordeling mogelijk Door de recente goedkeuring van het gewijzigde plan (september 2024) beschikken we niet over informatie over het aantal asielzoekers dat van het nieuwe platform gebruikmaakt. De totale aantallen zullen echter veel lager liggen dan oorspronkelijk was gepland. Deze resultaten zijn meegenomen in gemeenschappelijke indicator CI 7, die rechtstreeks verband houdt met een DESI-indicator zoals weergegeven in tabel 5.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten				
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met verdrag	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
20	LU	<p>LU-C[3B]-[I2]-Ontwikkeling van MyGuichet Investering 2: Ontwikkeling van MyGuichet — Project 1/3 — Virtuele afspraken De belangrijkste doelstelling van deze investering is overheidsdiensten in staat te stellen virtuele afspraken aan te bieden en toegang te bieden tot verschillende functies via videoconferenties. Hierdoor wordt tijd bespaard door reizen voor burgers en bedrijven te vermijden en worden administratieve procedures voor personen met beperkte mobiliteit vergemakkelijkt. De Luxemburgse autoriteiten zetten via videoconferentie de nodige infrastructuur voor administratieve procedures op. Investering 2: Ontwikkeling van MyGuichet — Project 2/3 — Diverse procedures voor burgers tot overheid (C2G) en bedrijven tot overheid (B2G) Investering 2: is gericht op de invoering van twaalf nieuwe onlinediensten — afgestemd op de prioriteiten van de verordening betreffende één digitale toegangspunt — om het digitale aanbod voor burgers en bedrijven uit te breiden en verschillende administratieve processen te vereenvoudigen. Zo zal er een "bedrijven tot overheid"-benadering worden ingevoerd met betrekking tot de belastingafreken van werknemers, zodat burgers via MyGuichet toegang tot deze informatie hebben. Een andere dienst die moet worden uitgevoerd, is de invoering van een "burgers tot overheid"-benadering om de toepassing van jachtvergunningen via MyGuichet te vergemakkelijken. Investering 2: Ontwikkeling van MyGuichet — Project 3/3 — Mobile applicatie MyGuichet.lu Het doel van deze investering is de in MyGuichet.lu aangeboden functionaliteiten over te dragen naar een mobiele applicatie. Deze mobiele applicatie zal beschikbaar zijn voor het grote publiek en heeft tot doel de procedures voor burgers en bedrijven doeltreffender te maken. De applicatie biedt toegang tot desktopfuncties, zoals procedures bij de overheid, vanaf een persoonlijk mobiele telefoon. Een andere functie die deze app zal bieden, is het scannen van documenten. De smartphone moet dus in staat zijn een scanner te vervangen.</p>	04/2022	Ja	Nee	Ja	Nee							<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID Twee van de drie submaatregelen zijn voltooid (twaalf nieuwe onlinediensten en de uitrol van een mobiele versie van MyGuichet.lu voor het grote publiek) en de diensten zijn operationeel. De derde submaatregel (om overheidsdiensten in staat te stellen virtuele afspraken aan te bieden en toegang te verlenen tot verschillende functies via videoafspraken) is nog lopende en zal naar verwachting in 2024 worden afgerond. Ondanks de verdrag van twee jaar heeft Luxemburg de voltooiingsdatum niet uitgesteld in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk De maatregel is nog niet volledig voltooid.</p>
21	LU	<p>LU-C[3A]-[R1]-Bevordering van de totstandbrenging van een nieuw technologisch ecosysteem in Luxemburg De voorgestelde hervorming heeft tot doel de ontwikkeling van een nieuw ecosysteem in Luxemburg met betrekking tot deze nieuwe technologie te stimuleren en de deelname van particuliere ondernemingen en onderzoekers aan te moedigen. Deze maatregel ondersteunt innovatie in kwantumcommunicatie met het oog op de hervorming van bestaande communicatietechnologieën en de integratie van de nationale infrastructuur in het EuroQCI-project. Het verwerven van ervaring met deze technologie moet Luxemburg uitrusten om hooggekwalfilde mensen op te leiden en aan te trekken en innoverende bedrijven op dit gebied te stimuleren. Daarnaast moet de Quantum Communication Infrastructure (QCI) de uitwisseling van informatie op een veilige manier mogelijk maken door te voorkomen dat een derde het bericht zonder te worden opgemerkt onderschept. Dit bevordert het hoogste niveau van gegevensbescherming en privacy.</p>	01/2023	Ja	Nee	Ja	Nee						<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID Deze maatregel omvat twee acties. De eerste werd voltooid zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit van de Raad (streefdoel [3A.2] "Distributie van kwantumsleutels", Mijlpaal. De tweede is nog niet voltooid [3A.1] "Terrestrische netwerk en ruimtecomponent"). Ondanks de verdrag van twee jaar heeft Luxemburg de voltooiingsdatum niet uitgesteld in het gewijzigde herstel- en veerkrachtplan.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk De maatregel is nog niet voltooid.</p>	
22	LU	<p>LU-C[3A]-[I1]-Ontwikkeling en uitrol van testinfrastructuur en ultrabeveiligde connectiviteitsoplossingen Deze investering bestaat uit het ontwikkelen en inzetten van de nodige onderzoeksinfrastructuur om kennis en ervaring op te doen op het gebied van kwantumtechnologie. Daartoe wordt het LuxQCI lab opgericht in samenwerking met het Research Institute Snt. De oprichting van dit laboratorium biedt de wetenschappelijke gemeenschap en consortiumpartners de nodige expertise om een kwantumcommunicatie-infrastructuur te ontwikkelen en te exploiteren. Er worden twee demonstraties uitgevoerd om ervaring op te doen met betrekking tot de technologie. Een eerste demonstratie via het terrestrische netwerk zal naar verwachting uiterlijk op 31 maart 2023 plaatsvinden, terwijl een eerste demonstratie via de satelliet naar verwachting uiterlijk op 30 september 2024 zal plaatsvinden.</p>	03/2024	Nee	Nee	Ja	Nee						<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID Deze maatregel omvat drie acties. De eerste werd voltooid zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit van de Raad (mijlpaal [3A.3] "LuxQCI-laboratorium" en streefdoel [3A.2] "Distributie van kwantumsleutels"). De tweede en de derde zijn nog niet voltooid (mijlpaal [3A.4] "Grensoverschrijdende verbinding" en [3A.5] "Grensoverschrijdende verbinding voor demonstratie met behulp van de satelliet") en het is niet waarschijnlijk dat ze aan het einde van de RRF-periode zijn voltooid.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk De maatregel is nog niet voltooid. Hoewel het "LuxQCI-laboratorium" operationeel is, werd voor de maatregel verdrag opgelopen, want de EuroQCI-satelliet zal eind 2025 of begin 2026 worden gelanceerd.</p>	
		TOTAAL LU	5	4	2	4	1	0	0	0	0	0	0	<p>Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 1 bevredigend; 1 onbevredigend.</p>	1	<p>Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 1 significant; 1 geen resultaten.</p>

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten				
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met verdrag	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten		
23	RO	RO-C[7]-R[R1.0]-Ontwikkeling en uitvoering van een unitair kader voor het definiëren van de architectuur van een cloudstelsel van de overheid Doel van deze hervorming is het overheidsapparaat te moderniseren door geavanceerde technologieën aan te nemen en te focussen op de behoeften van burgers en bedrijven, en tegelijkertijd de voorwaarden te scheppen voor gegevensgestuurde beleidsontwikkeling en de interoperabiliteit van bestaande digitale technologieën te vergroten. Voorts ondersteunt de hervorming de ontwikkeling van een geïntegreerde architectuur van openbare digitale diensten. De uitvoering van deze hervorming bestaat uit twee actielijnen. Ten eerste wordt verwacht dat de inwerkingtreding van de wet inzake de interoperabiliteit van informatiesystemen de uniforme reeks normen en regels die overheidsinstanties moeten toepassen voor de ontwikkeling van toepassingen in een veilige en duurzame omgeving zal specificeren, in overeenstemming met het Europees interoperabiliteitskader. Ten tweede zullen de verantwoordelijkheden en taken met betrekking tot het ontwerp, de uitvoering, de ontwikkeling en het beheer van de cloudinfrastructuur, -technologieën en -diensten bij de inwerkingtreding van de wet inzake de cloud worden vastgelegd. Er wordt voorzien in cyberbeveiliging voor zowel de externe als de interne bescherming van de cloud, waarbij de meest geavanceerde en economisch efficiënte cyberbeveiligingsoplossingen worden toegepast. Verwacht wordt dat er een tijdelijke taskforce van specialisten zal worden opgericht voor het toezicht op en de uitvoering van alle digitale maatregelen in het Roemeense plan voor herstel en veerkracht. De uitvoering van de hervorming wordt uiterlijk op 30 juni 2022 voltooid.	Q2/2022	Ja	Ja	Ja	Nee							BEVREDIGEND De maatregel is voltooid en heeft de omgeving gecreëerd voor een modern overheidsdienst door a) een wet inzake de interoperabiliteit van informatiesystemen vast te stellen, en b) een overheidscloudwet vast te stellen, die resulteert in een geïntegreerde architectuur van digitale overheidsdiensten.	Nee	Geen resultaten Er is geen bewijs van resultaten want de Roemeense autoriteiten hebben niet vastgesteld hoeveel overheidsdiensten van de verbeterde omgeving hebben geprofiteerd en in welke mate. Deze hervorming is niet gekoppeld aan een gemeenschappelijke digitale indicator.
24	RO	RO-C[7]-R[R2.0]-Overgang naar de connectiviteitsdoelstellingen van de EU voor 2025 en stimuleren van particuliere investeringen voor de uitrol van netwerken met zeer hoge capaciteit Doel van deze hervorming is de nationale uitrol van 5G-netwerken te versnellen, in overeenstemming met de veiligheidsvoorschriften, en te zorgen voor breedbanddekking voor witte gebieden (kleine plattelandsgemeenten, geïsoleerde plaatsen, achtergestelde woongebieden), de digitale kloof tussen platteland en stad aan te pakken, de administratieve lasten te verminderen en procedures en vergoedingen te stroomlijnen, de voorwaarden te scheppen voor gelijke toegang tot digitale diensten en internettoegang. De hervorming omvat verschillende acties: — De uitvoering van de routekaart van Roemenië voor de toepassing van de connectiviteitstoolbox. Roemenië zal naar verwachting 12 van de 39 aanbevelingen in het Instrumentarium op EU-niveau uitvoeren. — De inwerkingtreding van de 5G-netwerkbeveiligingswet, waarin is bepaald dat de aanbidders van communicatie alleen technologieën, apparatuur en software in 5G-netwerken mogen gebruiken van fabrikanten die vooraf bij besluit van de minister-president zijn gemachtigd, op basis van het advies van de Hoge Raad voor Nationale Defensie. Elke fabrikant van 5G-apparatuur en -programmatuur moet deze vergunning aanvragen, die wordt ingediend bij het ministerie van Communicatie. — De (veiling voor) toekenning van de zogenaamde "5G-vergunningen" (d.w.z. in de 700 MHz, 1 500 MHz en 3,4-3,8 GHz-banden). Langtermijnlicenties zijn gepland overeenkomstig de criteria van het Europees wetboek voor elektronische communicatie, om 5G efficiënt te stimuleren, concurrentie en de rechten van eindgebruikers te bevorderen. De uitvoering van de hervorming moet uiterlijk op 30 september 2022 zijn voltooid.	Q3/2022	Ja	Ja	Ja	Nee						BEVREDIGEND De maatregel is voltooid. De prestaties zijn verlopen zoals beschreven in de doelstelling van het uitvoeringsbesluit van de Raad, namelijk de nationale uitrol van 5G-netwerken versnellen door a) de Roemeense routekaart voor de connectiviteitstoolbox uit te voeren, b) de wetgeving inzake 5G-netwerkbeveiliging vast te stellen, en c) 5G-licenties te verlenen.	Ja	Significante resultaten, maar niet opgenomen in een digitale RRF- of DESI indicator De hervorming heeft geleid tot de toewijzing van vijf licenties aan exploitanten, waardoor de nationale uitrol van 5G-netwerken is versneld. Deze hervorming is echter niet gekoppeld aan een gemeenschappelijke digitale indicator en draagt dus evenmin bij aan een DESI-indicator.	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstep (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten
25	RO	<p>RO-C[09]-I[13.1]-Zorgen voor de capaciteit om te reageren op huidige en toekomstige uitdagingen op het gebied van informatie, onder meer in de context van de pandemie, door middel van de digitale transformatie van het ministerie van Financiën/het nationaal agentschap voor belastingadministratie</p> <p>De doelstellingen van deze investering zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> — invoering van een financieel knooppunt om betrouwbare, gevalideerde en actuele informatie van financiële aard of met betrekking tot overheidsgeld te verzamelen, te beheren en ter beschikking van alle belanghebbenden te stellen; — het waarborgen van de interoperabiliteit van IT-systemen, zowel op het niveau van het ministerie van Financiën (MF) en het nationaal agentschap voor belastingadministratie (ANAF) als met die van andere instellingen; — standaardisering van toepassingen en uniform gegevensbeheer; — cyberbeveiligingsbeheer en gegevensbestendigheid, met inbegrip van het in real time delen van gegevens op een veilige manier en met nauwkeurige/actuele gegevens; — modernisering van het nationaal centrum voor financiële informatie (NCFI) aan nieuwe vereisten, interne digitale transformatie, met inbegrip van dematerialisering van interne werkstromen op MF/ANAF-niveau, waarborging van flexibiliteit in uren en banen, verhoging van de vaardigheidsniveau's, met inbegrip van digitale vaardigheden van werknemers; — modernisering van het gehele IT-systeem van het ministerie van Financiën/ANAF door middel van een technologische upgrade, die zal worden uitgevoerd door de hardware- en software-infrastructuur naar nieuwe technologieën te verschuiven, het aantal in de administratie gebruikte IT-apparatuur te verhogen, gekoppeld aan geautomatiseerde processen, en de nodige ondersteunende infrastructuur te ontwikkelen ter ondersteuning van de voortdurende technologische ontwikkeling op het niveau van de datacentra van het ministerie van Financiën. <p>De investering bestaat uit de volgende acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> — upgraden van hardware/software en communicatie-infrastructuur van het IT-systeem; — versterking van de cyberbeveiliging van het IT-systeem van het ministerie van Financiën; — implementatie/verbetering van de onderliggende fysieke infrastructuur (elektro-energie, airconditioning, alarm- en brandblusinstallaties, fysieke beveiliging, administratie en monitoring) in het belangrijkste bestaande datacentrum — interne digitale transformatie, met inbegrip van de modernisering van het Nationaal Centrum voor financiële informatie (NCFI), waaronder de digitalisering van de monitoring van publiek-private partnerschappen/concessieprojecten en van het beheer van daarmee verband houdende fiscale risico's en het informatiesysteem van de staat voor publiek en privaat erfgoed — Patrim. <p>De uitvoering van de investering moet uiterlijk op 30 juni 2023 zijn voltooid.</p>	Q2/2023	Ja	Nee	Ja	Nee					<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID</p> <p>De maatregel is nog niet voltooid. De Roemeense autoriteiten verwachten momenteel de algemene doelstellingen van de in het uitvoeringsbesluit van de Raad genoemde mijlpalen tegen het vierde kwartaal van 2025 te verwezenlijken. De technische details zijn gewijzigd om te komen tot een nieuwe homogene ICT-architectuurtoepassing die beter aansluit bij de huidige/toekomstige behoeften en levensvatbaar is in het licht van de beschikbare technologie. De vastgestelde kwantitatieve doelstelling zal echter alleen worden bereikt als de Commissie de interpretatie van Roemenië aanvaardt dat "2-80% van de IT-hardware/software niet ouder is dan vier jaar" moet worden beoordeeld op basis van de boekwaarde en niet op basis van het aantal artikelen.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk.</p> <p>De maatregel is niet voltooid. Op het moment van de controle in het vierde kwartaal van 2023 werd een inschatting gemaakt van één tot twee jaar vertraging. De doelstelling is niet goed uitgewerkt en is erop gericht een resultaat te meten dat niet realistisch is gezien de omstandigheden (de omvang van de uitvoerende instantie, de complexiteit van het onderwerp, en de termijn die nodig is voor de investering).</p>
26	RO	<p>RO-C[09]-I[14.0]-Grensoverschrijdende en meerlandenprojecten — Lagestroomprocessors en halfgeleiderchips</p> <p>Het doel van deze investering is de ontwikkeling van micro-elektronica in Roemenië te ondersteunen, een van de bestaande uitdagingen op EU-niveau aan te pakken en de digitale transitie te ondersteunen.</p> <p>De investering bestaat uit acties om: i) structuur en ontwikkeling van vaardigheden voor het ontwerpen, vervaardigen en toepassen van micro-elektronische componenten en systemen in een samenhangend nationaal ecosysteem; ii) veilige intellectuele eigendom en versnelde toepassing van geavanceerde technologieën op belangrijke gebieden van de nationale economie, zoals de auto-industrie, gezondheidszorg of precisielandbouw, ruimtevaart, defensie, luchtscheepvaart; iii) coördinatie met capaciteiten en behoeften op Europees niveau, onder meer door deelname van ten minste twee leden van het nationale ecosysteem aan een meerlandenproject, dat als belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang (JPCEI) zal worden uitgevoerd. In dit verband wordt verwacht dat ten minste drie Roemeense entiteiten in consortia zullen reageren op oproep tot het indienen van projecten van de Gemeenschappelijke Onderneming "Digitale sleuteltechnologieën".</p> <p>De uitvoering van de investering moet uiterlijk op 30 september 2023 zijn voltooid.</p>	Q2/2023	Ja	Nee	Ja	Q2/2024	Ja	Ja	Ja	<p>MAATREGEL NIET VOLTOOID</p> <p>De in het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven doelstellingen zijn zeer ruim: "[...] de ontwikkeling van micro-elektronica in Roemenië te ondersteunen [...]". In het uitvoeringsbesluit van de Raad wordt vervolgens verduidelijkt dat de investering uit drie acties moet bestaan. Slechts één daarvan (nummer "ii") coördinatie met vermogens en behoeften op EU-niveau) is haalbaar binnen het tijdsbestek van de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Deze actie is gedeeltelijk verwezenlijkt. De andere twee acties zijn niet haalbaar binnen het tijdsbestek van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, aangezien zij pas worden verwezenlijkt ruim nadat de contractfase is afgelopen en de ondernemingen hun contractuele verbintenissen zijn nagekomen. Het definitieve streefdoel heeft alleen betrekking op de contractfase en niet op de uitvoering van de contracten. Aangezien het gaat om contracten voor werkzaamheden op een zeer technisch, complex gebied waarbij deelnemers uit verschillende lidstaten betrokken zijn, kan de maatregel niet vóór het einde van het tijdsbestek van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden voltooid.</p>	Nee	<p>Geen beoordeling mogelijk.</p> <p>De maatregel is nog niet voltooid.</p>	

LAND	MAATREGEL	Tijdsheid					Maatregel met een zwakke definitieve mijlpaal/streefdoel (M/S)					Output en resultaten		
		Indicatieve voltooiingsdatum Definitieve M/S	Te voltooien tegen juni 2024	Als voltooid opgegeven	Met vertraging	Uitgesteld	Tussenstap (1)	Definitieve M/S bestrijken niet alle acties (2)	Onvoldoende ambitieus (3)	Aantal maatregelen	Als voltooid opgegeven maatregelen	Beoordeling van de output	Mogelijk om tot een conclusie te komen over de resultaten	Beoordeling van de resultaten
27	RO RO-C[15]-[14.2]-Uitrusten van praktijkwerkplaatsen op scholen voor beroeps onderwijs en -opleiding Het doel van deze investering is schoolwerkplaatsen uit te rusten binnen onderwijsseenheden voor beroeps onderwijs en -opleiding, met inbegrip van eenheden voor duaal onderwijs (met uitzondering van die met een landbouwprofiel), die onder investering 7 vallen. Via de financieringsregeling krijgt elk van de 909 scholen voor beroeps onderwijs en -opleiding een subsidie van maximaal 100 000 EUR om de praktijkwerkplaatsen uit te rusten op basis van hun specialisatie en concrete behoeften. Een derde van de investering is bestemd voor het uitrusten van de werkplaatsen met digitale apparatuur. Aanbestedingen vinden plaats via de provinciale schoolinspectoren of via de administratieve territoriale eenheden/scholen. De uitvoering van de investering moet uiterlijk op 30 september 2023 zijn voltooid.	Q3/2023	Ja	Nee	Ja	Nee							Nee	Geen beoordeling mogelijk. De maatregel is nog niet voltooid.
	TOTAAL RO	5	5	2	5	1	1	1	0	1	0	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 2 bevestigend.	1	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 1 significant; 1 geen resultaten.
	TOTAAL STEEKPROEF	27	23	15	15	5	5	6	4	8	4	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 10 bevestigend; 3 onbevestigend; 2 niet voltooid.	9	Voor maatregelen die als voltooid zijn opgegeven: 7 significant; 2 beperkt; 4 geen resultaten; 2 niet voltooid.
										30%				

Afkortingen

CCO: gemeenschappelijke kernoutputindicator (core common output indicator)

CCR: gemeenschappelijke kernresultaatindicator (core common result indicator)

DESI: index van de digitale economie en samenleving (Digital Economy and Society Index)

EFRO: Europees Fonds voor regionale ontwikkeling

GI: gemeenschappelijke indicator

Kmo's: kleine en middelgrote ondernemingen

LSA: landspecifieke aanbeveling

RRF: herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility)

RRP: herstel- en veerkrachtplan (Recovery and Resilience Plan)

SWD: werkdocument van de diensten van de Commissie (staff working document)

Verklarende woordenlijst

Betere regelgeving: concept dat leidend is voor het beleid en de wetgeving van de EU, gebaseerd op de beginselen dat regelgeving haar doelstellingen tegen minimale kosten moet bereiken en op een transparante, empirisch onderbouwde manier moet worden ontworpen met betrokkenheid van burgers en belanghebbenden.

Digitalisering: het invoeren van digitale technologie en gedigitaliseerde informatie in processen en taken.

Doeltreffendheid: mate waarin de nagestreefde doelstellingen met de ondernomen activiteiten worden verwezenlijkt.

Eindontvanger: natuurlijke persoon of rechtspersoon die RRF-middelen ontvangt om een maatregel uit te voeren die is opgenomen in het herstel- en veerkrachtplan van een lidstaat.

Europees Semester: jaarlijkse cyclus die een kader biedt voor de coördinatie van het economisch beleid van de EU-lidstaten en voor de monitoring van de voortgang.

Fenix: databank van de Commissie voor het beheer van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Gemeenschappelijke indicator: meetbare variabele die informatie verschaft over de voortgang van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen in de richting van gemeenschappelijke doelstellingen en de algemene prestaties van de RRF.

Herstel- en veerkrachtfaciliteit: mechanisme voor financiële steun van de EU om de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-pandemie te temperen, het herstel te stimuleren en de uitdagingen van een groenere en meer digitale toekomst het hoofd te bieden.

Herstel- en veerkrachtplan: document met de voorgenomen hervormingen en investeringen van de lidstaat in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit.

Impact: bredere langetermijnevolgen van een voltooid project of programma, zoals sociaal-economische voordelen voor de bevolking als geheel.

Index van de digitale economie en samenleving (DESI): een monitoringinstrument van de Europese Commissie dat sinds 2014 bestaat en waarmee de vooruitgang van de lidstaten op een aantal gemeenschappelijke digitale gebieden op basis van beschikbare indicatoren kwantitatief wordt beoordeeld en vergeleken. Elk jaar bevatten de DESI-verslagen landenprofielen, waarmee de lidstaten gebieden voor prioritaire actie konden vaststellen. Sinds 2023 is de DESI geïntegreerd in het verslag over de staat van het digitale decennium en wordt het gebruikt om de vooruitgang in de richting van de digitale streefdoelen te monitoren.

Mijlpaal: kwalitatieve maatstaf voor de vooruitgang van een lidstaat op weg naar de voltooiing van een hervorming of investering in zijn herstel- en veerkrachtplan.

Monitoring: systematisch observeren en controleren, deels aan de hand van indicatoren, of er vooruitgang wordt geboekt bij het verwezenlijken van een doelstelling.

NextGenerationEU: financieringspakket om de EU-lidstaten te helpen herstellen van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-pandemie.

Operationele regeling: overeenkomst tussen de Commissie en een lidstaat over technische kwesties omtrent de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan.

Output: iets wat door een project wordt gerealiseerd of bereikt, zoals het geven van een cursus of de aanleg van een weg.

Prestatie: maatstaf die aangeeft in hoeverre de doelstellingen van door de EU gefinancierde acties, projecten of programma's zijn verwezenlijkt en dit op kosteneffectieve wijze is gebeurd.

REPowerEU: EU-initiatief om een einde te maken aan de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen, de energievoorziening te diversifiëren en de transitie naar schone energie te versnellen.

Resultaat: onmiddellijk effect van een project of programma na afronding ervan, zoals de verbeterde inzetbaarheid van deelnemers aan een cursus of verbeterde toegankelijkheid na de aanleg van een nieuwe weg.

Streefdoel: kwantitatieve maatstaf voor de vooruitgang van een lidstaat op weg naar de voltooiing van een specifieke hervorming of investering in zijn herstel- en veerkrachtplan.

Antwoorden van de Commissie

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/sr-2025-13>

Tijdslijn

<https://www.eca.europa.eu/nl/publications/sr-2025-13>

Controleteam

In de speciale verslagen van de ERK worden de resultaten van haar controles van EU-beleid en -programma's, of van beheerskwesties met betrekking tot specifieke begrotingsterreinen uiteengezet. Bij haar selectie en opzet van deze controletaken zorgt de ERK ervoor dat deze een maximale impact hebben door rekening te houden met de risico's voor de doelmatigheid of de naleving, de omvang van de betrokken inkomsten of uitgaven, de verwachte ontwikkelingen alsook de politieke en publieke belangstelling.

Deze controle werd uitgevoerd door controlekamer IV "Marktregulering en concurrerende economie", die onder leiding staat van ERK-lid Mihails Kozlovs. De controle werd geleid door ERK-lid Ildikó Gáll-Pelcz, ondersteund door Kinga Bara, kabinetschef; Juan Ignacio Gonzalez Bastero, hoofdmanager; Stefano Sturaro, taakleider; Viorel Cirje, Maria Fernandez Iriarte, Aikaterini Vraila en Ioanna Topa, auditors.

Ildikó Gáll-Pelcz

Claudia Kinga Bara

Juan Ignacio
Gonzalez Bastero

Stefano Sturaro

Aikaterini Vraila

Ioanna Topa

COPYRIGHT

© Europese Unie, 2025

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is uiteengezet in [Besluit nr. 6-2019 van de ERK](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Als algemene regel geldt daarom dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en eventuele wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker van ERK-inhoud mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

Aanvullende toestemming moet worden verkregen indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat.

Indien dergelijke toestemming wordt verkregen, wordt de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het ERK-logo

Het logo van de ERK mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de ERK.

HTML	ISBN 978-92-849-4921-2	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/0048646	QJ-01-25-022-NL-Q
PDF	ISBN 978-92-849-4922-9	ISSN 1977-575X	doi:10.2865/1814515	QJ-01-25-022-NL-N

CITEERWIJZE

Europese Rekenkamer, [Speciaal verslag 13/2025](#), “Steun uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit voor de digitale transitie in de EU-lidstaten — Een gemiste kans om met strategische focus in te spelen op digitale behoeften”, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2025.

Met 150 miljard EUR biedt de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) momenteel de meeste EU-financiering voor de digitale transitie van de EU.

Wij hebben beoordeeld of de digitale maatregelen die in de nationale plannen zijn opgenomen, voorzien in de belangrijkste eerder vastgestelde digitale behoeften en een doeltreffende bijdrage leveren aan de digitale transitie.

We hebben vastgesteld dat sommige lidstaten geen prioriteit hebben gegeven aan EU-financiering voor maatregelen die voorzien in hun belangrijkste digitale behoeften. Bovendien zijn de gemeenschappelijke indicatoren van de RRF niet goed afgestemd op die van de digitale strategie van de EU. Hierdoor kan met deze indicatoren de werkelijke bijdrage van de RRF aan de digitale transitie slechts beperkt worden gemeten.

Wij bevelen aan dat toekomstige financieringsregelingen met digitale doelstellingen een duidelijke vereiste moeten omvatten om in te spelen op de belangrijkste vastgestelde digitale behoeften. Ook moeten in de regelingen prestatie-indicatoren zijn opgenomen die stroken met de digitale beleidsdoelstellingen van de EU.

Speciaal verslag van de ERK, uitgebracht krachtens artikel 287, lid 4, tweede alinea, VWEU.

EUROPESE
REKENKAMER

Bureau voor publicaties
van de Europese Unie

EUROPESE REKENKAMER
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tel. +352 4398-1

Inlichtingen: eca.europa.eu/nl/contact
Website: eca.europa.eu
X: @EUAuditors